శ్రీరస్తు

శ్రీమహాగణాధిపతయే నమః

శ్రీ శారదాంబాయై నమః

సశాస్త్రీయ

నూతన గృహప్రవేశ ప్రయోగః

వాస్తు శాన్తిః, తులసీ పూజా, గో పూజా,
మహాలక్ష్మీ పూజా సహితః

సంగ్రథనము

ఖండ్రిక వేంకట సుబ్రహ్మణ్య శర్మ సిద్ధాన్తి

హైదరాబాదు

కావలసిన వస్తువులు

పసుపు, కుంకుమ, మామిడి మండలు, కొబ్బరికాయలు తమల పాకులు-200, వక్కలు, అరటిపండ్లు, అగరవత్తులు, కర్పూరము, పువ్వులు,గంధపుపొడి, దీపారాధన కుంది, వత్తులు, నూనె,అగ్గిపెట్టె బియ్యము, పీటలు-3, బిందెతో నీరు, ఆచమన పాత్రలు.

వాస్తుశాన్తికి

పంచగవ్యము, (ఆవుపాలు, ఆవు పెరుగు, ఆవు నెయ్యి, ఆవు పంచితము, ఆవుపేడ)సప్తధాన్యములు(గోధుమలు, వడ్లు, నువ్వులు, కొఱ్ఱలు, పెసలు, చామలు, శనగలు,-అన్నీ కలిపిచారెడు),తెల్ల ఆవాలు. మినుములు, పెరుగు, ఎండు కొబ్బరిచిప్పలు, దారపు బంతులు-3 వృష-వాస్తుప్రతిమ, పళ్ళెములు-5,గ్లాసులు, 3,చెంబు, కలశమునకు క్రొత్త చెంబు, ప్రమిదలు 3-మంటపారాధన వస్త్రములు-2, రవికల చీటీ.

గృహప్రవేశమునకు

దేవుని పటములు లేక విగ్రహములు, తులసి చెట్టు, ఆవు-దూడ, కుమారి (2సం॥ల మొదలు 10 సం॥ల లోపు),అలంకరించిన క్రొత్త కలశము, ఉట్టి, మంచిగుమ్మడికాయ, బూడిదగుమ్మడికాయ, ఆవుకు నివేదన చేయుటకు నవధాన్యములు, (గోధుమలు, వడ్లు, కందులు, పెసలు, శనగలు, అలచందలు, నువ్వులు, మినుములు, ఉలవలు- ఒక్కొక్కటి పావు కిలో చొప్పున తెచ్చి బాగుచేసి, నానబెట్టి వడవేయవలెను, పూలదండలు) పొంగలి వస్తువులు (పాలు, బియ్యము, బెల్లము),పాలు పొంగించుటకు ఇత్తడిగిన్నె, మూత, గరిటె, ఇటుకలు (పొయ్యికి), ఆవుకు - దూడకు-కుమారికి - పాలు పొంగించిన వారికి -వస్త్రములు.

[హోమమున్నచో: సుగంధద్రవ్యములు, సమిధలు (జిల్లేడు మోదుగ,చంద్ర,ఉత్తరేణి, రావి, మేడి, జమ్మి, గఱిక, దర్భ) మారేడు కాయలు-5,వరిపిండి,నెయ్యి, ప్రమిదలు-6,ఇసుక లేక మన్ను, ఇటుకలు నలిపేళ్ళు, కట్టెలు,విసనకఱ్ఱ, పట్టు వస్త్రము.]

శ్రీరస్తు

శ్రీమహాగణాధిపతయే నమః

శ్రీ శారదాంబాయై నమః

సశాస్త్రీయ

నూతన గృహప్రవేశ ప్రయోగః

[వాస్తు శాన్తి సహితః]

సంగ్రథనము

ఖండ్రిక వేంకట సుబ్రహ్మణ్య శర్మ సిద్ధాన్తి
హైదరాబాదు

ప్రథమ ముద్రణము - 1984

సర్వస్వామ్య సంకలితము

వెల. రూ. 20/-

ముద్రణ :

దక్షిణ భారత ప్రెస్

ఖైరతాబాద్, హైదరాబాద్.

శ్రీరస్తు

శ్రీ శారదాంబాయై నమః

పీఠిక

గృహ నిర్మాత తాను గృహము నిర్మించు స్థలమందు శాస్త్రీయముగ వాస్తుపూజ, శంకుస్థాపనాదులను చేయుటచే వాస్తు పురుష సర్వాంగ దేవతా ప్రతిష్ఠ జరిగి, ఆ స్థలమంతయు అడుగడుగున దైవశక్తి సంపన్నమగును. అట్టి స్థలమందు వాస్తు శాస్త్రానుసారముగ గృహనిర్మాణ మొనర్చి గృహప్రవేశ మునర్చును.

గృహ ప్రవేశము

శ్లో. అకవాట మనాచ్ఛన్న । మభుక్త బలి భోజనమ్ ।
గృహం న ప్రవిశేద్ధీమానా । పదామా కరంహి తత్ ॥

—వాస్తురాజ వల్లభమ్

ద్వారములు, పైకప్పులేకను, వాస్తుశాన్తి, బలి భోజనాదులు చేయకను, గృహప్రవేశము చేయరాదు. అట్లొనరించిన ఆ గృహను విపత్తులకు నిలయమగును. కావున సంపూర్తియై సర్వాలంకారశోభితమైన గృహమందు, ముందు వాస్తుశాన్త్యాదుల చొనరించి గృహప్రవేశము చేయవలెను.

కొందరు 'గృహప్రవేశముకాకుండగనే నూతన గృహములో యజమాని వాస్తుశాన్త్యాదులను చేయవచ్చునా?' అని ప్రశ్నించుచున్నారు.

వారి శంక నిరాధారము. అందుకు ప్రమాణములు-

"ఉక్తగృహ ప్రవేశదినాత్పూర్వే పూర్వాహ్ణే వాస్తూపశమనం కుర్యాత్ ".
— శాన్తి కమలాకరము; బృహద్వాస్తుమాలా.

"వాస్తు పూజావిధిః కార్యః పూర్వమేవ ప్రవేశతః" ।—ధర్మసింధువు.
కావున వాస్తుశాన్త్యాదులను గృహ ప్రవేశమునకు ముందే చేయవలెను. మరియు ఈ వాస్తుశాన్త్యాదులను పగలే చేయవలెను కాని రాత్రి చేయరాదు.
"వాస్తు శాన్తిర్దివైవోక్తా ప్రవేశస్తు నిశికృచిత్" । —నిర్ణయ సింధువు
"కృత్వా వాస్తు మహాత్మనాం చ...పుణ్యాంగనాభిర్ద్విజైః" ।
—కాలామృతము

శ్లో. వధూ ప్రవేశో నదివా ప్రశస్తః।
రాజ ప్రవేశో న నిశి ప్రశస్తః॥
దివాచ రాత్రౌచ గృహ ప్రవేశ।
స్సత్కీర్తి దస్స్యాత్త్రివిధః ప్రవేశః॥ — బృహద్వాస్తుమాలా

నూతన వధూ గృహ ప్రవేశము పగలు ప్రశస్తము కాదు. రాజు పుర ప్రవేశము రాత్రి అప్రశస్తము. పగలు గాని రాత్రిగాని త్రివిధ గృహ ప్రవేశము ప్రశస్తము. సత్కీర్తి ప్రదము. కావున పైప్రశ్న నిరాధారమని గమనించవలెను.

ప్రస్తుతము నూతన గృహమందు గృహశుద్ధికై కనీసము పుణ్యాహవాచనమైననుచేయకనే ప్రవేశించుచున్నారు. అదిసరికాదు. ఏలనన గృహ నిర్మాణ సమయమందు-పనివారు చేయు జీవహింస, క్రిమి, కీట,పతంగాది హింస, చెట్లు నఱికిన దోషము, అన్యోన్యకలహ దుర్భాషణ దోషము, అభక్ష్య భక్షణదోషము, మనము గ్రహించలేని గృహ క్షేత్రములలో అంతర్గతముగ నున్న శల్య (అష్టలోహములు, ఎముకలు)ములతో కూడిన

మేదినీ దోషము, గృహమాన (ఇంటి కొలతలలో ఎక్కువతక్కువ)దోషము ద్వారక్రమభంగ దోషము, వాస్తులక్షణ హీనదోషము, ప్రాకారలోపదోషము మొదలైన ఎన్నో తెలిసీ తెలియని దోషములు నూతన గృహమునకు కలుగును ఆదోషపరిహారమునకై వాస్తుశాన్త్యాదులు గృహప్రవేశమునకు ముందు చేయవలెను. తద్ద్వారా ఆగృహము దైవశక్తి సంపన్నము, పరిశుద్ధ మునగును. అట్టిగృహమునందు ప్రవేశించిన యజమానికిబహుశుభ పరం పరాప్తి కలుగును దీనికి ప్రమాణము—

శ్లో. ఏవం యః కురుతే సమ్యగ్వాస్తు పూజాం ప్రయత్నతః।
ఆరోగ్యం పుత్రపౌత్రాది ధనం ధాన్యం లభేన్నరః॥
వాస్తుపూజామ కృత్వాయః ప్రవిశేన్నవమందిరం।
రోగాన్నానా విధాన్క్లేశానశ్నుతే బహుసంకటం॥ వాస్తురాజవల్లభము

విధివిధానముగ వాస్తుశాన్తిచేసి ప్రవేశించిన గృహమందుఆరోగ్యము సత్సంతానము, ధనధాన్యాది సంపత్తులు యజమానికి కలుగును. వాస్తు శాన్తిని చేయక గృహప్రవేశము చేసిన రోగములు మరియు అనేక కష్ట నష్టములు కలుగును.

వాస్తుశాన్తి యందుచేయు సర్షపవికిరణముచే గృహమందలి భూత బహిష్కరణము, పుణ్యాహవాచనజల, పంచగవ్యప్రోక్షణచే గృహ.గృహో పకరణశుద్ధియు, శిఖ్యాదివాస్తుదేవతాహ్వాన, నవగ్రహావాహనార్చనలచేత తత్ దేవతా శాన్తిపూర్వక సాన్నిధ్యసిద్ధియు కలుగును.

నవగ్రహశాన్తి

ప్రస్తుతము గృహప్రవేశ సమయమున నవగ్రహారాధన చేయుచు న్నారు. కాని గృహప్రవేశాత్పూర్వము చేయు వాస్తుశాన్తి యందేనవగ్రహ శాన్తిని కూడా చేయవలెనని ప్రమాణము కలదు.

శ్లో. గృహారంభాది కార్యేషు నవవేశ్మ ప్రవేశనే।
గ్రహశాన్తి విధానేన కృత్వాభీష్టం సమశ్నుతే॥ -మత్స్యపురాణము

ఇతి శౌనకోక్తేన గ్రహయాగస్యాపి వాస్తుశాన్తౌ విధానాత్సతి సంభవే గ్రహయాగసహితా వాస్తు శాన్తిః ప్రకర్తవ్యా—

అందువలన వాస్తుశాన్తి యందే నవగ్రహారాధన చేయవలెను గాని గృహప్రవేశమందు చేయనక్కరలేదు. తరువాత—

శ్లో. వాస్తూపశమనం కృత్వా। తతస్సూత్రేణ వేష్టయేత్।
రక్షోఘ్న పావమానేన। సూక్తేన భవనాదికం ॥

విధివిధానముగ వాస్తుశాన్తిని చేసి, తరువాత నూతన గృహమును తెల్లనిదారముతో ప్రదక్షిణముగ మూడుమార్లు చుట్టవలెను. తరువాతపాలను నీటిని విడువకుండా ధారగా యింటిచుట్టు ప్రదక్షిణముగ పోయవలెను. అప్పుడు పఠించు రక్షోఘ్నపావమాన సూక్తములచే ఆయింట నివసించు వారికి శత్రుబాధలుండవని శాస్త్రాభిప్రాయము.

శ్లో. అనేన విధినాయస్తు ప్రతి సంవత్సరం బుధః।
గృహేవాయతనే కుర్యాన్నస దుఃఖ మవాప్నుయాత్॥-మత్స్యపురాణము

ఈ విధముగ ప్రతి సంవత్సరము గృహమునందుగాని, దేవాలయమునందుగాని, వాస్తుశాన్తిని చేసిన ఎట్టికష్టములు లేక సర్వసుఖములు అనుభవించును.

తులసీప్రాశస్త్యము

తరువాత తులసికోటయందు తులసిని విధిగా ప్రతిష్ఠించి పూజించవలెను.

శ్లో. తులస్యారోపి తాసిక్తా । దృష్టా స్పృష్టా చ పాలితా।
ఆరోపితా ప్రయత్నేన । చతుర్వర్గ ఫలప్రదా ॥
తులసీ విపినస్యాపి । సమంతాత్పావన స్థలం ।
యోజన త్రి తయం జ్ఞేయం । గాంగేయస్యేవ సాధవః ॥
తులసీ కాననంచైవ । గృహేయ స్యావతి ష్ఠతే ।
తద్గృహం తీర్థభూతంహి। నాయాంతియమ కింకరాః॥ అగస్త్యసంహిత

తులసిని ప్రయత్నముతో నాటినను, నీరు పోసినను, దర్శించినను, స్పృశించినను, పోషించినను, ధర్మార్థ కామము లొసంగును. తులసి యున్న ప్రదేశము మూడామడవరకు పావనము, గంగాతీరముతో సమానము. తులసియున్న గృహము సర్వతీర్థ మయమగుటచే యమకింకరులు రాలేరు.

శ్లో. యే స్మరంతి సకృద్దేవీం । తులసీం విష్ణు వల్లభాం ।
అహోరాత్ర కృతంపాపం । తత్‌క్షణా దేవనశ్యతి ॥

"తులసి" అని ఒక్కమారు స్మరించిన అహోరాత్ర పాపము నశించును.

శ్లో. తులసీ మంజరీభిర్యః । కుర్యాద్ధరిహరార్చనమ్ ।
న సగర్భ గృహంయాతి । ముక్తిభాగీ భవేన్నరః ॥

వెన్నుతోకూడిన తులసిదళములచే హరిహరులను పూజించినవారు పునరావృత్తిరహితమైన మోక్షమును బొందెదరు.

శ్లో. చతుర్ణామపి వర్ణానామాశ్రమాణాం విశేషతః ।
స్త్రీణాం చ పురుషాణాం చ పూజితేష్టందదాతిహ ॥

బ్రాహ్మణాది నాలుగువర్ణములవారును, బ్రహ్మచారి, గృహస్థు, వానప్రస్థు, సన్యాసి. పురుషులును, విశేషించిస్త్రీలును తులసి నర్చించిన వారివారికోరికలు తప్పక నెఱవేరగలవు.

శ్లో. తులస్యాశ్చైవమాహాత్మ్యం.........భువివిద్యతే ॥

తులసీమాహాత్మ్యమును బ్రహ్మకూడా వచింపలేననెను. అదిభవభంజనము సర్వాభీష్టప్రదము. ఇంతకన్న పావనమైనది భూమియందు లేదు. కనుక అట్టి మహిమాన్వితమైన తులసిని నిత్యము అందరు పూజించవలెను.

గమనిక :- శ్లో. తులస్యమృత జన్మాసి । సదాత్వం కేశవప్రియే ।
కేశవార్థం లునామిత్వా । వరదాభవ శోభనే ॥

అని పఠించుచు వెన్నుతోకూడిన తులసి దళములను పురుషులే కోయవలెనుగాని, స్త్రీలు కోయరాదు. పిమ్మట యజమాని తన ఆవరణ యందు వేయు 'మాషబలి' వలన ఆయా దిక్కులయందు దిక్పాలకులు స్థిరముగ నుండి రక్షించు చుందురు.

ఆ తరువాత సపత్నీకుడైన యజమాని శుచిర్భూతుడై, గణపతిని స్మరించి, అలంకరించబడి, పుష్పమాలతో కూడిన కలశమును పట్టుకొని విప్ర కుమారీ, గోపురస్సరముగ గృహమునకు మూడుమార్లు ప్రదక్షిణము చేయును దానిచే యజమానికి దుశ్శకున దోషపరిహారమగును. తదుపరి యజమానిచేయు ప్రధాన ద్వార దేవతావాహన ప్రార్థనలచే శతృనివారణ, గృహరక్షకలుగును మరియు ఆచంద్రార్కము అతని వంశమునకు మంగళాభ్యుదయములు కలుగును.

ఆతరువాత బూడిద గుమ్మడికాయనర్చించి సింహద్వారమున కెదురుగ పైభాగమున కట్టుటచే బహిరావరణ రక్షణ, దృష్టి దోషనివారణ కలుగును.

తరువాత గృహ ప్రదక్షిణము చేయునపుడు తనముందు నడచిన గోవును, బ్రాహ్మణుని. కుమారిని పూజించవలెను.

* విప్రపూజచే-తన వంశము పావనమగును.
* కుమారీ పూజచే- ముల్లోకములు పూజించినట్లగును. మరియు శ్రీమహాలక్ష్మి ఆ గృహమందు స్థిరముగ నుండును.
* గోపూజచే-గోవునందు సకల దేవతలు నివసింతురు గాన సకల దేవతా తృప్తియగును. నవధాన్యములను బాగుచేసి నానబెట్టి వడవేసి ఆవునకు నివేదన చేయవలెను.

పిదప గృహోపకరణ ప్రార్థనచే ఆయావస్త్వధిష్ఠాన దేవతానుగ్రహముచే గృహమునందు అందరు ఆరోగ్యవంతులుగ నుందురు

ఇన్ని విధముల శుభపరంపరలా వాప్తమైన వాస్తుశాన్ని, గృహప్రవేశములు ప్రతి గృహయజమాని ఈ కల్పోక్త ప్రకారము యొనరించుట అభ్యుదయ హేతువు.

ఈ గ్రంథముద్రణ వ్యయమును భరించిన శ్రీ ఉప్పులూరి సత్యనారాయణ (యు. ఎస్. విజి, రిజర్వ్‌బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా) గారికి, వారి కుటుంబమునకు భగవంతుడు ఇహపర సుఖముల నొసంగుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాను.

ఈ కల్పమును పరిశోధించిన బ్రహ్మశ్రీ ఖండవల్లి నరసింహశాస్త్రిగారికి, అభిప్రాయమొసంగిన బ్రహ్మశ్రీ మద్దూరి నరసింహఘనపాఠీ గారికి కృతజ్ఞతలు. పుస్తకమును చక్కగా ముద్రించి, సకాలములో అందించిన దక్షిణ భారత ప్రెస్‌వారికి ధన్యవాదములు.

గృహనిర్మాతలు ఈ ప్రయోగానుసారము కార్యక్రమము జరిపించుకొని ఇహపర సౌఖ్యముల నందెదరుగాక యని ఆశించుచున్నాను.

సమస్తసన్మంగళాని భవన్తు!

శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ

హైద్రాబాద్ — ఇట్లు

5 ఆగస్టు 1984 — సంగ్రథన కర్త

'వాస్తు విశారద'

ఖండ్రిక వేంకట సుబ్రహ్మణ్య శర్మ సిద్ధాన్తి

రిటైర్డ్ గ్రేడ్ 1 తెలుగు పండిట్

కేశవ మెమోరియల్ గరల్స్ హైస్కూల్

నారాయణగూడ, హైద్రాబాద్, 500 029, ఆం. ప్ర.

అభిప్రాయములు

'సాహిత్య వ్యాకరణ శిరోమణిః' 'వాచక శిరోమణిః' భూత పూర్వ
వేంకటేశ వేదాన్త వర్ధనీ సంస్కృత కళాశాలోప ప్రధానాచార్యః

బ్రహ్మశ్రీ ఖండవల్లి నరసింహ శాస్త్రిగారు

శ్రీరామ

'వాస్తు విశారద' బ్రహ్మశ్రీ ఖండ్రిక వేంకట సుబ్రహ్మణ్య శర్మ సిద్ధాన్తి గారు ఇతః పూర్వము 'సశాస్త్రీయ గృహారంభ ప్రయోగమును' సప్రమాణముగా రచించియుండిరి. ఆ గ్రంథమును నేను ఆమూలాగ్రము పరిశీలించి నా అభిప్రాయమును తెలిపియుంటిని.

అ విధముగనే ప్రస్తుతము 'సశాస్త్రీయ గృహప్రవేశ ప్రయోగము' అను నామముతో శాస్త్రోక్తముగ నూతన గృహప్రవేశ పద్ధతిని సక్రమముగా గ్రంథములో తెల్పి, నూతన గృహ నిర్మాతలకు, యాజ్ఞికులకు సులభముగా బోధపడునట్లు రచించి, ఎంతో లోకోపకృతి గావించిరి.

నేను ఈ గ్రంథమును ఆమూలాగ్రముగా పరిశీలించినాను. గృహారంభ, గృహప్రవేశములయందు శిఖ్యాది దేవతాస్వరూప ధ్యాన శ్లోక మంత్రములలో భేదము గలదు. అట్టి భేద శ్లోక మంత్రాదులను ఎంతో కష్టపడి అనేక గ్రంథములను పరిశీలించి ఆగమ. శిల్పగ్రంథములనుండి గ్రహించి, ఈ గ్రంథమున తెల్పియుండిరి, ఈ శ్లోకములు దేవతాస్వరూప నిర్ణాయకములు, శుభప్రదములు. వీరిశ్రమ చాలా గొప్పది

ప్రస్తుతకాలములో శాస్త్రీయ గృహప్రవేశ పద్ధతి, అందు ముందుగ జేయు వాస్తు శాన్తి విధానము మరుగునపడినవి ఎవరుకూడా శాస్త్రీయ పద్ధతి ననుసరించుటలేదు. ఏమి పద్ధతియో కూడ ఎవరికి తెలియదు. ఇంత వరకు గృహారంభ ప్రవేశములకు ఇట్టి సశాస్త్రీయమైన పద్ధతిలో ప్రయోగ ములనుఎవరూ వ్రాయుటగాని, శాస్త్రోక్త రీతిగ కార్యక్రమము జరుపుటగాని లేదనిన ఏమీ అతిశయోక్తిలేదు. ఇట్టి గ్రంథములో చెప్పినరీతిగా నూతన గృహప్రవేశము ఇహపర సుఖకారణము మరియు అభ్యుదయ హేతువు.

ఇట్టి గ్రంథములను రచించి బహుశ్రేయస్సంపాదనకు ముఖ్యులైన శ్రీ సిద్ధాన్తిగారికి పరమేశ్వరుడు అనేక శ్రేయస్సులను దయచేయుటకు నేను దేవుని ప్రార్థించుచున్నాను.

ప్రకృత నివాసః
సీతారాంబాగ్, హైద్రాబాద్ —ఖండవల్లి నరసింహ శాస్త్రి
30 7.1984.
శ్రీరక్తాక్షి శ్రావణ శుద్ధవిదియ
సోమవాసరః

బ్రహ్మశ్రీ మద్దూరి నరసింహ ఘనపాఠీ గారు

శ్రీరామ

శ్రీ శ్రీనివాసశ్శరణమ్

గృహనిర్మాత తాను నిర్మింపబోవు గృహము శీఘ్ర నిర్మాణం కావాలని ఆశించి నవగ్రహ, దిక్పాలక, వాస్తుపురుషాదులను ఆహ్వానించి అర్చించునది వీరు ఇంతకు పూర్వము రచించిన 'సశాస్త్రీయ గృహారంభ ప్రయోగ' సూచిత క్రియకాగా–నిర్మించిన గృహము ధన ధాన్య సౌభాగ్య సంతతులతో శతాధిక వత్సరాలు వర్ధిల్ల వలెనను ఆకాంక్ష ఈ 'సశాస్త్రీయ గృహప్రవేశ ప్రయోగ' దీక్ష.

మానవుని ప్రయత్న ప్రయోగ సాఫల్యము, దేవతానుగ్రహసాధ్యము. ఆ అనుగ్రహమును ఆర్జించి, సాధించుటకై పరిష్కృత మంత్రోచ్చారణ విధితో మహర్షుల ఆదేశ, కల్పోక్త క్రియలు ఆచరించిన అభీష్ట సిద్ధి యగును తత్కారణముగ బహుగ్రంథపరిశోధన, అనేక ప్రాంతముల ఆచారములు పరిశీలించి, సాంప్రదాయమునూ శృతి స్మృతి, అవిరుద్ధ విధానాలను గ్రహించి ఈ గ్రంథమును బహుప్రయాసలతో శ్రీ సిద్ధాన్తి గారు రచించిరి.

ఇప్పటి గృహ ప్రవేశములలో అసంస్కృత గృహములోనికి యజమాని ముందుగా ప్రవేశించిన పిమ్మటనే గృహశుద్ధికై పుణ్యాహవాచనాదులు జరుపబడుచున్నవి. అలాగే హోమ విధికూడా. కానీ, ఈప్రయోగను ప్రకారము, గృహ ప్రవేశాత్పూర్వమే గృహములో పుణ్యాహవాచన,

వాస్తు హోమాదులు జరిపి, అట్లు పరిపూతమైన గృహములోనికి యజమాని ప్రవేశించుట సప్రమాణముగ సూచించబడినది. ఇది సశాస్త్రీయముగాను, ఉచితముగాను ఉన్నది.

నాలుగు భాగములుగ నుండు ద్వారబంధములకు సైతము అధిష్ఠాన దేవతలున్నారు. వారు సంతృప్తులు కావాలి కనుక ఆయా పేర్లతో పిలువబడు ఆయా దేవతలను పూజించి మరీ ముందుకు నడచినాము.

యజమాని గృహములో ప్రతి రోజు ఉపయోగపడు రోలు, రోకలి మొదలగువానిని తనకు అనుకూలముగా ఉపయోగబడమనికోరుతూ పూజా నిర్వాహణమున్నది. మరియు పడకగది మొదలగు స్థలములన్నిటినీ అధివసించియున్న ఆయా దేవతలను ఆహ్వానించి, పూజించి, ప్రసన్నులను చేసికొను ప్రక్రియ ఈ గ్రంథములో ఉదాహృతమయినది.

ఒక ప్రక్రియ ననుసరించి జరుపుతూ వస్తున్నమనకు ఈ ప్రయోగము, ప్రక్రియ క్రొత్తగా ఉండవచ్చునేమోకానీ, ఈ గృహప్రవేశ ప్రయోగముమాత్రము శాస్త్రీయము, సప్రమాణమూ మరియు ప్రాంతీయంగా అనేక చోట్ల ఆచరింపబడు చున్నదే. ఎవరికయినా కుహనా వాదులకు అనుమానము కలుగవచ్చునన్న అభిప్రాయముతో గ్రంథకర్త అవసరమైన చోట పాద నివేదిక (Foot Note)లో ప్రమాణ శ్లోకాదులతో పాటు గ్రంథ పరిచయమును చేయుటను బట్టి ఈ గ్రంథము సప్రమాణమూ, సత్ప్రమాణమూ అయినది.

ఇందలి మంత్ర సముదాయమూ, అరాధనా విషయమూ, యజమానికి సత్ఫలదాయకమూ, సౌభాగ్య సంపత్సమృద్ధి కారణము. పరిపూత హృదయంతో పరిశుద్ధ గృహంలోనికి మంత్రోక్త విధానముగా ప్రవేశించి సకల దేవతలను ప్రసన్నం చేసికొని, పవిత్రతతో పాటు శతాధిక వత్సరాలు అనేక అభ్యుదయములతో గృహము విలసిల్లవలెనను కాంక్షకల

వారందరూ అవశ్యము ఈ ప్రయోగ విధానాన్ని ఆచరించి తీరవలెనని నా నిశ్చితాభిప్రాయము. ఇదే సప్రమాణమనీ, సశాస్త్రీయమనీ నా ఉద్దేశ్యము. ముగింపులో ఉటంకింపు -

ఇందలి మంత్రములను శ్రీ సిద్ధాన్తిగారు పూర్తిగా ఇవ్వదలచిరి. కాని అందుకు నేనే అభ్యంతరము తెల్పితిని. ఎందుకనగ అన్నీ తెలుసుననే అల్పజ్ఞులు మంత్ర స్వరములు తామే కూర్చుకొని పలుకుటలో అక్షర స్వర భంగములు ప్రమాద పతితములు కావచ్చు. ఇది యజమానికి శ్రేయస్సు నివ్వజాలదు. మరియు మంత్రము వచ్చిన వారికి ఇందలి మంత్ర సూచనలు చాలు. మంత్రము రానివారు పూర్తిగా వ్రాసినా పఠించలేరు. పూర్తి మంత్రముల నుదహరించక పోవుట కిదియొక కారణము. అది అపరాధమే అయినచో కారకుడను నేను గాని, గ్రంథకర్త కాదు. (మంత్ర భంగము. స్వర అనియతి, అర్థ వ్యతిరేకము, అనర్థదాయకము కాకూడదు కదా!)

లాభాపేక్ష లేకుండా కేవలము ప్రక్షిప్త కల్ప ఉద్ధరణ ప్రధాన ఆశయములుగా శ్రీ సిద్ధాంతి గారు చేసిన, చేస్తున్న పరిశ్రమ చూస్తుంటే ఆశ్చర్యము ఆనందము కలుగుతాయి. అవిశ్రాంత జీవన యాత్రలో ధర్మ ప్రచారార్థ మీ విధంగా ప్రచురించు వారొక రిద్దరున్నా మహర్షి కృత కల్పములు కనుమరుగు కావు.

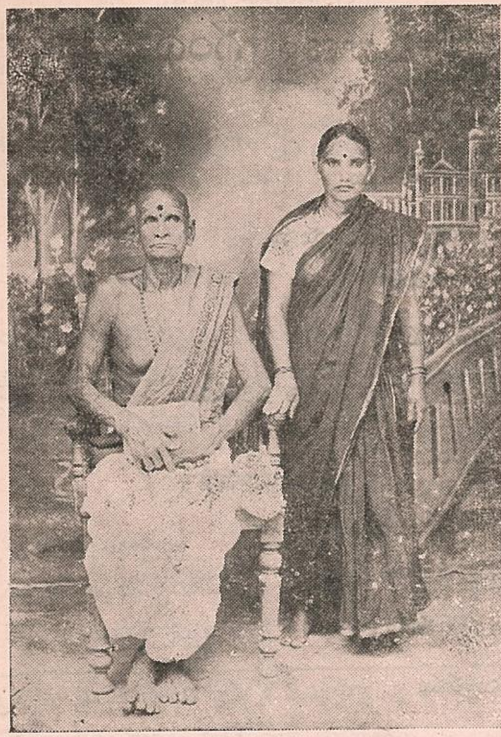
పై ఆశయసిద్ధి కొఱకు శ్రీ సిద్ధాంతి గారికి ఆయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధి కలిగి మరికొన్ని - కాదు - మరిన్ని ధార్మిక గ్రంథాలు సంకలించి సంప్రదాయములను పాటించు వారికి ఉద్దీప్తిని కలిగింతురుగాక! అని నా విస్తృత అభిప్రాయ మింతటితో ముగిస్తాను

ఇతి శ్రీః

6-107, న్యూ గడ్డి అన్నారము, హైదరాబాద్ - 500 660
3-7-1984

విధేయుడు
మద్దూరి నరసింహ ఘనపాఠీ

అంకితము

: పూజ్యులైన మా తల్లిదండ్రులు :

కీ॥ శే॥ బ్రహ్మశ్రీ ఖండ్రిక వేంకట నరసింహము
కామేశ్వరమ్మ గార్లకు

వెల్లటూరు, తెనాలి తాలూకా, గుంటూరు జిల్లా.

ప్రామాణ్య గ్రంథవ

శాన్తి కమలాకరము

బ్రహ్మ కర్మ సముచ్చయము

బృహద్వాస్తుమాలా

చండీయాగ పద్ధతి

ఆశ్వలాయన గృహ్యసూత్ర పరిశిష్టము

నిర్ణయ సింధువు

ధర్మసింధువు

అగస్త్య సంహిత

విశ్వకర్మ ప్రకాశికా

కాలామృతము

వాస్తురాజ వల్లభము

మత్స్యపురాణము

వాస్తు ప్రతిష్ఠా

శ్రీరస్తు

శ్రీమహాగణాధిపతయే నమః

శ్రీశారదాంబాయైనమః

సశాస్త్రీయ

నూతన గృహప్రవేశ ప్రయోగః

ఆదౌ వాస్తు శాన్తి ప్రయోగః*

యజమానశ్శుచిర్భూత్వా । పత్నీపుత్ర బంధుమిత్ర పరివారసహితః బ్రాహ్మణైస్సహ నూతనగృహే ఈశాన్యదేశే ప్రాఙ్ముఖః వామే ధర్మపత్నీ ముపవేశ్య। స్వయం దక్షిణత ఆసీనః।

దీపారాధనమ్

ఆచమ్య । దీపం ప్రజ్వాల్య ।

దీపస్త్వం బ్రహ్మరూపోసి । జ్యోతిషాం ప్రభురవ్యయః ।
సౌభాగ్యం దేహి పుత్రాంశ్చ । సర్వాన్కామాంశ్చ దేహిమే॥

---

*"ఉక్తగృహ ప్రవేశ దినాత్పూర్వే శుభే పూర్వాహ్ణే వాస్తుశాన్తిం కుర్యాత్।"
"వాస్తు పూజావిధిః కార్యః పూర్వమేవ ప్రవేశతః ।"
శ్లో. వాస్తు శాంతిర్ద్విజైర్వోక్తా । ప్రవేశస్తు నిశిక్వచిత్ ।
గృహప్రవేశః ప్రారంభ । దినమాసాదికైశ్శుభః ॥ — ధర్మసింధుః ।

గృహప్రవేశముహూర్తము రాత్రియైనచో ఆనాటి ఉదయమే ముందు ఈ వాస్తుశాన్తిని చేసి రాత్రి గృహప్రవేశము చేయవలెను. ఉదయము ముహూర్తమైనచో పూర్వదినమందే వాస్తుశాన్తిని ఉదయము చేసి, మరునాడుదయము గృహప్రవేశమొనరింపవలెను.

ఇతి దీపమూలే పుష్పాక్షతాన్నిక్షిప్య । నమస్కుర్యాత్ ।
తతో ఫలదక్షిణా తాంబూలాం గృహీత్వా ।

అస్య యాగస్య నిష్పత్తౌ । భవన్తోఽభ్యర్థితామయా ।
సుప్రసన్నేన కర్తవ్యం । కర్మేదం విధి పూర్వకమ్ ॥

ఇతి ఫలదక్షిణా తాంబూల మాచార్యాయ దద్యాత్ ।

సర్షప వికిరణమ్

ఆచార్యః గౌర సర్షపానాదాయ ।

యదత్ర సంస్థితం భూతం । స్థాన మాశ్రిత్య సర్వదా ।
స్థానం త్యక్త్వాతుతత్సర్వం । యత్రస్థం తత్ర గచ్ఛతు ॥

అపక్రామన్తు భూతాని । పిశాచాస్సర్వతో దిశం ।
సర్వేషామ విరోధేన । వాస్తుశాన్తిం సమారభే ॥
భూతాని రాక్షసావాఽపి । యత్ర తిష్ఠన్తి కేన చ ।
తే సర్వే ప్యనుగచ్ఛన్తు । శాన్తికంతు కరోమ్యహం ॥

ఏతైర్మంత్రైః ఆవరణే ఈశానాది సర్వ దిక్షు గృహే సర్వత్ర చ సర్షపాన్ వికిరేత్ ।

పునః ప్రాణానాయమ్య। ఏవం ... ప్రీత్యర్థం శ్రీమాన్ ....గోత్రః... నామధేయః ధర్మపత్నీసమేతః శ్రీమతః...గోత్రస్య...నామధేయస్య ధర్మపత్నీసమేతస్య అస్మాకం సహకుటుంబానాం క్షేమ స్థైర్య విజయాభయాయురారోగ్యైశ్వర్యాభి వృద్ధ్యర్థం శ్రీపరమేశ్వర ప్రీత్యర్థమహం నూతనగృహ ప్రవేశాఖ్యాం కర్మ కరిష్యమాణః తత్రాప్రాచీనాంగ భూత వాస్తు శాన్తి మద్యైవ కర్తుం తదంగత్వేన తదాదౌ శుద్ధ్యర్థం వృద్ధ్యర్థం శాన్త్యర్థ మభ్యుదయార్థం చ మహాజనైస్సహ స్వస్తి పుణ్యాహవాచనం కరిష్యే।

ఆదౌ నిర్విఘ్న పరిసమాప్త్యర్థం తత్తన్మాసోక్త ప్రకారేణ[1] శ్రీమహాగణాధిపతి పూజాం కరిష్యే। గణాధిపతి పూజాం కృత్వా। పుణ్యాహంవాచయేత్।

పంచగవ్యమ్

పునః ప్రాణానాయమ్య।

ఏవం......ప్రీత్యర్థం గృహశుద్ధ్యర్థం పంచగవ్య[2] ప్రోక్షణం కరిష్యే।

---

[1]మాసోక్త గణపతి నామములు చైత్రము మొదలు ఫాల్గుణము వరకు—

1. ఉపేంద్రః 2. విఘ్ననాశనః 3. శివసుతః 4. హరనందనః 5. విఘ్నరాజః 6 మోదకప్రియః 7. మహావీరః 8. మహావీరః 9. గణపతిః 10. వినాయకః 11. గజవక్త్రః 12. ఫాలచంద్రః।.

[2]శ్లో. గోమూత్రం గోమయం క్షీరం। దధి సర్పిఃకుశోదకం।
నిర్దిష్టం పంచగవ్యంతు। పవిత్రం పాపనాశనం॥
గోమూత్రం మధ్యదేశేతు। గోమయం పూర్వతోన్యసేత్।
క్షీరం దక్షిణ దేశేతు। దధి పశ్చిమతో న్యసేత్॥
ఆజ్య ముత్తర దేశేతు। ఐశాన్యాంతు కుశోదకం।
గాయత్ర్యాదాయగోమూత్రం। గంధద్వారేతి గోమయం॥
ఆప్యాయస్వేతి చ క్షీరం। దధిక్రావ్ణ స్తథాదధి।
తేజోసి శుక్ర మిత్యాజ్యం। దేవస్యత్వా కుశోదకం॥

ప్రాశనకు:- యత్త్వగస్థిగతం పాపం। దేహే తిష్ఠతిమామకే।
ప్రాశనం పంచగవ్యస్య। దహత్యగ్నిరి వేంధనం॥

శుచౌ దేశే అక్షతాన్ వికీర్య । మధ్యే గోమూత్రపాత్రం । ప్రాచ్యాం గోమయ పాత్రం। దక్షిణే క్షీరపాత్రం । పశ్చిమే దధిపాత్రం । ఉత్తరే ఆజ్యపాత్రం । ఐశాన్యాం కుశోదకపాత్రం నిక్షిప్య । పృధక్ పాత్రే—

ఓం భూర్భువస్సువః.......యాత్ ।	ఇతి గోమూత్రం।
ఓం గంధద్వారాం.......శ్రియమ్ ।	ఇతి గోమయం।
ఓం ఆప్యాయస్వ.......గధే ।	ఇతి క్షీరం ।
ఓం దధిక్రావుణ్ణో.. తారిషత్ ।	ఇతి దధి ।
ఓం శుక్రమసి.......రశ్మిభిః ।	ఇత్యాజ్యం ।
ఓం దేవస్యత్వా.......మాదదే ।	ఇతికుశోదకం నిధాయ ।

ప్రణవేనాలోడ్య । పంచగవ్యం కుశైః గృహం శాన్తి సంభారాం శ్చవారుణైర్మంత్రైః ప్రోక్షయేత్ ।

ఓం పవమానస్సువర్జనః... మోర్జయంత్యాపునాతు। ఇతిమార్జయేత్।

దిగ్రక్షణమ్

దేవా ఆయాన్తు యాతుధానా అపయాన్తు విష్ణో మమగృహంరక్షస్వ। ఇతి గృహే సర్వత్ర అక్షతాన్ వికీర్య । దిగ్రక్షణం కుర్యాత్।

ఋత్విగ్వరణమ్*

యజమానః పునః ప్రాణానాయమ్య ।

ఏవం.......ప్రీత్యర్థం మయా కరిష్యమాణ వాస్తు శాన్తి కర్మణి ఆచార్య బ్రహ్మాదిఋత్విగ్వరణం కరిష్యే। ఆచార్య ముదఙ్ముఖముపవేశ్య ।

---

*పైన పేర్కొన్న ఋత్విక్కులను నియమించ శక్తిలేనివారు ఒక పురోహితుని (ఆచార్యుని)తోనే జరుపుకొనవచ్చును.

యజమానః ప్రాఙ్ముఖోభూత్వా । అస్మిన్వాస్తు కర్మణి ఆచార్య కర్మ కర్తుం త్వా మహం వృణే । వృతోస్మి కర్మ కరిష్యామీతి ప్రతివచనం ।

ఆచార్యస్తు యథాస్వర్గే । శక్రాదీనాం బృహస్పతిః।
తథాత్వం మమ శాన్తౌచ . ఆచార్యోభవ సువ్రత ॥

ఓం బృహస్పతే అతి..........చిత్రం ।

ఇతి చందనాక్షత ఫల దక్షిణా తాంబూలమాచార్యాయ దద్యాత్ ।

తథైవ అస్మిన్వాస్తు శాన్తి కర్మణి బ్రహ్మాణంత్వామహం వృణే ।
వృతోస్మికరిష్యామీతి ప్రతివచనం ।
యథా చతుర్ముఖోబ్రహ్మ । సర్వలోక పితామహః ।
తథాత్వం మమ శాన్తౌచ । బ్రహ్మభవ ద్విజోత్తమ ॥

ఓం బ్రహ్మజజ్ఞానం...మసతశ్చ వివః ।

ఇతి ఫల దక్షిణాతాంబూలం బ్రహ్మణే దద్యాత్ ।

అస్మిన్వాస్తు శాన్తి కర్మణి ఋత్విజం త్వామహం వృణే ।
వాస్తు జపం, హోమంచ అస్మదర్థం భవన్తః కుర్వన్తు ॥
వృతోస్మి కరిష్యామీతి ప్రతివచనం ।
అస్మిన్వాస్తు శాన్తి కర్మణి ఋత్విజం త్వామహం వృణే ।
రుద్రాభిషేకం అస్మదర్థం భవన్తః కుర్వన్తు ॥
వృతోస్మి కరిష్యామీతి ప్రతివచనం ।
అస్మిన్వాస్తు శాన్తి కర్మణి ఋత్విజం త్వామహం వృణే ।
నవగ్రహజపః అస్మదర్థం భవన్తః కుర్వన్తు ॥
వృతోస్మి కరిష్యా మీతి ప్రతివచనం ।

ప్రార్థనా

అస్మిన్ కర్మణి యే యేతువృతా గురు ముఖామయా।
సావధానాః ప్రకుర్వన్తు స్వం స్వం కర్మయథోదితం ॥
సర్వే యథాజ్ఞానతః కరిష్యామ ఇతి వదేయుః।

శాన్తి సంకల్పమ్

పునః ప్రాణానాయమ్య ।

ఏవం ... ప్రీత్యర్థం శ్రీమాన్...ధర్మపత్నీ సమేతస్య మమ నూతన గృహే సకుటుంబస్య సపరివారస్య సర్వారిష్ట ప్రశాన్త్యాయు రారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం, మమ పుత్ర పౌత్రాది సహితస్య, అస్మిన్ నూతన గృహే చిరకాల సుఖనివాస, సర్వసంకట నానావిధరోగాది సర్వోపద్రవశాన్తి సంపదాఽయురారోగ్య ధనధాన్య ద్విపద చతుష్పద పుత్ర పౌత్రాద్యభివృద్ధి పూర్వకం, సువర్ణ, రజత, తామ్ర,త్రపు, సీస, కాంస్య, లోహ, పాషాణాద్యష్ట శల్య మేదినీ దోష ఆయవ్యయాద్యన్యథా భవన నానావిధ హింసా దోష పరిహారద్వారా ఏతద్గృహక్షేత్రావచ్ఛిన్న భూమ్యధిష్ఠిత దేవతోపరోధ జనితోపసర్గ నివృత్తిపూర్వక వాస్తోశ్శుభతా సిద్ధ్యర్థం, అభిలషిత మనోరథానాం సిద్ధ్యర్థం, సుఖశ్రీ ప్రాప్త్యర్థం, వాస్తు కృత సర్వదోషోపశాన్త్యర్థం, శిఖ్యాది దేవతా ప్రసాద సిద్ధ్యర్థం, మమ గృహే నిర్మాణసమయే కర్మచారి కృత జీవ హింసాది జన్యప్రత్యవాయ పరిహారార్థం, తథా కృమికీట పతంగాది హింసాదోష నివృత్త్యర్థం, వృక్షౌషధ్యాద ఛేదనపూర్వక అభాష్యభాషణాది దోషనివృత్త్యర్థం, అభక్ష్య భక్షణాత్తత్ జ్ఞాతి జన్యదోష వేధాదోష గృహక్షేత్రాన్తర్గత శల్యాది దోష న్యూనాతిరిక్త గృహమాన దోషద్వార నిర్గమభేద దోషప్రాకారలోపదోష హీన లక్షణ వాస్తుకదోషనివృత్తిద్వారా సకలమంగళా వాప్త్యర్థం, వాస్తు

శాన్తిం కరిష్యే । తత స్సదశనూతన శ్వేత వస్త్రైః[1] ప్రధాన గృహై శాన్యాం మంటపమాసాద్య । తస్యోపరి శ్వేత తండులాన్నిక్షిప్య । తండులోపరి[2] కుంకుమాదినా పశ్చిమాదారభ్య ప్రాగంతాః ఉదక్సంస్థాః సమాః అంగుళ ద్వయాన్తరా దశరేఖాః కృత్వా । దశరేఖాసు ప్రణవాది నమోంతైర్నామభిః యథాక్రమం దశదేవతాభ్యోనమస్కుర్యాత్। తద్యథా[3]—

1. ఓం శాన్తాయైనమః 2. ఓం యశోవత్యైనమః 3. ఓం కాన్తాయైనమః 4. ఓం విశాలాయైనమః 5. ఓం ప్రాణవాహిన్యైనమః 6. ఓం సత్యై నమః 7. ఓం సుమత్యైనమః 8. ఓం సునన్దాయైనమః 9. ఓం సుభద్రాయై నమః 10. ఓం సురథాయైనమః।

తతో దక్షిణాదారభ్య ఉదగంతాః ప్రాక్సంస్థాః సమాః అంగుళ ద్వయాన్తరా దశరేఖాః కృత్వా । దశరేఖాసు ప్రణవాది నమోంతైర్నామభిః యథాక్రమం దశదేవతాభ్యః । నమస్కుర్యాత్ । తద్యథా[4]—

---

1. ఐశాన్యాం చతురశ్రాం చతురంగుళముచ్ఛ్రితాం
హస్తమానాం వేదింకృత్వా।—ఆశ్వలాయన గృహ్య పరిశిష్టం.
వాస్తుశాన్తి సారశాన్తి కమలాకర మయూఖకారాదిభి స్సర్వైః
ఆశ్వలాయనగృహ్య పరిశిష్ట వచనమను సృత్య ఐశాన్యా
మేవ వాస్తువేదికరణముక్తం ।—బృహద్వాస్తుమాలా.

2శ్లో. ఏకాశీతి పదం వాస్తు । లిఖిత్వా కుంకుమేన చ ।
దేవతాస్థాపయేత్తత్ర । శాలిశైశ్చుభ్ర తండులైః॥

3శ్లో. శాంతాం యశోవతీం కాంతాం। విశాలాం ప్రాణవాహినీం।
సతీం సుమతీం సునన్దాం । సుభద్రాం సురథాందశ ॥

4శ్లో. హిరణ్యాం సువ్రతాం లక్ష్మీం । విభూతిం విమలాం ప్రియాం ।
జయాం బలాం విశోకాంచ । ఈడామితి దశక్రమాత్ ॥

1. ఓం హిరణ్యాయైనమః 2. ఓం సువ్రతాయైనమః 3. ఓం లక్ష్మ్యైనమః
4. ఓం విభూత్యైనమః 5. ఓం విమలాయైనమః 6. ఓం ప్రియాయైనమః
7. ఓం జయాయైనమః 8. ఓం బలాయైనమః 9. ఓం విశోకాయైనమః
10. ఓం ఈడాయైనమః।

ఓం సర్వజ్ఞాన క్రియాశక్తి కమలాసనాయ యోగపీఠాయనమః ।
ఇతి పీఠోపరి పుష్పాక్షత చందనాని ప్రక్షిపేత్।

వరుణపూజా

పీఠస్య ఈశానకోణే తండులపూర్ణపాత్రే-

దేవదానవ సంవాదే । మధ్యమానే మహోదధౌ ।
ఉత్పన్నోసియథాకుంభ। విధృతా విష్ణునాస్వయం ॥

ఇతి అలంకృతం జలపూర్ణ .పల్లవోపేతం నూతన కలశం సంస్థాప్య।

పాశాహస్తాత్మకోదేవో। జలరాశ్యధిపోమహాన్।
నిమ్నగామీతి విఖ్యాతో । వరుణాయనమోనమః ॥

ఓం ఇమంమే వరుణ.......చకే ।

ఇతి పాశహస్తం శుక్లవర్ణం కిరీటినం వరుణంధ్యాత్వా। కలశే ఆవాహయేత్। ఓంవరుణాయనమః।ధ్యానావాహనాది షోడశోపచార పూజా స్సమర్పయామి।

వాస్తు పురుషావాహనమ్

సపత్నీకో యజమానః పుష్పాక్షతానంజలినాగృహీత్వా ।

ఆగచ్ఛ భగవన్వాస్తో । సర్వదేవై రధిష్ఠిత ।
భగవన్కురు కళ్యాణం । గృహేఽస్మిన్సన్నిధోభవ ॥

ఓం నమో భగవతే వాస్తుపురుషాయ మహాబల పరాక్రమాయ సర్వదేవాధి వాసాశ్రిత శరీరాయ బ్రహ్మపుత్రాయ సకల బ్రహ్మాండధారిణే

భూభారార్పిత మస్తకాయ పుర పత్తన ప్రాసాద గృహవాపీ సరోరూపాది సన్నివేశ సాన్నిధ్య కరాయ సర్వసిద్ధి ప్రదాయ ప్రసన్నవదనాయ విశ్వం భరాయ పరమపురుషాయ చక్రశార్ఙ్గధరాయ వరదాభయ హస్తాయ వాస్తు పురుషాయ నమః ।

ఓం వాస్తోష్పతే ప్రతిజానీహ్యస్మాన్....సుశేవ ఏఖినః।
ఇతి పఠన్, ఐశాన్య శిరసం నైర్ఋత్య పాదమాగ్నేయ జానుకం వాయవ్య కూర్పర మాకుంచిత కరముత్తానం వాస్తుపురుషం వాస్తు మండలే ఆవాహయామీతి నిర్ఋతి కోణాదారభ్య ఈశాన కోణ పర్యన్తం వాస్తుపురుషపాదాది శిరః పర్యన్తం పుష్పాక్షతా న్వికీర్య । నమస్కుర్యాత్ ।

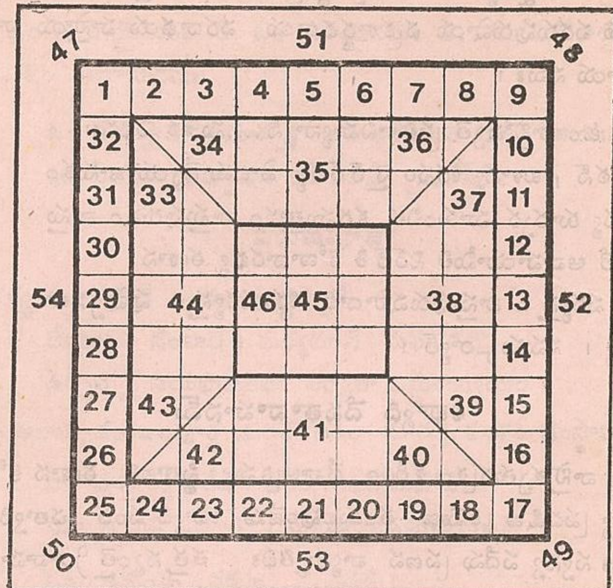
శిఖ్యాది దేవతావాహనమ్

వాస్తోశ్చతురశ్రం శరీరం దేవాఆక్రమ్య స్థితాఇతి ఈశాన కోణా దారభ్య ప్రదక్షిణ క్రమేణ తండులపుంజేషు శిఖ్యాది పంచ చత్వారింశ ద్దేవతాః స్వస్వ పదేషు ప్రణవ వ్యాహృతిభిః తత్తన్మంత్రైర్వా వాహ్య। పూజయేత్। తద్యథా-తత్రేశాన కోణాదారభ్యాఽధోముఖపాతితవాస్తు పురుష శిరస్థానే ఈశానకోణపదే శిఖిన మేకపదమ్ ।

(కల్పమునందు — 1. శిఖినమ్, 2 పర్జన్యమ్, 3. జయన్తమ్, ... మొదలైన సంఖ్యలు గల ఆయా దేవతలను, వాస్తు మంటపము నందలి గడులలో చూపిన ఆయా సంఖ్యల ప్రకారము ఆవాహన చేయవలెను.
వాస్తు మంటపను ప్రక్క పుటలో ఇవ్వబడినది).

వాస్తుమంటపము

తూర్పు

1. శిఖినమ్

ఆవాహయామి దేవేశం। శంకరం శిఖిరూపిణమ్।
చతుర్హస్తం త్రినేత్రంచ। స్రుక్ శూలం దక్షిణేకరే॥
డమరుం స్రువకం వామే। స్వాహోమా సహితం విభుమ్।
ఆగచ్ఛ త్వం శిఖిన్దేవ। క్షేత్రేఽస్మిన్సన్నిధోభవ॥

*ఓం నమశ్శమ్భవేచ...శివతరాయచ।
ఈశానకోణే వాస్తోశ్శిరసి శిఖినమావాహయామి।

---

* వేదోక్త ప్రయోగము నందు మాత్రమే ఈ మంత్రములతో ఆవాహన మరియు హోమమును చేయవలెను.

2. పర్జన్యమ్

ఆవాహయామి పర్జన్యం। యాదసాం ముఖ్యనాయకమ్।
కుంభీరథ సమారూఢం। పాశహస్తం వరప్రదమ్॥

ఓం పర్జన్యాయ ప్రగాయత ... పర్జన్యాయ స్వరాజే।
తద్దక్షిణ పదే వాస్తోర్దక్షిణ నేత్రే పర్జన్యమావాహయామి।

3. జయన్తమ్

ఆవాహయామి తం దేవం। మహేంద్ర తనయం ప్రభుమ్।
ముద్రికా కంకణైర్యుక్తం। సర్వాభరణ భూషితమ్।
వరదాభయ హస్తం చ। జయన్తం పూజయామ్యహమ్॥

ఓం గోత్రభిదం గోవిదం ... సఖాయోనుసగ్ంరభధ్వం।
తద్దక్షిణ పదే వాస్తోర్దక్షిణ శ్రోత్రే జయన్తమావాహయామి।

4. ఇన్ద్రిమ్

ఏహిదేవ సహస్రాక్ష। దేవారి బల సూదన।
ఐరావత సమారూఢ। శచీహృదయ నందన।
వజ్రహస్తం సురాధ్యక్ష। మింద్రమావాహయామ్యహమ్॥

ఓం ఇంద్రస్యవజ్రో మరుతామనీకం .... ప్రతిహవ్యా గృభాయ।
తద్దక్షిణపదే వాస్తోరంసే ఇన్ద్రిమావాహయామి।

5. సూర్యమ్

ఆవాహయామి దేవేశం। భాస్కరం తిగ్మ తేజసమ్।
కళింగం కాశ్యపం రక్తం। సప్తాశ్వం సప్తరజ్జుకమ్।
ద్విభుజం పద్మహస్తం చ। త్రైలోక్య తిమిరాపహమ్।

సర్వసౌఖ్య ప్రదాతారం। కర్మసాక్షిణ మీశ్వరమ్।
ఆగచ్ఛ భగవన్సూర్య। క్షేత్రేఽస్మిన్సన్నిధోభవ॥

ఓం తరణిర్విశ్వదర్శతో......రోచనం।
తద్దక్షిణ పదే వాస్తోర్దక్షిణ బాహౌ సూర్యమావాహయామి।

6. సత్యమ్

ఆవాహయామి తం సత్యం। పుణ్యయు క్తమకల్మషమ్।
పద్మహస్తం మహాబాహుం। వరదం నిర్మలం శుభమ్॥
జ్ఞానముద్రా ధరం దేవం। చింతితం బ్రహ్మ కేవలమ్।
ఆగచ్ఛదేవ సత్య త్వం। క్షేత్రేఽస్మిన్సన్నిధోభవ॥

ఓం ఋతగ్ం సత్యం ...... విశ్వరూపాయవై నమోనమః।
తద్దక్షిణ పదే వాస్తోర్దక్షిణ ప్రబాహౌ సత్యమావాహయామి।

7. భృశమ్

ఆవాహయేఽహం భృశమాది దేవం।
సంచార శీలం భువన త్రయేపి॥
ఏకేన హస్తేన వరం దధాన।
మభీష్టదానం త్వ పరేణతేన॥

ఓం ఆత్వాహార్ష మంతరభూః......రాష్ట్రి మధిభ్రశత్ ।
తద్దక్షిణ పదే వాస్తోర్దక్షిణ కూర్పరే భృశమావాహయామి ।

8. ఆకాశమ్

ఆవాహయే తమాకాశం । విష్ణోః పదమన న్తకమ్ ।
యత్ర దేవా స్తథా యక్షా । గ్రహా స్సర్వే ప్రతిష్ఠితాః ।
ఆగచ్ఛ త్వం మహాకాశ । క్షేత్రేఽస్మిన్సన్నిధోభవ ॥

ఓం యదంతరిక్షం పృథివీముతద్యాం.......మామనేనసం ।
తద్దక్షిణ పదే వాస్తోర్వామ ప్రబాహౌ ఆకాశమావాహయామి ।

9. వాయుమ్

ఆవాహయామి దేవేశం । భూతానాం దేహ ధారిణమ్ ।
ఆగచ్ఛ భగవన్వాయో । క్షేత్రేఽస్మిన్సన్నిధోభవ ॥

ఓం తవవాయ వృథస్పతే......వృణీమహే ।
తద్దక్షిణ పదే ఆగ్నేయకోణే వాస్తోర్వామ ప్రబాహౌ
వాయుమావాహయామి ।

10. పూషణమ్

ఆవాహయామి దేవేశం । పద్మహస్తం వరప్రదమ్ ।
రక్త వస్త్ర పరిధానం। విద్యుద్వర్ణం మహాబలమ్ ।
ఆగచ్ఛ భగవన్పూషన్ । క్షేత్రేఽస్మిన్సన్నిధోభవ ॥

ఓం దేవస్యత్వాసవితుః......మాదదే ।
తత్పశ్చిమ పదే వాస్తోర్దక్షిణ మణిబంధే పూషణ మావాహయామి ।

11. వితథమ్

ఆవాహ యేత్తం వితథం పురాణం।
ద్యావా పృథివ్యంతర చారిణంచ॥
గృహాణ పూజాంచణకౌదనాఖ్యాం।
బలిం చ గృహ్ణాన్భగవన్నమస్తే॥

ఓం తత్సూర్యస్య దేవత్వం .... సిమస్మై।
తత్పశ్చిమ పదే వాస్తోర్దక్షిణ పార్శ్వే వితథ మావాహయామి।

12. గృహక్షతమ్

ఆవాహయామి త్వాం దేవ। గృహక్షత సమాఖ్యక।
పూజాం గృహాణ దేవేశ। మమస్వస్తి కరోభవ॥

ఓం గృహాన్భద్రాన్థ్సు మనసః ప్రపద్యే ....సంవిశామి।
తత్పశ్చిమ పదే వాస్తోర్దక్షిణ పార్శ్వే గృహక్షత మావాహయామి

13. యమమ్

ఆవాహయామి దేవేశం। దక్షిణాం దిశమాశ్రితమ్।
మహిషేచ సమారూఢ। మంజనాద్రి సమప్రభమ్॥
చిత్రగుప్త సహాయం తం। దండ ముద్గర ధారిణమ్।
సప్తర్షిభిస్సమాయుక్తం। ధర్మా ధర్మ ప్రవర్తకమ్॥
లోక సంయమనార్థాయ। కింకరైః పరివారితమ్।
ఆగచ్ఛ భగవన్ ధర్మ। క్షేత్రేఽస్మిన్సన్నిధోభవ॥

ఓం యమాయ సోమగ్ం సునుత ...... అరంకృతః।
తత్పశ్చిమ పదే వాస్తోర్దక్షిణోరు భాగే యమమావాహయామి।

14. గన్ధర్వమ్

ఆవాహయామి గంధర్వం । షడ్వింశద్భాగ తత్పరమ్ ।
వీణాం గృహీత్వా హస్తేన । తద్వాదన రతం విభుమ్ ॥
అప్సరోగణ సంకీర్ణం । నానా గన్ధైశ్చ చర్చితమ్ ।
గన్ధర్వత్వమిహాగచ్ఛ । పూజేయం ప్రతిగృహ్యతామ్ ॥

ఓం గన్ధర్వో విశ్వావసుః.......వసతి ।
తత్పశ్చిమ పదే వాస్తోర్దక్షిణ జానౌ గన్ధర్వ మావాహయామి ।

15. భృంగరాజమ్

ఆవాహయామి తం దేవం । భృంగరాజం మహాబలమ్ ।
షట్పదై స్సేవ్య మానం చ । కుసుమామోద సంయుతమ్ ।
ఆగచ్ఛాలి కులత్వం హి । క్షేత్రేఽస్మిన్సన్నిధో భవ॥

ఓం సుగన్నః పంథావభయం కృణోతు......దేవాః ।
తత్పశ్చిమ పదే వాస్తోర్దక్షిణ జంఘాయాం భృంగరాజ
మావాహయామి ।

16. మృగమ్

మృగమావాహయిష్యామి । శశాంక కృత చిహ్నకమ్ ।
కృష్ణ వర్ణం చతుష్పాదం । శ్వేతోదర విషాణకమ్ ।
ఆగచ్ఛ భగవన్నేణ । క్షేత్రేఽస్మిన్సన్నిధో భవ ॥

ఓం మృగోనభీమః.........మాపరస్యాః ।
తత్పశ్చిమ పదే వాస్తోర్దక్షిణ స్ఫిచి* మృగమావాహయామి ।

17. పితృగణమ్

పితౄనావాహ యిష్యామి। సోమపాదీనను క్రమాత్।
పింగాక్షాన్ కపిల జటాన్। హస్తేకుశ కమండలూన్॥
దధానాన్సిత వస్త్రాణి। సితయజ్ఞోపవీతినః।
గృహ్ణీయుః కృసరాన్నంచ। పితౄన్సంపూజయామ్యహమ్॥

ఓం ఆయంతునః పితరః .... అవంత్వస్మాన్।
తదధః పదేనై ర్ఋత్యకోణే వాస్తోఃపాదయోః పితౄనావాహయామి।

---

* స్త్రియాం స్ఫిచౌ కటిప్రోథావిత్యమరః ।
స్ఫిచి = కటిస్థ మాంస పిండ ఇత్యర్థః ।

17-పితృ

రంగు : పొగరంగు నివేదన : పులగము,నువ్వులు,బెల్లం,అన్నం

మంత్రం :

పితృభ్య స్వదాయిభ్య స్వధానమః పితామహేభ్య స్వదాయిభ్య స్వధానమః ।
ప్రపితామహేభ్య స్వధాయిభ్య స్వధానమః ॥

18-దౌవారిక

రంగు : ఎరుపు నివేదన : పులగము,నువ్వులు,బెల్లం,అన్నం

మంత్రం :

ద్రవిణోదా ద్రవిణసస్తు రస్య ద్రవిణోదా సనరస్య ప్రియంసతు ।
ద్రవిణోదా వీరవతీ నిషణ్ణో ద్రవిణోదా రాసతే దీర్ఘమాయుః ॥

19-సుగ్రీవ

రంగు : తెలుపు నివేదన : నిమ్మలేకవెలగపుల్ల,కారుమినుమలతో చేసిన వంటకం,ద్రాక్షరసం

మంత్రం :

సుషుమ్ణస్సూర్యరశ్మిస్తస్య రధగృత్సశ్చ రధౌజాశ్చసేనానీ గ్రామణ్యౌ ।
పుంజీకస్తలాచక్రతుస్తలాచాప్సరసౌదంక్ష్ణవః
పసవో హేతిఃపౌరుషేయోవదః ప్రహేతిః ॥

20-పుష్పదంత

రంగు : తెలుపు నివేదన : పాయసము

మంత్రం :

నక్షత్రేభ్యస్వాహా నక్షత్రియేభ్యస్వాహా
అహెూరాత్రేభ్యస్వాహా అర్ధమాసేభ్యస్వాహా ।
మాసేభ్యస్వాహ ఋతుభ్యస్వాహార్తవేభ్యస్వాహా సంవత్సరాయస్వాహా ॥
(లేదా)
గణానాంత్వా గణపతిగ్గంహవామహే ప్రియాణాంత్వా ప్రియపతిగ్గంహవామహే ।
నిధీనాంత్వా నిధిపతిగ్గంహవామహేవసోమమ ॥

21-వరుణ

రంగు : నలుపు నివేదన : పాయసము

మంత్రం :

ఇమంమే వరుణ శ్రుధీహవ మద్యాచమృళయ ।
త్వామవస్యురాచకే ॥

18. దౌవారికమ్

ఏహ్యేహి దౌవారిక రక్షణాయ।
ద్వారాణి సర్వాణి చ మందిరస్య॥
పైష్టం బలింవాసిత దంతకాష్ఠం।
గృహాణ పూజాం భగవన్నమస్తే॥

ఓం దౌరార్ద్యై స్వాహాద్వై వీభ్యస్తమాభ్య స్వ్వా
తదుత్తర పదే వాస్తోర్వామస్ఫిచి దౌవారి

19. సుగ్రీవమ్

ఆవాహయేతం కపిరాజ ముఖ్యం।
సుగ్రీవ రాజం నభమండలేస్మిన్॥
పాషాణ వృక్షాదధతం కరాభ్యాం।
గృహాణ పూజాం భగవన్నమస్తే॥

ఓం నీలగ్రీవాశ్శితి కంఠాశ్శర్వా .... ఉప
తదుత్తర పదే వాస్తోర్వామ జంఘాయా

20. పుష్పదన్తమ్

ఆవాహయామి దేవేశం । పుష్పదన్తం
లంబోదరం మహాకాయం । గజవక్త్రం
సిద్ధిబుద్ధి సమాయుక్తం । సర్వవిఘ్న వి
పుష్పదన్త సమాగచ్ఛ । పూజేయం ప్ర

ఓం నమో గణేభ్యో గణపతిభ్యశ్చ......వా
తదుత్తర పదే వాస్తోర్వామ జానుప్రదేశే

18. దౌవారికమ్

ఏహ్యేహి దౌవారిక రక్షణాయ।
ద్వారాణి సర్వాణి చ మందిరస్య॥
పైష్టం బలింవాసిత దంతకాష్ఠం।
గృహాణ పూజాం భగవన్నమస్తే॥

ఓం దౌరార్థ్యై స్వాహాద్రై వీభ్యస్తమాభ్య స్వాహా॥
తదుత్తర పదే వాస్తోర్వామస్ఫిచి దౌవారిక మావాహయామి।

19. సుగ్రీవమ్

ఆవాహయేతం కపిరాజ ముఖ్యం।
సుగ్రీవ రాజం నభమండలేస్మిన్॥
పాషాణ వృక్షాదధతం కరాభ్యాం।
గృహాణ పూజాం భగవన్నమస్తే॥

ఓం నీలగ్రీవాశ్శితి కంఠాశ్శర్వా .... ఉపశ్రితాః।
తదుత్తర పదే వాస్తోర్వామ జంఘాయాం సుగ్రీవమావాహయామి

20. పుష్పదన్తమ్

ఆవాహయామి దేవేశం । పుష్పదన్తం వినాయకమ్ ।
లంబోదరం మహాకాయం । గజవక్త్రం చతుర్భుజమ్ ॥
సిద్ధిబుద్ధి సమాయుక్తం । సర్వవిఘ్న వినాశనమ్ ।
పుష్పదన్త సమాగచ్ఛ । పూజేయం ప్రతి గృహ్యతామ్ ॥

ఓం నమో గణేభ్యో గణపతిభ్యశ్చ......వోనమః
తదుత్తర పదే వాస్తోర్వామ జానుప్రదేశే పుష్పదన్తమావాహయామి।

21. వరుణమ్

ఆవాహయామి దేవేశం । వరుణం జలనాయకమ్ ।
కుమ్భీరథ సమారూఢం । శ్వేతాద్రి శిఖరోపమమ్ ॥
పాశహస్తం మహాబాహుం । యాదోగణ సమన్వితమ్ ।
ఆగచ్ఛ వరుణ త్వం హి । క్షేత్రేఽస్మిన్సన్నిధో భవ ॥

ఓం యచ్చిద్ధితే విశోయథా...... ద్యవిద్యవి ।
తదుత్తర పదే వాస్తోర్వామోరౌ వరుణమావాహయామి ।

22. అసురమ్

అసుర త్వం సమాగచ్ఛ । రక్షోగణ సమన్వితః ।
శక్తిశూల ధరోనిత్యం । రక్తాక్షశ్చ మహాబలః ।
హిరణ్యపాశ భృద్దేవ । పూజాం స్వీకురుమే ప్రభో ॥

ఓం అసురానజయన్........ప్రతిరథత్వం ।
తదుత్తర పదేవాస్తోర్వామపార్శ్వే అసురమావాహయామి ।

23. శేషమ్

ఆవాహయామి దేవేశం । పాతాల తల వాసినమ్ ।
సహస్ర శిరసం నాగం । ఫణామణి నిరాజితమ్ ।
కర్పూర పూర విశదం । నాగరాజం మహాబలమ్ ।
పరోపకారనిరత । మనసం విష్ణు వాహనమ్ ।
ఆగచ్ఛనాగరాజ త్వం । క్షేత్రేఽస్మిన్సన్నిధో భవ ॥

ఓం నమో అస్తు సర్పేభ్యః......సర్పేభ్యోనమః ।
తదుత్తర పదే వాస్తోర్వామ పార్శ్వే శేషమావాహయామి ।

24. పాపయక్ష్మాణమ్

ఆవాహయామి తం పాపం । నామ్నా యక్ష్మేతి విశ్రుతమ్ ।
నిర్మాంసం నిర్ఘృణం చైవ । శక్తిపాణిం మహాబలమ్ ।
ఆగచ్ఛ భగవన్పాప । పూజా మే ప్రతిగృహ్యతామ్ ॥

ఓం ఏషతే రుద్రభాగ స్తంజుషస్వ.......కృత్తివాసాః।
తదుత్తర పదే వాస్తోర్వామ మణిబంధే పాపయక్ష్మాణ మావాహయామి ।

25. రోగమ్

ఆవాహయామి తం రోగం । వాతాది త్రిగుణాత్మకమ్ ।
త్రిపాదం త్రిశిరో రక్తనేత్రం భస్మ విభూషితమ్॥
లోకానాంచ సుఖం దేహి । బలిభిర్ఘృత మోదకైః ।
పూజాం గృహాణ భో రోగ। క్షేత్రేఽస్మిన్సన్నిధో భవ ॥

ఓం క్షుధేస్వాహాసితిమ్నే స్వాహా రోగాయస్వాహా ।
తదుత్తరే వాయవ్య కోణపదే వాస్తోర్వామ ప్రబాహౌ రోగమావాహయామి ॥

26. అహిర్బుధ్న్యమ్

అహి మావాహయిష్యామి । త్రైలోక్యాంతర చారిణమ్ ।
శేషవంశే సముద్భూతం । చక్షుః కర్ణ మహీశ్వరమ్ ।
ఆగచ్ఛత్వం హి నాగేంద్ర । క్షేత్రేఽస్మిన్సన్నిధో భవ ॥

ఓం కృధీస్వస్మాగ్ం అదితేః......విష్వగగ్నే ।
తత్పూర్వపదే వాస్తోర్వామ ప్రబాహౌ అహి మావాహయామి ।

27. ముఖ్యమ్

ఆవాహయామి తం శైవం । గణానాం ముఖ్యనాయకమ్ ।
జటాజూట ధరం సౌమ్యం । శూలపట్టిసధారిణమ్ ।
నమస్తే ముఖ్య దేవేశ। క్షేత్రేఽస్మిన్సన్నిధో భవ॥

ఓం అవతత్య ధను స్త్వం..... సుమనాభవ ।
తత్రాప్నదే వాస్తోర్వామ కూర్పరే ముఖ్యమావాహయామి

28. భల్లాటమ్

ఆవాహయామి దేవేశం । భల్లాటం శివరూపిణమ్ ।
భిల్ల వేషధరం కృష్ణం । ధనుర్బాణాసి ధారిణమ్ ॥
భిల్ల మోహన కర్తారం । బర్హిపించైరలంకృతమ్ ।
ఆగచ్ఛ భగవన్దేవ । క్షేత్రేఽస్మిన్సన్నిధో భవ ॥

ఓం ఇమాగ్ం రుద్రాయ.......అనాతురం ।
తత్పూర్వ పదే వాస్తోర్వామ బాహౌ భల్లాట మావాహయామి ।

29. సోమమ్

ఆవాహయామి దేవేశం । శశాంకం రజనీపతిమ్ ।
క్షీరోదధి సముద్భూతం । హరమౌళి విరాజితమ్।
సుధాకరం ద్విజాధారం । త్రైలోక్య ప్రీతికారకమ్ ।
ఔషధాప్యాయనకరం । సోమం కందర్ప వర్ధనమ్ ।
ఆగచ్ఛ భగవన్సోమ। క్షేత్రేఽస్మిన్సన్నిధో భవ ॥

ఓం సోమోధేనుగ్ం......యోదదాశదస్మై।
తత్పూర్వ పదే వాస్తో ర్వామ బాహౌ సోమ మావాహయామి ।

30. సర్పమ్

ఆవాహయేచ్ఛతం నాగం । ఫణా సప్తక సంయుతమ్ ।
ఆగచ్ఛో రగ రాజ స్త్వం । క్షేత్రేఽస్మిన్సన్నిధో భవ ॥
ఓం అగ్ని మీ ళే పురోహితం..........ధాతమం ।
తత్ప్రాక్పదే వాస్తో ర్వామాంసే సర్పమావాహయామి ।

31. అదితిమ్

ఆవాహయామి తాం దేవీ ।మదితిం దేవమాతరమ్ ।
ద్విభుజాం పద్మహస్తాం చ । సర్వాభరణ భూషితామ్ ॥
కశ్యపస్య ప్రియాం భార్యాం ।సురూపాం వామలోచనామ్ ।
సమాగచ్ఛాదితే త్వం హి । క్షేత్రే ఽస్మిన్సన్నిధా భవ ॥

ఓం అదితి ర్దేవా గంధర్వాః..........వసిష్ఠః ।
తత్ప్రాక్పదే వాస్తో ర్వామ శ్రోత్రే అదితి మావాహయామి ।

32. దితిమ్

దితి మావాహయిష్యామి । దైత్యానాం చైవమాతరమ్ ।
శుభ్రాంగీం ద్విభుజాం చైవ । శూల పట్టిసధారిణీమ్ ।
అత్రాగచ్ఛ దితేత్వంహి । క్షేత్రేఽస్మిన్సన్నిధా భవ ॥

ఓం అదితిర్ద్యౌరదితిరంతరిక్షం......అదితిర్జనిత్వం ।
తత్ప్రాక్పదే వాస్తోర్వామ నేత్రే దితి మావాహయామి ।

33. ఆపః

ఆప ఆవాహయిష్యామి । సర్వదావరదాశ్శివాః ।
ఆపస్త్వా యాంతు సతతం । పవిత్రా మంగళావరాః ।
సమాగచ్ఛంతు ఆపోవై । కుర్వ న్త్వస్మిన్హి సన్నిధిమ్ ॥

ఓం ఆపోవా ఇదగ్ం సర్వం......భూర్భువస్సువరాపఓం।
శిఖిపదాధస్థిత కోణోత్తర పదార్థే వాస్తోర్ముఖే అప ఆవాహ యామి ।

34. అపవత్సమ్

ఆపవత్సత్వమేహ్యేహి । కూర్మస్కంధ వరప్రద ।
పూజాం గృహాణ దేవేశ । కుంభహస్త నమోస్తుతే ॥

ఓం ఆపోవా ఇదమా సన్నలిలమేవ......సమ భవతు।
శిఖి పదాధస్థిత కోణ దక్షిణ పదార్థే వాస్తోర్వక్షసి ఆపవత్స మావాహయామి ।

35. అర్యమణమ్

అర్యమన్కురు మే భద్రం । సంజ్ఞయా సహ సర్వదా ।
గృహాణే మాం మయాదత్తాం । పూజాం దేవనమోఽస్తుతే॥

ఓం అర్యమణం బృహస్పతి మింద్రం ......వాజినం ।
మధ్య సగలగ్నో పరిస్థిత పూర్వ షట్పదేషు వాస్తోర్దక్షిణ స్తనే అర్యమణమావాహయామి ।

36. సావిత్రమ్

హే సావిత్ర త్వమాగచ్ఛ । సర్వ ధ్వాంత నివారక ।
పూజాం గృహాణ దేవేశ । మయా భక్త్యా సమర్పితామ్ ॥

ఓం యస్సావిత్రం వేద ......చక్రం ।
తద్దక్షిణే ఆగ్నేయ కోణాధః పదార్థే వాస్తో ర్దక్షిణ హస్తే సావిత్ర మావాహయామి ।

37. సవితారమ్

ఆవాహయే సవితృ మండల మధ్య సంస్థం ।
సప్తాశ్వ వాహన యుతం ధృత పంకజం త్వామ్ ॥
కేయూర కుండల విధారక దేహ సౌఖ్యం ।
గృహ్ణీష్వ మేర్చన మిదం భగవన్నమస్తే ॥
ఓం విశ్వాని దేవ సవితః ....ఆసువ ।
తద్దక్షిణే ఆగ్నేయ కోణాధః పదార్థే వాస్తో ర్దక్షిణ హస్తే సవితా
మావాహయామి ।

38. వివస్వంతమ్

ఏహ్యేహి దేవ త్రిగుణాత్మకత్వం ।
హైమం సమారుహ్య తమోను దన్వై ॥
హస్త ద్వయే వైధృత చక్ర పద్మ ।
గృహాణ పూజాం భగవ న్నమస్తే ॥
ఓం వివస్వంతగ్ం......నిషద్య ।
దక్షిణ షట్పదే వాస్తోర్దక్షిణ జఠరే వివస్వంతమావాహయామి ।

39. విబుధాధిపమ్

ఏహ్యేహి వాస్తో విబుధాధిపత్వం ।
గజాధిరూఢో మమ రక్షణాయ ॥
వరాప్సరోభిశ్చ వివీజ్యమానో ।
గృహాణ పూజాం భగవన్నమస్తే ॥
ఓం ఇంద్ర ఆసాన్నేతా........యంత్వగ్రే।
తతోనైరృత్య కోణాధః పూర్వార్థ పదేవాస్తోర్దక్షిణస్తనే విబుధా
ధిప మావాహయామి ।

40. జయమ్

ఆవాహయామి తం దేవం । జయం యష్టి విధారకమ్ ।
జయ త్వం హి సమాగచ్ఛ, క్షేత్రేఽస్మిన్సన్నిధో భవ ॥

ఓం అస్మాక మింద్రః......జయంతు ।
నైరర్‌త్య కోణాధః ఉత్తర పదే వాస్తోర్మేఢ్రే జయమావాహయామి।

41. మిత్రమ్

మిత్రత్వమేహ్యేహి తమోపశాన్త్యై ।
రత్నాబ్జ వజ్ర ధ్వజ యుక్త హస్త ॥
శ్యామోర్ధ్వ భాగేఽర్థ సితస్వరూపో ।
యథా మనస్థో్స భగవన్నమస్తే ॥

ఓం బుధ్యాస్మ హవ్యైః.......అస్తు ।
పశ్చిమ షట్పదే వాస్తో ర్వామ పాణ్యంగుళిషు మిత్ర మావాహయామి।

42. రాజ యక్ష్మాణమ్

ఆవాహయామి తం దేవం । యక్ష్మాణం రాజ సంజ్ఞకమ్ ।
నానా వ్యాధి సమాకీర్ణం ।రోగైశ్చ పరిశోభితమ్ ॥
వామేన వరదంచైవ । దక్షిణేనా భయ ప్రదం ।
ఆగచ్ఛ యక్ష్మ న్భగవన్ । పూజేయం ప్రతిగృహ్యతామ్ ॥

ఓం అభిగోత్రాణి సహసాగాహమానః......అవతుప్రయుత్సు।
తదుత్తరే వాయవ్య పదార్ధే వాస్తో ర్వామ హస్తే రాజయక్ష్మాణ మావాహయామి ।

43. రుద్రమ్

ఆవాహయామి తం రుద్రం । సర్వదా శంకరం విభుమ్।
ఉమాధిష్టిత వామాంగం । వరదా భయ హస్తకమ్ ॥
జటాగంగాధరం సౌమ్యం। కర్పూరాద్రి సమ ప్రభమ్ ।
ఆగచ్ఛ భగవ న్రుద్ర। క్షేత్రే ఽస్మిన్సన్నిధో భవ ॥

ఓం తత్పురుషాయ విద్మహే.......ప్రచోదయాత్ ।
వాయవ్య పదార్థే వాస్తో ర్వామ హస్తే రుద్రమావాహయామి ।

44 పృథ్వీ ధరమ్

పృథ్వీధర త్వం మమ మండలేస్మిన్ ।
ఆధార భూతో జగతీ తలస్థః ॥
గృహే సుఖం దేహి సుఖ ప్రద త్వం ।
గృహాణ పూజాం భగవన్నమస్తే ॥

ఓం మహీద్యౌః పృథివీచన......భరీమభిః ।
ఉత్తర షట్పదే వాస్తోర్వామ హస్తే పృథ్వీధర మావాహయామి।

45. బ్రహ్మాణమ్

ఆవాహయామి దేవేశ । మూర్ధ్వభాగే వ్యవస్థితమ్ ।
హంసయాన సమారూఢం । సూర్యకోటి సమప్రభమ్ ॥
చతుర్ముఖం చతుర్బాహుం। చతుర్వేద సమన్వితమ్ ।
పుస్తకం చాక్షసూత్రాది । దధానం చ కమండలుమ్ ।
సృష్టి కర్త్రాఖ్య నామానం । దేవతాగణపూజితమ్ ।
ఆగచ్ఛ భగవన్ బ్రహ్మన్ । క్షేత్రేఽస్మిన్సన్నిధో భవ ॥

ఓం బ్రహ్మ దేవానాం.......రేభన్ ।
మధ్యనవ పదేషు మధ్య పదే వాస్తోర్ హృదయే బ్రహ్మాణ
మావాహయామి ।

46. వృషవాస్తోష్పతిమ్

బ్రహ్మణః ఉత్తర పదే స్వర్ణ రజత తామ్ర పిత్తలాదిలోహ
మయీం [1]కృకలాసరూపాం వృషవాస్తు ప్రతిమాం నిధాయ ।
తస్మిన్ వృష[2] వాస్తోష్పతి[3] మావాహయేత్ ।
మందిరాది గృహస్థాయ । వాస్తవే పురుషాయవై ।
సాంగాయ శక్తియుక్తాయ। నమః కళ్యాణ హేతవే ॥

ఓం వాస్తోష్పతే ధ్రువాస్థూణాంఽసత్రం సోమ్యానామ్ ।
ద్రప్సో భేత్తా పురాం శశ్వతీనా మింద్రో మునీనాం సఖా॥
(ఋ ౬-౧-౨౪-౩)

బ్రహ్మణః ఉత్తరపదే వృషవాస్తోష్పతి మావాహయామి ।

---

[1]సరటః కృకలాసస్స్యాత్ .... ఇత్యమరః। (కృకలాసమనగ 'తొండ' యని అర్థము. అంగుళప్రమాణముగల బంగారు వెండి, రాగి, ఇత్తడి-వీనిలో ఏలోహముతోనైనను తొండ ఆకార ప్రతిమను చేయించి ఆవాహన చేయవలెను.)

[2]వృషః = అభిలషితములను వర్షించునది. (వర్షత్యభిలషితమితి వృషః వృష సేచనే)

[3]వాస్తోష్పతి: = గృహక్షేత్రాదులకు అధిదేవత. (వాస్తోః గృహ క్షేత్రాదేః పతిః అధిదేవతా)

47. చరకీమ్

అహమావాహయిష్యామి । చరకీం నామ రాక్షసీమ్ ।
అంకుశం డమరుం శంఖ । కుండలం చాపి బిభ్రతీమ్ ।
ఆగచ్ఛ చరకి త్వం హి । పూజేయం ప్రతిగృహ్యతామ్ ॥

ఓం దుష్కృతాయ చరకా చార్యం అధ్వనే బ్రహ్మచారిణం ।
మండలా ద్బహిరీశాన్య కోణే చరకీ మావాహయామి ।

48. విదారీమ్

ఆవాహయామి తాం దైత్యాం । బిడాలీ సదృశాననామ్ ।
విశాల రోమ మాంసాఢ్యాం । చాపబాణ ధరాం వరామ్ ।
విదారిత్వ మిహా గచ్ఛ । పూజేయం ప్రతిగృహ్యతామ్ ॥

ఓం ఛాయై దార్వా హారం ప్రభాయా ఆగ్నేంధం ।
మండలాద్బహి రాగ్నేయ కోణే విదారీ మావాహయామి ॥

49. పూతనామ్

పూతనే త్వ మిహాగచ్ఛ । రాక్షసీ గణ సంయుతే ।
మయా నివేదితాం పూజాం । గృహాణ వరదాభవ॥

ఓం ఆపః పునన్తు పృథివీం........పునాతుమాం ।
మండలాద్బహిః నైరృత్య కోణే పూతనా మావాహయామి ।

50. పాపరాక్షసీమ్

అహ మావాహయిష్యామి। రాక్షసీం పాప పూర్వికామ్ ।
రక్తాననాం ధూమ్ర వస్త్రాం । రాక్షసీ గణ సంయుతామ్।
రాక్షసిత్వ మిహా గచ్ఛ । పూజేయం ప్రతిగృహ్యతామ్ ॥

ఓం సర్వంవా ఏతేన పాప్మానం......పాప్మానం తరతి ।
మండలాద్బహిః వాయవ్య కోణే పాప రాక్షసీ మావాహయామి ।

51. స్కందమ్

ఆవాహయామి దేవేశం। షణ్ముఖం కృత్తికాసుతమ్।
రుద్ర తేజస్సముత్పన్నం। దేవసేనా సమన్వితమ్॥
మయూర వాహనం శక్తి। పాణిం వై బ్రహ్మచారిణమ్।
ఆగచ్ఛ భగవన్స్కంద। క్షేత్రేఽస్మిన్సన్నిధోభవ॥

ఓం ద్రప్సశ్చ స్కంద పృథివీం.......స ప్తహోత్రాః।
మండలాద్బహిః పూర్వేస్కందమావాహయామి।

52. అర్యమణమ్

ఆవాహయామి దేవేశ। మర్యమణం పితృనాయకమ్।
మహిషం దివ్యమారూఢం। దండ పాణిం శుభేక్షణమ్॥
కర్మణాం ఫలదాతారం। లోకానాం కర్మసాక్షిణమ్।
ఏహిత్వ మర్యమన్దేవ। క్షేత్రేఽస్మిన్సన్నిధోభవ॥

ఓం అర్యమాయాతి వృషభః........ద్రవిణం దధాతు।
మండలాద్బహిః దక్షిణస్యాం అర్యమణమావాహయామి।

53. జృంభకమ్

ఆవాహయేతం ప్రచురంచముఖ్యం।
జృంభాయమాణం వరఖడ్గ హస్తమ్॥
ప్రత్యగ్దిశాయాంచ సురక్షణీయ।
మత్రై 9వ వాసం కురు జృంభకత్వమ్॥

ఓం విశ్వభ్రాడ్భ్రాజో......అచ్యుతం।
మండలాద్బహిః పశ్చిమే జృంభక మావాహయామి।

54. పిలిపింఛమ్

ఆవాహయేతం పిలిపింఛకం చ।
మయూర పింఛానివిధార యంతమ్॥
వామేతు హస్తే ధనురా దధానం।
బాణం దధానం త్వితరేతు హస్తే॥

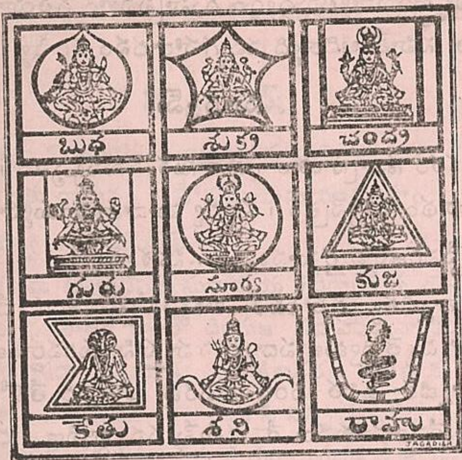
ఓం ద్వైరా శీతూర్వ్య చిత్తిః......అవిరాశీత్పిలిప్పిలా।
మండలాద్బహిరుదీచ్యాం పిలిపింఛ మావాహయామి।

ఓం అసునీతే......స్థానముపహ్వాయతే।
శిఖ్యాది వాస్తుమండల దేవతాభ్యో నమః। ధ్యానావాహనాది
షోడశోపచార పూజా స్సమర్పయామి।
యథా మేరు గిరేః శృంగం। దేవానామాలయ స్సదా।
తథా బ్రహ్మాది దేవానాం। మమ గేహేస్థిరోభవ॥

ఇతి నమస్కుర్యాత్।

అథ నవగ్రహారాధనమ్

తూర్పు

వాస్తుమండల స్యోత్తరే గ్రహమంటప మాసాద్య ।

పునః ప్రాణానాయమ్య ।

ఏవం ......ప్రీత్యర్థం శ్రీమాన్ ...ధర్మపత్నీ సమేతస్య మమ జన్మరాశి వశాత్, నామరాశి వశాత్, జన్మనక్షత్ర వశాత్, నామనక్షత్ర వశాత్, జన్మలగ్న వశాత్, నామలగ్న వశాత్, జన్మాంశ వశాత్, నామాంశ వశాత్, మహాదశా వశాత్; షడ్బల వేధ, గోచార వేధ, వామ వేధ, త్రివిధ శాస్త్రోక్త వేధ వశాత్; కాలచక్ర, సర్వతోభద్రచక్ర, అష్టక వర్గ వశాత్; అంగగ్రహ భావగ్రహ, పక్షగ్రహ, నక్షత్రగ్రహ వశాచ్చ నామాంశ భూత గ్రహ వశాచ్చ, భూతాద్యన్తరిక్ష మహోత్పాతక, దుస్స్వప్న, దుశ్శకున, దుష్టారిష్ట సూచిత, తదరిష్ట పరి

హారార్థం, యే యేగ్రహాః శుభస్థానేషు స్థితాః, తేషాం గ్రహాణామతిశయ శుభ ఫలావాప్త్యర్థం, యేయే గ్రహాః అరిష్ట స్థానేషు స్థితాః తైస్తైః క్రియ మాణ కరిష్యమాణ వర్తమాన వర్తిష్యమాణ సూచితాగామి సర్వారిష్ట పరిహారద్వారా ఆయుష్యాభివృద్ధ్యర్థం గృహప్రవేశాం గతయా అధి దేవతా ప్రత్యధిదేవతా సహిత ఆదిత్యాది నవగ్రహారాధనం కరిష్యే ।

1. సూర్యమ్

దివాకరం సహస్రాంశుం । సురాసుర నమస్కృతం ।
లోకనాథం విశ్వనేత్రం । సూర్య మావాహయామ్యహం ॥

ఓం ఆకృష్ణేనరజసావర్తమానః.... ....నిపశ్యన్।

భగవన్నాదిత్య గ్రహాధిపతే కాశ్యపగోత్ర కళింగ దేశేశ్వర జపా పుష్పోపమాంగద్యుతే ద్విభుజ పద్మాభ హస్త సింధురవర్ణాంబరమాల్యాను లేపన జ్వలన్మాణిక్య ఖచిత సర్వాంగాభరణ భాస్కర తేజోనిధే త్రిలోక ప్రకాశక త్రి దేవతామయమూర్తే నమస్తే సన్నద్ధారుణ ధ్వజపతాకోప శోభితేన సప్తాశ్వ రథవాహనేన మేరుం ప్రదక్షిణీ కుర్వన్ ఆగచ్ఛాగ్ని రుద్రాభ్యాం సహాత్రామ ప్రతిమాం ప్రాఙ్ముఖీం వర్తుల పీఠేఽధి తిష్ఠ పూజార్థం త్వామావాహయామి ।

అధిదేవతా*

అగ్నిమ్ :- ఓం అగ్నిం దూతం......సుక్రతుం।

పింగళశ్మశ్రు శుకేశం పింగాక్షనయనం అరుణ వర్ణాంగ ఛాగస్థం సాక్షసూత్రం సప్తార్చిషం శక్తిధరం వరదహస్తద్వయం ఆదిత్యాధి దేవ మగ్నిమావాహయామి ।

---

*యథాస్థానముఖీం గ్రహప్రతిమాం స్థాపయిత్వా । దక్షిణవామయో రధిదేవతా ప్రత్యధిదేవతే తదభిముఖ్యౌ స్థాపయేత్ ।

ప్రత్యధిదేవతా

రుద్రమ్ :- ఓం కద్రుద్రాయ......హృదే।

త్రిలోచనోపేతం పంచవక్త్రం వృషారూఢం కపాలశూల ఖడ్గ ఖట్వాంగ ధారిణం చంద్రమౌళిం సదాశివ మాదిత్య ప్రత్యధిదేవం రుద్ర మావాహయామి।

2. చంద్రమ్

హిమరశ్మిం నిశానాథం। తారకాభి స్సమన్వితం।
ఓషధీనాంతు రాజానం। సోమమావాహయామ్యహం॥

ఓం అప్యాయస్వ......సంగథే।

భగవన్సోమ ద్విజాధిపతే సుధామయ శరీరాత్రేయ గోత్రయామున దేశేశ్వర గోక్షీర ధవలాంగ కాంతే ద్విభుజ గదావరదానాంకిత శుక్లాంబర మాల్యాను లేపన సర్వాంగ్గాముక్త మౌక్తికాభరణ రమణీయ సర్వలోకా ప్యాయక దేవతా స్వాద్యమూర్తే నమస్తే సన్నద్ధ పీతధ్వజ పతాకోప శోభితే సదశ శ్వేతాశ్వరథ వాహనేన మేరుం ప్రదక్షిణీ కుర్వన్ ఆగచ్ఛా ద్భర్గౌర్యా చ సహస్ఫటిక ప్రతిమాం ప్రత్యఙ్ముఖీం చతరశ్ర పీఠేధి తిష్ఠ పూజార్థం త్వామావాహయామి।

అధిదేవతా

అపః :- ఓం అప్సుమేసోమో...... విశ్వభేషజీః।

స్త్రీరూపధారిణీః శ్వేతవర్ణాః మకరవాహనాః పాశకలశ ధారిణీః ముక్తాభరణ భూషితాః సోమాధిదేవతా అప అవాహయామి।

ప్రత్యధిదేవతా

గౌరీమ్ :- ఓం గౌరీ మిమాయ......పరమే వ్యోమన్।

అక్షసూత్ర కమల దర్పణ కమండలు ధారిణీం త్రిదశ పూజితాం సోమ ప్రత్యధి దేవతాం గౌరీమావాహయామి।

3. కుజమ్

ధరణీ గర్భ సంభూతం । లోహితాంగం సువర్చసం ।
కుమారం క్రూర కర్మాణం । భౌమమావాహయామ్యహం ॥

ఓం అగ్నిర్మూర్ధా దివః ......జిన్వతి।

భగవన్ అంగారకాగ్న్యె కృతే భారద్వాజ గోత్రావంతి దేశేశ్వర జ్వాలా పుంజోపమాంగద్యుతే చతుర్భుజ శక్తిశూల గదా ఖడ్గధారిన్ రక్తాంబర మాల్యానులేపన ప్రవాళాభరణ భూషిత సర్వాంగ దుర్ధరాలోక దీప్తే నమస్తే సన్నద్ధ రక్త ధ్వజ పతాకోపశోభితేన రక్త మేష రథవాహనేన మేరుం ప్రదక్షిణీ కుర్వన్నాగచ్ఛ భూమి స్కందాభ్యాం సహరక్త చందన ప్రతిమాం దక్షిణ ముఖీం త్రికోణ పీఠేఽధితిష్ఠ పూజార్థం త్వామావాహయామి ।

అధిదేవతా

పృథివీమ్ :- ఓం స్యోనా పృథివి......సప్రథాః।

శుక్ల వర్ణాం దివ్యాభరణ భూషితాం చతుర్భుజాం సౌమ్యవపుషం చండాంశుసదృశాంబరాం రత్న పాత్ర సస్యపాత్రౌషధిపాత్ర పద్మోపేత కరాం చతుర్దిఙ్నాగభూషితాం పృష్ఠగతామంగారకాధిదేవతాం పృథివీమావాహయామి ।

ప్రత్యధిదేవతా

స్కందమ్ :- ఓం యత్ర బాణాః.... శర్మయచ్ఛతు।

షణ్ముఖం శిఖండ కవిభూషణం రక్తాంబర మయూర వాహనం కుక్కుట ఘంటా పతాకా శక్త్యుపేతం చతుర్భుజ మంగారక ప్రత్యధిదేవతాం స్కంద మావాహయామి ।

4. బుధమ్

బుధంబుద్ధి ప్రదాతారం । సోమ వంశవివర్ధనం ।
యజమాన హితార్థాయ । బుధమావాహయామ్యహం ॥

ఓం ఉద్బుధ్యస్వాగ్నే.......తంతు మేతం ।

భగవన్సౌమ్య సౌమ్యాకృతేసర్వజ్ఞాన మయాత్రిగోత్ర మగధ దేశేశ్వర కుంకుమవర్ణాంగద్యుతే చతుర్భుజ ఖడ్గ ఖేటక గదా వరదానాంకిత పీతాంబర మాల్యానులేపన మరకతాభరణాలంకృత సర్వాంగ వివృద్ధమతేనమస్తే సన్నద్ధ పీతధ్వజ పతాకోపశోభితేన చతుస్సింహ రథ వాహనేన మేరుంప్రదక్షిణీ కుర్వన్నాగచ్ఛ విష్ణు పురుషాభ్యాం సహ సువర్ణప్రతిమా ముదఙ్ముఖీం బాణాకార పీఠేఽధితిష్ఠ పూజార్థం త్వా మావాహయామి ।

అధి దేవతా

విష్ణుమ్: ఓం ఇదం విష్ణు ర్విచక్రమే......సురే ।
కౌమోదకీ పద్మ శంఖ చక్రోపేతం చతుర్భుజం
సౌమ్యాధిదేవతాం విష్ణు మావాహయామి ।

ప్రత్యధి దేవతా

పురుషమ్: ఓం సహస్రశీర్షా పురుషః......గులం ।
కౌమోదకీ పద్మ శంఖ చక్రోపేతం చతుర్భుజం
సౌమ్యప్రత్యధి దేవతాం పురుష మావాహయామి ।

5. గురుమ్

బుద్ధి శ్రేష్ఠం గిరః పుత్రో । దేవానాం యోగురు స్స్మృతః ।
తమింద్ర మంత్రిణం భక్త్యా । గురుమావాహయామ్యహం ॥

ఓం బృహస్పతే......చిత్రం ।

భగవన్ బృహస్పతే సమస్త దేవతాచార్యాంగిరసగోత్ర సింధు దేశేశ్వర తప్త సువర్ణ సదృశాంగ దీప్తే చతుర్భుజ కమండల్వక్ష సూత్ర వరదానాంకిత పీతాంబర మాల్యాను లేపన పుష్పరాగమయా భరణ రమణీయ సమస్త విద్యాధిపతే నమస్తే సన్నద్ధ పీతధ్వజ పతాకోప శోభితేన పీతాశ్వ రథ వాహనేన మేరుం ప్రదక్షిణీ కుర్వన్నాగచ్ఛేంద్ర బ్రహ్మభ్యాం సహ సువర్ణ ప్రతిమా ముదఙ్ముఖీం దీర్ఘ చతురస్ర పీఠేఽధి తిష్ఠ పూజార్థం త్వామావాహయామి ।

అధి దేవతా

ఇంద్రమ్: ఓం ఇంద్రంవో విశ్వతః......కేవలః ।

చతుర్దంత గజారూఢం వజ్రాంకుశధరం శచీపతిం నానాభరణ భూషితం బృహస్పత్యధి దేవతా మింద్ర మావాహయామి ।

ప్రత్యధి దేవతా

బ్రహ్మాణమ్: ఓం బ్రహ్మజ జ్ఞానం ....వివః ।

పద్మాసనస్థం జటిలం చతుర్ముఖ మక్షమాలా స్రువ పుస్తక కమండలు ధారిణం కృష్ణాజిన వాసనం పార్శ్వ స్థిత హంసం బృహస్పతి ప్రత్యధి దేవం బ్రహ్మాణ మావాహయామి ।

6. శుక్రమ్

ప్రవిష్టో జఠరే శంభోర్నిః స్సృతః పునరేవ యః ।
తం సురారి గురుం భక్త్యా । శుక్ర మావాహయామ్యహం ॥

ఓం శుక్రం తే అన్యత్ ....రాతిరస్తు ।

భగవన్భార్గవ సమస్తదైత్య గురో భార్గవ గోత్ర భోజ కటక దేశేశ్వర రజతోజ్జ్వ లాంగ కాంతే చతుర్భుజ దండ కమండల్వక్ష సూత్ర

వరదానాంకిత శుక్ల మాల్యాంబరాను లేపన వజ్రాభరణభూషితసర్వాంగ సమస్త నీతిశాస్త్ర నిపుణమతే నమస్తే సన్నద్ధ శుక్లధ్వజ పతాకోప శోభితేన శుక్లాశ్వ రథ వాహన సహితేన మేరుం ప్రదక్షిణీ కుర్వన్నాగ చ్ఛేంద్రాణీభ్యాం సహ రజత ప్రతిమాం ప్రాఙ్ముఖీం పంచ కోణ పీఠేఽ ధితిష్ఠ పూజార్థం త్వా మావాహయామి ।

అధిదేవతా

ఇంద్రాణీమ్: ఓం ఇంద్రాణీ మాసు నారిషు.....పతిం ।

సంతాన మంజరీ వరదాన ధర ద్విభుజాం శుక్రాధి దేవతా మింద్రాణీ మావాహయామి ।

ప్రత్యధి దేవతా

శక్రమ్: ఓం ఇంద్ర మరుత్వ ఇహ పాహిసోమం...... యజ్ఞాః।

చతుర్దంత గజారూఢం వజ్రాంకుశధరం శచీపతిం నానాభరణ భూషితం భార్గవ ప్రత్యధి దేవతాం శక్రమావాహయామి ।

7. శనిమ్

ధర్మరాజానుజం దేవం। భిన్నాంజన సముద్భవం।
ఛాయా మార్తాండ సంభూతం। శని మావాహయామ్యహం॥

ఓం శమగ్ని రగ్నిభిస్కరత్.....శ్రిధః ।

భగవన్ శనైశ్చర భాస్కర తనయ కాశ్యప గోత్ర సురాష్ట్ర దేశేశ్వర కజ్జల సిభాంగ కాంతే చతుర్భుజ చాపతూణీకృత బాణా భయాంకిత నీలాంబర మాల్యాను లేపన నీలరత్న భూషణాలంకృత సర్వాంగ సమస్త భువన భీషణా మర్ష మూర్తే నమస్తే సన్నద్ధ నీలధ్వజ పతాకోప

శోభి తేన నీలగృధ్ర రథవాహనేన మేరుం ప్రదక్షిణీ కుర్వన్నాగచ్ఛ ప్రజాపతి యమాభ్యాం సహకాలాయస ప్రతిమాం ప్రత్యఙ్ముఖీం చాపాకార పీఠేఽధితిష్ఠ పూజార్థం త్వా మావాహయామి ।

అధి దేవతా

ప్రజాపతిమ్: ఓం ప్రజా పతేనత్వ దేతాన్యన్యః......రయీణాం ।

యజ్ఞోపవీతినం హంసస్థ మేక వక్త్రి మక్షమాలా స్రువ పుస్తక కమండలు సహితం చతుర్భుజం శనైశ్చరాధి దేవం ప్రజాపతి మావాహ యామి ।

ప్రత్యధి దేవతా

యమమ్: ఓం యమాయ సోమం.......అరంకృతః ।

ఈషత్పీనం దండహస్తం రక్త సదృశం పాశ ధరం కృష్ణవర్ణం మహిషారూఢం సర్వాభరణ భూషితం శనైశ్చర ప్రత్యధి దైవతం యమ మావాహయామి ।

8. రాహుమ్

చక్రేణ చ్ఛిన్నమూర్ధానం । విష్ణునా పరి రక్షితం ।
సైంహికేయం మహాకాయం । రాహుమావాహయామ్యహం ॥

ఓం కయానశ్చిత్ర ఆభువ... ....వృతా ।

భగవన్‌రాహో రవి సోమ మర్దన సింహికానందన పైఠీనస గోత్ర బర్బరదేశేశ్వర కాలమేఘసమద్యుతే వ్యాఘ్ర వదన చతుర్భుజ ఖడ్గ చర్మధర శూల వరాంకిత కృష్ణాంబర మాల్యానులేపన గోమేధకాభరణ భూషిత సర్వాంగ శౌర్యనిధే నమస్తే సన్నద్ధకృష్ణధ్వజ పతాకోపశోభితేన కృష్ణసింహ రథవాహనేన మేరుమప్రదక్షిణీ కుర్వన్నాగచ్ఛ సర్పకాలాభ్యాం

ం దక్షిణముఖీం శూర్పకార పీఠేఽధితిష్ఠ పూజార్థం

అధి దేవతా

మో అస్తు సర్పేభ్యో......సర్పేభ్యో నమః ।

ధరాన్ కుండలాకారపుచ్ఛయుక్తానేక భోగాన్ శ్రీ
రాహ్వాధి దేవతాస్సర్పానావాహయామి ।

ప్రత్యధిదేవతా

వం నానాసముత్థానాః । కాలాస్సంవత్సరగ్గ్ శ్రితాః
నిత్యభీషణం పాశదండధరం సర్పవృశ్చిక రోమాణం
కాలమావాహయామి ।

9. కేతుమ్

ంహారౌద్రం । బహురూపం మహాగ్రహం ।
ంహాకాయం । కేతుమావాహయామ్యహం ॥

్న కేతవే........అజాయథాః ।

కామరూప జైమినిగోత్ర మధ్యదేశేశ్వర ధూమ్ర
భుజ గదావరదాంకిత చిత్రాంబరమాల్యానులేపన
భూషితసర్వాంగ చిత్రశక్తే నమస్తే సన్నద్ధ చిత్రస
చిత్రకపోత వాహనేన మేరుమప్రదక్షిణీకుర్వాన్నా
ప్తాభ్యాం సహకాంశ్య ప్రతిమాం దక్షిణముఖీం
పూజార్థం త్వామావాహయామి ।

శని

శన్నోదేవీ రభిష్టయ ఆపో భవంతు పీతయే శంయో రభిస్రవంతు నః ॥

అనే మంత్రముచే నల్ల నువ్వులను చల్లవలెను.

రాహువు

కాండాత్కాండా త్ప్రరోహన్తీ పరుషః పరుషస్పరి । ఏవానో దూర్వే ప్రతను సహస్రేణ శతే నచ ॥

అనే మంత్రముచే మినుములను చల్లవలెను.

కేతువు

కేతుం కృణ్వన్న కేతవే పేశోమర్యా అపేశసే । సముషద్భిరజాయధాః ॥

అనే మంత్రముచే ఉలవలను చల్లవలెను.

తరువాత గర్త దేవాతాభ్యోనమః అని ధ్యాన ఆవాహనాది పూజను చేసి నివేదన, హారతి ఇయ్యవలెను.

(ఈ క్రియా పద్దతి వలన ఏ ధాన్యము బాగుగా పండునో ఆ గ్రహమునకు చెప్పబడిన శుభఫలితములు ఎక్కువగా కలుగును. ఏధాన్యము తక్కువగా పండునో ఆ గ్రహమునకు చెప్పబడిన దోషఫలితములు ఉండునని గ్రహించవచ్చునోమో.) పూర్వము గృహనిర్మాణము చేసే స్థలము తొమ్మిది భాగములుగా చేసి ఒక్కొక్క భాగమునందు ఆయా దేవతలకు చెప్పిన దిక్కులయందు నవధాన్యములను విడి విడిగా చల్లి కొద్దికాలము తరువాత అవి మొలచిన మొక్కల సైజులను బట్టి స్థల పరీక్ష భోగమును నిర్ధారించేవారని ఈ క్రియ వలన తెలియవచ్చుచున్నది. ప్రస్తుత కాలమునందు ఈ విధానము చేయుటలేదుగాని చేసినచో అధిక శుభఫలితములు కలుగుననుటలో సందేహము లేదు. ఇది నిశ్చయము.

...... గర్తపూజా సమాప్తము .....

వాస్తు పూజా విశేషాలు

ఇంట్లో పిల్లలకు పెండ్లి కుదిరినప్పుడు తప్పని సరిగా వాస్తు పూజను ఆచరించాలి. అప్పుడే మీరు చేసిన వివాహానికి సార్థకత, లేనిచో ఆ వివాహము పరిపూర్ణము కాదు. ఇది శాస్త్రములోని మాట. పెండ్లి జరిగేచోట వాస్తు పూజను చేసి నవధాన్యములను చల్లి మొల కెత్తిన తరువాత వేదిక నిర్మాణము చేసి వివాహము చేయాలని శాస్త్ర నిర్ణయం. ప్రస్తుతం కళ్యాణ మండ పాలలో చేస్తున్నాం కనుక అవసరము లేదనుకుంటున్నారు. కనీసం ఇంటి వద్దనైనా వాస్తు పూజను చేసి వివాహ క్రతువును చేస్తే కుటుంబానికి, వధూవరులకు శభ ప్రదము. ఎంత ధనమున్నా శాస్త్రాన్ని అనుసరించకపోతే ఆ ధనం వృధా అగును.

వివాహంలో అంకురార్పణలో నవ ధాన్యాలు చల్లేది అందుకోసమే చేస్తున్నారు.

అధిదేవతా

బ్రహ్మాణమ్ :- ఓం బ్రహ్మదేవానాం.......రేభన్న్ ।

పద్మాసనస్థం జటిలం చతుర్ముఖమక్షమాలాస్రువ పుస్తకకమండలు ధరం కృష్ణాజినవాససం పార్శ్వస్థితహంసం కేత్వధిదేవం బ్రహ్మాణ మావాహయామి ।

ప్రత్యధిదేవతా

చిత్రగుప్తమ్ :- ఓం సచిత్ర చిత్రం......దువస్వ ।

ఉదీచ్య వేషధరం సౌమ్యదర్శనం లేఖినీపత్రోపేతం ద్విభుజం కేతుప్రత్యధి దేవం చిత్రగుప్తమావాహయామి ।

అథ గ్రహ మండలాద్బహిఃప్రాగా ద్యష్టదిక్షు ఇంద్రాద్యష్టదిక్పాల కా నావాహ్య ।

1. ఇంద్రమ్

చతుర్దంత గజారూఢో । వజ్రపాణిః పురందరః ।
ప్రాచీపతిస్తు ధ్యాతవ్యో । నానాభరణ భూషితః ॥

ఓం త్రాతార మింద్రం.......ఇంద్రః ।
పూర్వే ఇంద్రం దిక్పాలకమావాహయామి ।

2. అగ్నిమ్

పింగళ శ్మశ్రు కేశాక్షః । పింగాక్షో జటిలోరుణః ।
ఛాగస్థ స్సాక్ష సూత్రశ్చ । సప్తార్చి శ్శక్తి ధారకః ॥

ఓం త్వ న్నో అగ్నే.... ....ధ్యస్మత్ ।
అగ్నికోణే అగ్నిం దిక్పాలక మావాహయామి ।

3. యమమ్

ఈషత్పీతోయమోధ్యేయో । దండ హస్తో విజానతా ।
కృష్ణవర్ణో మహిషవాహో । సర్వాభరణ భూషితః ॥

ఓం సుగన్నః పంథామభయం కృణోతు.......యజామ ।
దక్షిణేయమం దిక్పాలక మావాహయామి ।

4. నిర్ర్‌తిమ్

రక్తదృక్పాశధృక్క్రద్ధో। నిర్ర్‌తిర్వి కృతాననః।
పుంస్థితః ఖడ్గహస్తశ్చ। భూతవాగ్నా క్ష సప్రియః॥

ఓం అసున్వంతం......తుభ్యమస్తు।
నైర్ర్‌త్యాం నిర్ర్‌తిం దిక్పాలకమావాహయామి।

5. వరుణమ్

వరుణః పాశభృత్సౌమ్యః । ప్రతీచ్యాం మకరాశ్రితః ।
ఆవాహయామి వరుణం । క్షేత్రేఽస్మిన్సన్నిధోభవ ॥

ఓం తత్వాయామిబ్రహ్మణా.......ప్రమోషీః ।
పశ్చిమే వరుణం దిక్పాలక మావాహయామి ।

6. వాయుమ్

ధావన్ వారిణ పృష్ఠస్థో। ధ్వజధారీ సమీరణః ।
వరదానకరోధూమ్ర। వర్ణః కార్యోవిజానతా ॥

ఓం ఆనోనియుద్భిః.......సదానః ।
వాయవ్యే వాయుం దిక్పాలక మావాహయామి ।

7 కుబేరమ్

దశాశ్వరథగస్సోమో । గదాధారీనృరూపదృక్ ।
ఉదీచీదిక్సం ప్రవిష్టః । కుబేరః పాతుసర్వదా ॥

ఓం వయగ్ం సోమవ్రతేతవ......అశీమహి ।
ఉత్తరే కుబేరం దిక్పాలకమావాహయామి ।

8. ఈశానమ్

ఈశానః పంచవక్త్రశ్చ । ఖట్వాంగీ చంద్రశేఖరః ।
భక్తాఉభయ ప్రదోదేవః । పూజాం గృహ్ణాతు మత్కృతాం ॥

ఓం తమీశానం...... ...స్వస్తయే ।
ఈశాన కోణే ఈశానం దిక్పాలక మావాహయామి ।

ఓం అసునీతేపునః.......స్థానముపహ్వాయతే ।
ఆదిత్యాది నవగ్రహ దేవతాభ్యోనమః । ధ్యానావాహనాది షోడశోపచార పూజాస్సమర్పయామి ।

తతః తులసి ప్రతిష్ఠా పూజాం చ కుర్యాత్ ।

తులసీపూజా

ప్రాణానాయమ్య। ఏవం......ప్రీత్యర్థం అస్మాకం సహకుటుంబానాం....సిద్ధ్యర్థం. సకల వ్యాధి నివారణార్థం సర్వసౌభాగ్య సిద్ధ్యర్థం శ్రీ తులసీ దేవతా ప్రీత్యర్థం తులసీ ప్రతిష్ఠా పూర్వక ధ్యానావాహనాది షోడశోపచార పూజాం కరిష్యే।

తులసీ ప్రతిష్ఠా*

దేవాస్సర్వే యథా స్వర్గే। తథాత్వం భువి సర్వదా।
సర్వ సౌభాగ్య సిద్ధ్యర్థం। మమగేహే స్థిరాభవ॥
తులసి ఇహాగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ। ఓం తులస్యై నమః ।

ధ్యానమ్

ధ్యాయేచ్ఛ తులసీం దేవీం। శ్యామాం కమలలోచనాం।
ప్రఫుల్ల పద్మ కల్హార। వరాభయ చతుర్భుజాం॥
కిరీటహార కేయూర। కుండలాది విభూషితాం ।
ధవళాం శుక సంయుక్తాం । పద్మాసన నిషేదుషీం ॥
శ్రీ తులస్యైనమః । ధ్యాయామి । ధ్యానం సమర్పయామి ।

---

* శ్లో. శుభే పక్షే శుభేవారే। శుభే ఋక్షే శుభోదయే।
కేశవార్థం శుభాంశేచ। రోపయేత్తులసీం మునిః॥
గృహస్థో గృహమధ్యేవా। గృహస్థోపవనేపివా।
శుచౌ దేశేతు తులసీ మర్చయేద్బుద్ధి మాన్నరః॥
మూలేచ వేదికాం కృత్వా। ఆలవాల సమన్వితాం।
ప్రాతస్సంధ్యా విధిం కృత్వా। స్నాన పూర్వం దినే దినే॥
గాయత్ర్యష్ట జపం కృత్వా। తులసీం పూజయేత్తతః।
ప్రాఙ్ముఖోదఙ్ముఖోవాపి। స్థిత్వా ప్రయతమానసః॥
పూజయేత్తులసీం దేవీం। సర్వకామార్థ సిద్ధయే।

శుభ తిథివారనక్షత్రాదులయందు గృహమధ్యమందు (మండువా) గాని, దొడ్డి (పెరడు) యందు గాని తులసి మొక్కను నాటి, కుదురుచేసి, అరుగు (కోట) వేసి స్నాన సంధ్యాద్యనుష్ఠానానంతరము తూర్పులేక ఉత్తరముఖముగ ఉండి తులసి పూజచేసిన సర్వకామార్థములు సిద్ధించును.

ఆవాహనమ్

దేవి త్రైలోక్యజనని । సర్వలోకైక పావని ।
ఆగచ్ఛ భగవత్యత్ర । ప్రసీద తులసిద్రుతమ్ ॥

శ్రీ తులస్యైనమః । ఆవాహయామి । ఆవాహనం సమర్పయామి ।

ఆసనమ్

సర్వదేవ మయేదేవి । సర్వదా విష్ణువల్లభే ।
రత్నస్వర్ణ మయం దివ్యం । గృహాణాసనమవ్యయే ॥

శ్రీ తులస్యై నమః । ఆసనం సమర్పయామి ।

పాద్యమ్

సర్వదేవ మయాకారే । సర్వదైవ నమోఽస్తుతే ।
పాద్యం గృహాణ దేవేశి । తులసి త్వం ప్రసీదమే ॥

శ్రీ తులస్యై నమః । పాద్యం సమర్పయామి ।

అర్ఘ్యమ్

సర్వదేవ మయాకారే । సర్వాంగ మణిశోభితే ।
ఇదమర్ఘ్యం గృహాణత్వం । దేవి దైత్యాంతక ప్రియే ॥

శ్రీ తులస్యై నమః । అర్ఘ్యం సమర్పయామి ।

ఆచమనమ్

సర్వలోకస్య రక్షార్థం । సదాసన్నిధికారిణి ।
గృహాణ తులసి ప్రీత్యా । ఇదమాచమనీయకం ॥

శ్రీ తులస్యైనమః । ఆచమనం సమర్పయామి ।

స్నానమ్

గంగాదిభ్యో నదీభ్యశ్చ । సమానీత మిదం జలం ।
స్నానార్థం తులసి స్వచ్ఛం । ప్రీత్యాతత్ప్రతి గృహ్యతామ్ ॥

శ్రీ తులస్యై నమః । స్నానం సమర్పయామి ।
స్నానానన్తరం శుద్ధ ఆచమనీయం సమర్పయామి।

వస్త్రమ్

క్షీరోద మథనోద్భూతే । చంద్రలక్ష్మి సహోదరే ।
గృహ్యతాం పరిధానార్థ । మిదం క్షౌమాంబరం శుభే ॥

శ్రీ తులస్యై నమః । వస్త్రం సమర్పయామి ।

గంధమ్

శ్రీ గంధం కుంకుమం దివ్యం । కర్పూరాగరు సంయుతం ।
కల్పితం తే మహాదేవి । ప్రీత్యర్థం ప్రతిగృహ్యతామ్ ॥

శ్రీ తులస్యైనమః । దివ్య శ్రీ చందనం సమర్పయామి ।

సౌభాగ్యద్రవ్యాణి

హరిద్రాం కుంకుమంచైవ। సిందూరం కజ్జలాన్వితమ్।
మయానివేదితం భక్త్యా । గృహాణ పరమేశ్వరి ॥

శ్రీ తులస్యైనమః । సౌభాగ్యద్రవ్యాణి సమర్పయామి ।

పుష్పాణి

నీలోత్పలం తు కల్హార । మాలత్యా దీని శోభనే ।
పద్మాని గంధ వన్తీతి । పుష్పాణి ప్రతిగృహ్యతాం ॥

శ్రీ తులస్యైనమః । పుష్పాణి పూజయామి ।

శ్రీరస్తు

శ్రీ తులస్యష్టోత్తర శతనామావళిః

ఓం శ్రీ తులసీ దేవ్యైనమః
" శ్రీ సఖ్యైనమః
" శ్రీ భద్రాయైనమః
" శ్రీ మనోజ్ఞాన పల్లవాయై నమః
,, పురందర సతీ పూజ్యాయై నమః
,, పుణ్యదాయైనమః
,, పుణ్యరూపిణ్యై నమః
,, జ్ఞాన విజ్ఞాన జనన్యైనమః
,, తత్వజ్ఞాన స్వరూపిణ్యైనమః
,, జానకీ దుఃఖ శమన్యై నమః 10
,, జనార్దన ప్రియాయై నమః
,, సర్వకల్మష సంహర్త్ర్యై నమః
,, స్మరకోటి సమప్రభాయై నమః
,, పాంచాలీ పూజ్యచరణాయై నమః
,, పాపారణ్య దవానలాయైనమః
,, కామితార్థ ప్రదాయైనమః
,, గౌరీ శారదా సంసేవితాయై నమః
,, వందారుజన మందారాయై నమః
,, నిలింపాభరణాసక్తాయై నమః
,, లక్ష్మీచంద్ర సహోదర్యై నమః 20

ఓం సనకాది మునిధ్యేయాయై నమః

,, కృష్ణానందజనిత్ర్యై నమః

,, చిదానంద స్వరూపిణ్యైనమః

,, నారాయణ్యై నమః

,, సత్యరూపాయై నమః

,, మాయాతీతాయై నమః

,, మహేశ్వర్యై నమః

,, శుభప్రదాయై నమః

,, వదనచ్ఛవినిర్ధూతరాకాపూర్ణనిశాకరాయై నమః

,, రోచనాపంకతిలక లసన్నిటల భాసురాయైనమః 30

, శుద్ధాయై నమః

,, పల్లవోష్ఠ్యై నమః

,, పద్మముఖ్యై నమః

,, ఫుల్లపద్మ దళేక్షణాయై నమః

" చాంపేయ కలికాకార నాసాదండ విరాజితాయై నమః

" మందస్మితాయై నమః

" మంజులాంగ్యై నమః

" మాధవ ప్రియ భామిన్యై నమః

" మాణిక్య కంకణాకారాయై నమః

" మణికుండల మండితాయై నమః 40

" ఇంద్ర సంపత్కర్యై నమః

" శక్త్యై నమః

" ఇంద్రగోపనిభాంశుకాయై నమః

" క్షీరసాగర సంభవాయై నమః

ఓం శాంతి కాంతి గుణో పేతాయై నమః
,, బృందానుగుణసంపత్త్యై నమః
,, పూతాత్మాయై నమః
,, పూతనాదిస్వరూపిణ్యై నమః
,, యోగిధ్యేయాయై నమః 50
,, యోగానంద విదాయై నమః
,, చతుర్వర్గప్రదారామాయై నమః
,, చతుర్వర్గైక పావనాయై నమః
,, త్రిలోకజనన్యై నమః
,, గృహమేధి సమారాధ్యాయై నమః
,, సదనాంగణపావనాయై నమః
,, మునీంద్రహృదయావాసాయై నమః
,, మూలప్రకృతి సంజ్ఞికాయై నమః
,, బ్రహ్మరూపిణ్యై నమః
,, పరం జ్యోతిషే నమః 60
,, అవాఙ్మానస గోచరాయై నమః
,, పంచ భూతాత్మికాయై నమః
,, పంచ కాలాత్మికాయై నమః
,, యోగాచ్యుతాయై నమః
,, యజ్ఞరూపిణ్యై నమః
,, సంసార దుఃఖ శమన్యై నమః
,, సృష్టిస్థిత్యంత కారిణ్యై నమః
,, సర్వప్రపంచ నిర్మాత్ర్యై నమః
,, వైష్ణవ్యై నమః
,, మధుర స్వరాయై నమః 70

ఓం నిరీశ్వరాయై నమః
,, నిర్గుణాయై నమః
,, నిత్యాయై నమః
,, నిరాటంకాయై నమః
,, దీనజన పాలనతత్పరాయై నమః
,, రణత్కింకిణీజాలరత్నకాంచీలసత్కట్యై నమః
,, చలన్మంజీర చరణాయై నమః
,, చతురానన సేవితాయై నమః
,, అహోరాత్రకారిణ్యై నమః
,, ముక్తాహార భరాక్రాంతాయై నమః 80
,, ముద్రికారత్న భాసురాయైనమః
,, సిద్ధిప్రదాయై నమః
,, అమలాయై నమః
,, కమలాయై నమః
,, లోకసుందర్యై నమః
,, హేమకుంభకుచద్వయాయై నమః
,, లసిత కుంభ ద్వయాయై నమః
,, చంచలాయై నమః
,, లక్ష్మ్యై నమః
,, శ్రీ కృష్ణ ప్రియాయై నమః 90
,, శ్రీరామ ప్రియాయై నమః
,, శ్రీవిష్ణు ప్రియాయై నమః
,, శంకర్యై నమః
,, శివంకర్యై నమః
,, శ్రీ తులస్యై నమః

ఓం కుందకుట్మల రదనాయై నమః
" పక్వ బింబోష్ఠ్యై నమః
" శరచ్చంద్రికాయై నమః
" చాంపేయ నాసికాయై నమః 100
" కంబుసుందరగళాయై నమః
" తటిల్లతాంగ్యై నమః
" మత్తబంభరకుంతలాయై నమః
" నక్షత్ర నిభ నఖాయై నమః
" రంభానిభోరు యుగ్మాయై నమః
" సైకత శ్రోణ్యై నమః
" మందకంఠీరవ మధ్యాయై నమః
" కీరవాణ్యై నమః 108
" శ్రీ మహాతులస్యై నమః

శ్రీ తులస్యై నమః । నానావిధ పరిమళ పత్ర పుష్పాక్షతాన్సమర్పయామి'

ధూపమ్

ధూపం గృహాణ దేవేశి । మనోహరి సుగుగ్గులుమ్
ఆజ్య మిశ్రంతు తులసి । భక్తాభీష్టప్రదాయిని ॥

శ్రీ తులస్యై నమః । ధూపమాఘ్రాపయామి ।

దీపమ్

అజ్ఞాన తిమిరాంధస్య । జ్ఞాన దీప ప్రదాయిని ।
త్వయాతు తులసిప్రీతా । దీపోఽయం ప్రతిగృహ్యతాం ॥

శ్రీ తులస్యై నమః । దీపం దర్శయామి । ధూప దీపానన్తరం శుద్ధ ఆచమనీయం సమర్పయామి ।

నైవేద్యమ్

నమస్తే జగతాంనాథే । ప్రాణినాం ప్రియదర్శనే ।
యథాశక్తి మయాదత్తం । నైవేద్యం ప్రతిగృహ్యతాం ॥

ఓం భూర్భు.........అమృతోపస్తరణమసి।
శ్రీతులస్యై నమః । నారికేళ శకల కదళీ ఫలాని నివేదయామి ।

ఓం ప్రాణా........స్వాహా । అమృతాపిధానమసి ...... ఆచమనీయం సమర్పయామి ।

పానీయమ్

నమోభగవతి శ్రేష్ఠే । నారాయణి జగన్మయి ।
తులసిత్వరయాదేవి। పానీయం ప్రతిగృహ్యతాం ॥

శ్రీ తులస్యై నమః। పానీయం సమర్పయామి।

తాంబూలమ్

అమృతేఽమృత సంభూతే । తులస్యమృతరూపిణి ।
కర్పూరాది సమాయుక్తం । తాంబూలం ప్రతిగృహ్యతాం ॥

శ్రీతులస్యై నమః। తాంబూలం సమర్పయామి ।

నీరాజనమ్

నీరాజనమిదం దేవి । కర్పూరేణ సమన్వితమ్ ।
దర్శయామి తవప్రీత్యై । సంగృహాణ హరిప్రియే ॥

శ్రీతులస్యై నమః । కర్పూర నీరాజనం దర్శయామి ।
నీరాజనానన్తరం శుద్ధ ఆచమనీయం సమర్పయామి ।

మంత్రపుష్పమ్

విష్ణుప్రియకరే! దేవి! తులసి! సుఖదాయకే ।
పుష్పాంజలిం ప్రయచ్ఛామి । పతేరాయుష్య వర్ధని ॥

శ్రీతులస్యై నమః । మంత్రపుష్పం సమర్పయామి ।

ప్రదక్షిణా

దక్షిణా దక్షిణకరే । త్వద్భక్తానాం ప్రియఙ్కరీ ।
కరోమితే సదాభక్త్యా । విష్ణుకాన్తే ప్రదక్షిణాం ॥
యన్మూలే సర్వతీర్థాని । యన్మధ్యే సర్వదేవతాః ।
యదగ్రే సర్వవేదాశ్చ । తులసీం తాం నమామ్యహం ॥

శ్రీ తులస్యై నమః । ఆత్మ ప్రదక్షిణ నమస్కారాన్త్సమర్పయామి ।

ప్రార్థనా

సౌభాగ్యం సంతతిం దేవి । ధనం ధాన్యం చ మే సదా ।
ఆరోగ్యం శోక శమనం । కురుమే మాధవ ప్రియే ॥
పూతనాభయ సంత్రాసా । ద్రక్షితశ్చయథాహరిః ।
తథా సంసార సంత్రాసా । ద్రక్షమే వంశముత్తమం ॥
అతోమాం సర్వదాభక్త్యా । కృపా దృష్ట్యా విలోకయ ।
పతే రాయుశ్చ భాగ్యంచ । సదాదేహి హరిప్రియే ॥

ఇతి సంప్రార్థ్య । పుష్పాక్షతాన్నిక్షిప్య । నమస్కుర్యాత్ ।

సమర్పణమ్

యస్యస్మృత్యాచ నామోక్త్యా......పరిపూర్ణం తదస్తుతే ।
అనయాధ్యానావాహనాది .... శ్రీతులసీ దేవత

సుప్రీతా సుప్రసన్నా వరదా భవతు । ఏతత్ఫలం శ్రీ పరమేశ్వరీ చరణార
విందార్పణ మస్తు ।

ఇతి శ్రీ తులసీపూజా

*　　　*　　　*

[1] అత్ర వేదోక్త ప్రయోగే వాస్తుహోమం కుర్యాత్ ।

పృథివీ ధ్యానం

తతో మధ్యమ నవ పదే బ్రహ్మస్థానే[2] పృథివీం సుభూషితాం శ్రీ రూపాం ధ్యాత్వా । ఓం ధరాయై నమః । ఇతి పుష్పాక్షతాన్ వికీర్య । నమస్కుర్యాత్ ।

తతః "సర్వదేవమయం వాస్తు వాస్తు దేవ మయం పరమ్" ఇతి పఠేత్ ।

గమనిక :- తులసిదళములను కోయునపుడు పఠించు శ్లోకము :-

శ్లో. తులస్యమృత జన్మాసి । సదా త్వం కేశవ ప్రియే ।
కేశ వార్థం లునామిత్వా । వరదా భవ శోభనే ॥

(అని వెన్నుతో కూడిన తులసి దళములను పురుషులే కోయవలెను గాని స్త్రీలు కోయరాదు).

[1] ఇక్కడ వేదోక్త ప్రయోగమునందు మాత్రమే వాస్తుహోమమును చేయవలెను. ఆవిధానను పుస్తకము చివర 'అనుబంధము' నందు ఇవ్వ బడినది.

[2]శ్లో. వాస్తు మండల మధ్యేతు। బ్రహ్మస్థానే ప్రపూజయేత్।
సురూపాం పృథివీం దివ్య। రూపాభరణ సంయుతాం ॥

— విశ్వకర్మ ప్రకాశికా ౫-౩౪

తతో గృహం ప్రాగాది తన్త్రి సూత్ర్యా వేష్టయేత్[1] । ఛిన్నే సూత్రే శుభం ।

కృణుష్వ పాజః ప్రసితిం న పృథ్వీం......ప్రమృణీహిశత్రూన్ ।

ఇతి పంచ ఋగ్భిః వేష్టయేత్ । తతో దుగ్ధ పూర్ణయా జల పూర్ణయా చ స్తన కుంభీభ్యాం గృహం ప్రాగాదితః తత్సూక్తేన అవిచ్ఛిన్న ధారా ద్వయేన ప్రదక్షిణ క్రమేణ సించేత్ ।

వృషవాస్తు ప్రతిష్ఠా

యజమానః ప్రాణానాయమ్య ఏవం......ప్రీత్యర్థం వృషవాస్తు ప్రతిష్ఠాపనం కరిష్యే । తతో గృహాద్బహిః ఈశాన[2]కోణాత్ అష్టమే

---

[1]* ఇంటి చుట్టు సూత్రము చుట్టుటకు గాని, క్షీర, జల ధారలు విడచుటకు, గాని వీలులేనిచో, వాస్తు మంటపమునకు తూర్పున దారపు బంతిని, క్షీర, జల కలశములనుంచి, వాటిపైన 'ఓం సూత్రాయనమః । ఓం క్షీరాయ నమః । ఓం అద్భ్యోనమః'। అని పుష్పాక్షతలు చల్లి నమస్కరించవలెను.

*శ్లో. వాస్తూప శమనం కృత్వా। తతస్సూత్రేణ వేష్టయేత్ ।
రక్షోఘ్న పవమానేన। సూక్తేన భవనాదికం॥ —మాత్స్యే
(రక్షోఘ్న మనగ కృణుష్వ పాజః-మొదలు ఐదు ఋక్కులు)

[2]ఇంటికి వెలుపల ఈశాన్యము నుండి ఆగ్నేయము వరకు ఇంటిని కొలచి, దానిని తొమ్మిది సమభాగములుచేసి, ఇంటిని ఆనుకొని ఈశాన్యము నుండి 8వ భాగ మధ్యమందున ఒక అడుగు నలుచదరముగ మోకాటి లోతు గర్తము త్రవ్వి, అందు వృషవాస్తును ప్రతిష్ఠించవలెను.

ఆకాశపదే భూమిం జాను మాత్రం ఖానయిత్వా। గోమయేనోప లిప్య। గంధ పుష్పాదిభి రలం కృత్య। సప్తధాన్యాని* ప్రక్షిప్య। ఓం నమోవరుణా యేతి గన్ధ పుష్పాక్షతసహిత జలేన గర్తంపూరయేత్। తతో మృన్నిర్మిత పేటికాయాం (క్రొత్తమూకుడు లేక ప్రమిద) సప్తధాన్య దధి పుష్పాణి నిక్షిప్య। బ్రహ్మస్థానే పూజిత వృషవాస్తు ప్రతిమా మానీయ తస్యాం సంస్థాప్య। గంధాదిభిస్సంపూజ్య। ప్రార్థయేత్।

వృషవాస్తు పురుష ప్రార్థనా

పూజితోసిమయా వాస్తో। హోమాద్యైరర్చనైశ్శుభైః।
ప్రసీద పాహి విశ్వేశ। దేహిమే గృహజం ఫలమ్॥
నమస్తే వాస్తుపురుష। భూశయ్యానిరత ప్రభో।
మద్గృహం ధనధాన్యాది। సమృద్ధిం కురు సర్వదా॥
ప్రార్థయామీత్య హం దేవం। శాలాయా అధిపస్తుయః।
ప్రాయశ్చిత్తం ప్రసంగేన। గృహార్థం యన్మయాకృతమ్॥
మూలచ్ఛేదం తృణచ్ఛేదం। కృమి కీట నిపాతనం।
హననం జల జీవానాం। భూమౌ శస్త్రేణ ఘాతనం॥
అనృతం భాషితం యచ్చ। కించి ద్వృక్షస్య పాతనం।
ఏతత్సర్వం క్షమస్వైనో। యన్మయాదుష్కృతం కృతమ్॥
గృహార్థేయత్కృతం పాప। మజ్ఞానే నాథ చేతసా।
తత్సర్వం క్షమ్యతాందేవ। గృహశాలాం శుభాంకురు॥

---

* సప్తధాన్యాని :-

శ్లో. యవ గోధూమ ధాన్యాని। తిలాః కంగుశ్చ ముద్గకాః।
శ్యామాకం చణకం చైవ। సప్తధాన్య ముదాహృతం॥

—షట్త్రింశన్మతే

సశైల సాగరాం పృథ్వీం । యథావహసి మూర్ధని ।
తథామాం వహకళ్యాణ । సంపత్సంతతిభిస్సహ ॥

—విశ్వకర్మ ప్రకాశికా ౫-౧-౭

తతో మృన్మయ పిధానేన పేటికా మాచ్ఛాద్య। సూత్రేణ వేష్ట్య । (వృషవాస్తు ప్రతిమ నుంచిన మూకుడు లేక ప్రమిద పైన మరియొక క్రొత్తమూకుడు లేక ప్రమిదను బోర్లించి దారము చుట్టవలెను) తస్మిన్ గర్తే శనైర్నిక్షిపేత్ । తతః పూర్వ ఖాత మృదా పూరయేత్ । గర్తోపరి భూమిం గోమయేనానులిప్య । గంధాదిభిరలం కృత్య । నమస్కుర్యాత్ ।

అథ బలి విధానమ్

ఆచమ్య। ప్రాణానాయమ్య।ఏవం...ప్రీత్యర్థం శ్రీమాన్ గోత్రః... నామధేయః ధర్మపత్నీ సమేతః శ్రీమతః గోత్రస్య నామధేయస్య ధర్మపత్నీ సమేతస్య అస్మాకం సహకుటుంబానాం పరివారాణాంచ అస్మిన్ క్షేత్రే క్షేమస్థైర్య విజయాభయాయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం సర్వారిష్ట పరిహార ద్వారా సర్వదిక్షు సంరక్షణార్థం తత్తత్ దిక్పాలక ప్రీత్యర్థం దిక్పాల కేభ్యో బలిప్రదానమ్ కరిష్యే ।

(ఇంటికి చుట్టునున్న ఆవరణలో అష్టదిక్కులయందు)

ప్రాచ్యామ్ :- స్థలశుద్ధ్యర్థం పుణ్యాహోదకం సంప్రోక్ష్య । చతురస్ర మండలంకృత్వా । తస్మిన్మండలే హరిద్రాకుంకుమాక్షతాన్ వికీర్య । తదుపరి పాలాశపర్ణంవా నాగవల్లీదళంవా ప్రాగగ్రం పరిస్తీర్య ।

(ఈ విధముగనే మిగిలిన దిక్కులయందును చేయవలెను)

భో ఇంద్ర। ఇహాగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ। ఓం ఇంద్రాయనమః।
ఇతి పుష్పాక్షతాన్నిక్షిప్యావాహయేత్ । తతః మాషబలిం గృహీత్వా ।

ఇంద్రాయ సాంగాయ సాయుధాయ సపరివారాయ సశక్తికాయ ఇమంబలిం సమర్పయామి ।

ఇతి తస్మిన్ పత్రే బలిందత్వా । ప్రార్థయేత్ ।

భో ఇన్ద్ర । దిశంరక్ష । బలింభక్ష ।

అస్మాకం సహకుటుంబానాం పరివారాణాంచ అస్మిన్ క్షేత్రే ఆయుః కర్తా క్షేమకర్తా తుష్టికర్తా పుష్టికర్తా వరదోభవ । ఆచమ్య ।

శచీపతే గజారూఢ । వజ్రహస్త సురాధిప ।
పూర్వావకాశేయుష్మాభిః । రక్షణీయం ప్రయత్నతః ॥

ఓం ఇంద్రాయ నమః । ఇతి నమస్కుర్యాత్।

అగ్నేయామ్ :- స్థలశుద్ధ్యర్థం పుణ్యాదహోదకం సంప్రోక్ష్య...పరిస్తీర్య।

భో అగ్నే । ఇహాగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ । ఓం అగ్నయేనమః ।
ఇతి పుష్పాక్షతాన్నిక్షిప్యావాహయేత్। తతః మాషబలిం గృహీత్వా।

అగ్నయే సాంగాయ సాయుధాయ సపరివారాయ సశక్తికాయ ఇమం బలిం సమర్పయామి ।

ఇతి తస్మిన్ పత్రే బలిందత్వా । ప్రార్థయేత్ ।

భో అగ్నే । దిశంరక్ష । బలింభక్ష ।

అస్మాకం సహ కుటుంబానాం పరివారాణాంచ అస్మిన్ క్షేత్రే ఆయుః కర్తా క్షేమ కర్తా తుష్టికర్తా పుష్టికర్తా వరదోభవ । ఆచమ్య ।

నమస్తే త్వగ్నిరూపాయ। పింగళాయ మహాత్మనే।
చండాయ చండరూపాయ। రక్షత్వం హవ్యవాహన ॥

ఓం అగ్నయే నమః । ఇతి నమస్కుర్యాత్।

దక్షిణే :- స్థలశుద్ధ్యర్థం పుణ్యాహోదకం సంప్రోక్ష్య......పరిస్తీర్య।

భో యమ । ఇహాగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ । ఓం యమాయనమః ।
ఇతి పుష్పాక్షతాన్నిక్షిప్యావాహయేత్ । తతః మాషబలింగృహీత్వా ।

యమాయసాంగాయ సాయుధాయ సపరివారాయ సశక్తికాయ ఇమంబలిం సమర్పయామి ।

ఇతితస్మిన్ పత్రే బలిం దత్వా । ప్రార్థయేత్।

భోయమ । దిశంరక్ష । బలింభక్ష ।

అస్మాకం సహకుటుంబానాం పరివారాణాంచ అస్మిన్ క్షేత్రే ఆయుః కర్తా క్షేమకర్తా తుష్టికర్తా పుష్టికర్తా వరదోభవ । ఆచమ్య ।

వైవస్వత మహాదేవ। నమస్తే ధర్మసాక్షికా ।
శివాజ్ఞాపిహితోదేవ। దిశంరక్ష భవానిహ ।

ఓం యమాయనమః। ఇతి నమస్కుర్యాత్।

నైర్ర్త్యామ్:- స్థలశుద్ధ్యర్థం పుణ్యాహోదకం సంప్రోక్ష్య...పరిస్తీర్య।

భో నిర్ర్తే । ఇహాగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ । ఓం నిర్ర్తయేనమః ।
ఇతి పుష్పాక్షతాన్నిక్షిప్యావాహయేత్। తతః మాషబలింగృహీత్వా।

నిర్ర్తయే సాంగాయ సాయుధాయ సపరివారాయ సశక్తికాయ ఇమంబలిం సమర్పయామి

ఇతి తస్మిన్ పత్రే బలిందత్వా । ప్రార్థయేత్ ।

భో నిర్ర్తే । దిశంరక్ష। బలింభక్ష ।

అస్మాకం సహకుటుంబానాం పరివారాణాంచ అస్మిన్ క్షేత్రే ఆయుః కర్తా క్షేమకర్తా తుష్టికర్తా పుష్టికర్తా వరదోభవ । ఆచమ్య ।

రాక్షసేభ్యోహి రక్షార్థం । భవానత్ర ప్రతిష్ఠితః ।
నిర్బాధాం గృహభూమిం త్వం। కురుష్వ శవవాహన ॥

ఓం నిర్ర్తయే నమః । ఇతి నమస్కుర్యాత్ ।

పశ్చిమే:- స్థలశుద్ధ్యర్థంపుణ్యాహోదకం సంప్రోక్ష్య.. ...పరిస్తీర్య ।

భో వరుణ । ఇహాగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ । ఓం వరుణాయనమః ।

ఇతి పుష్పాక్షతాన్నిక్షిప్యావాహయేత్। తతః మాషబలిం గృహీత్వా।

వరుణాయ సాంగాయ సాయుధాయ సపరివారాయ సశక్తికాయ ఇమంబలిం సమర్పయామి ।

ఇతి తస్మిన్పత్రే బలిందత్వా ।ప్రార్థయేత్ ।

భో వరుణ । దిశంరక్ష । బలింభక్ష ।

అస్మాకం సహకుటుంబానాం పరివారాణాంచ అస్మిన్ క్షేత్రే ఆయుః కర్తా క్షేమకర్తా తుష్టికర్తా పుష్టికర్తా వరదోభవ । ఆచమ్య ।

పాశహస్తంచ వరుణం। అర్ణసాంపతిమీశ్వరం ।
ఆవాహయామి క్షేత్రేఽస్మిన్। వరుణాయ నమోనమః॥

ఓం వరుణాయ నమః। ఇతి నమస్కుర్యాత్।

వాయవ్యాం:- స్థలశుద్ధ్యర్థం పుణ్యాహోదకం సంప్రోక్ష్య....పరిస్తీర్య।

భోవాయో। ఇహాగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ । ఓం వాయవే నమః ।

ఇతి పుష్పాక్షతాన్నిక్షిప్యావాహయేత్। తతః మాషబలిం గృహీత్వా।

వాయవే సాంగాయ సాయుధాయ సపరివారాయ సశక్తికాయ ఇమం బలిం సమర్పయామి ।

ఇతి తస్మిన్ పత్రే బలిందత్వా। ప్రార్థయేత్ ।

భో వాయో। దిశం రక్ష। బలిం భక్ష ।

అస్మాకం సహకుటుంబానాం పరివారాణాంచ అస్మిన్ క్షేత్రే ఆయుః కర్తా క్షేమ కర్తా తుష్టికర్తా పుష్టికర్తా వరదోభవ । ఆచమ్య ।

ప్రాణినాం ప్రాణిరూపోయో। మహాబల పరాక్రమః ।
మహావేగ సమారూఢః। దిశం రక్ష ప్రభంజన ॥

ఓం వాయవేనమః। ఇతి నమస్కుర్యాత్।

ఉత్తరే:- స్థల శుద్ధ్యర్థం పుణ్యాహోదకం సంప్రోక్ష్య......పరిస్తీర్య ।

భో కుబేర। ఇహాగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ। ఓం కుబేరాయనమః।

ఇతి పుష్పాక్షతాన్నిక్షిప్యావాహయేత్ । తతః మాష బలిం గృహీత్వా ।

సోమాయ సాంగాయ సాయుధాయ సపరివారాయ సశక్తికాయ ఇమం బలిం సమర్పయామి ।

ఇతి తస్మిన్ పత్రే బలిం దత్వా । ప్రార్థ యేత్ ।

భో కుబేర । దిశంరక్ష । బలింభక్ష ।

అస్మాకం సహకుటుంబానాం పరివారాణాంచ అస్మిన్ క్షేత్రే ఆయుః కర్తా క్షేమకర్తా తుష్టికర్తా పుష్టికర్తా వరదోభవ । ఆచమ్య ।

నక్షత్రాణాంచ సర్వేషాం। సోమోరాజా ప్రకీర్తితః ।
రత్నాంగాయన భోగాయ। సోమరాజాయతేనమః ॥

ఓం కుబేరాయ నమః। ఇతి నమస్కుర్యాత్।

ఐశాన్యాం :- స్థలశుద్ధ్యర్థం పుణ్యాహోదకం సంప్రోక్ష్య......పరిస్తీర్య।

భో ఈశాన । ఇహాగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ । ఓం ఈశానాయనమః ।

ఇతి పుష్పాక్షతాన్నిక్షిప్యావాహయేత్। తతః మాషబలిం గృహీత్వా ।

ఈశానాయ సాంగాయ సాయుధాయ సపరివారాయ సశక్తికాయ ఇమంబలిం సమర్పయామి ।

ఇతితస్మిన్ పత్రే బలిందత్వా । ప్రార్థయేత్ ।
భో ఈశాన । దిశంరక్ష। బలింభక్ష ।

అస్మాకంసహ కుటుంబానాం పరివారాణాంచ అస్మిన్ క్షేత్రే ఆయుః కర్తా క్షేమకర్తా తుష్టికర్తా పుష్టికర్తా వరదోభవ । ఆచమ్య ।

రక్షణం కురుమేదేవ। త్రినేత్రాయ త్రిశూలినే ।
వృషధ్వజాయ యజ్ఞాయ। నమస్తుభ్యముమాపతే ॥

ఓం ఈశానాయనమః। ఇతి నమస్కుర్యాత్।

ఈశానోత్తరయోర్మధ్యే:- స్థలశుద్ధ్యర్థం పుణ్యాహోదకం సంప్రోక్ష్య....
పరిస్తీర్య।

భో క్షేత్ర పాలక। ఇహాగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ। ఓం క్షేత్రపాలకాయ నమః। ఇతి పుష్పాక్షతాన్నిక్షిప్యావాహయేత్। తతః మాషబలింగృహీత్వా ।

సర్వగృహక్షేత్రాధి పతయే క్షేత్రపాలకాయ సాంగాయ సాయుధాయ సపరివారాయ సశక్తికాయ ఇమం బలిం సమర్పయామి ।

ఇతి తస్మిన్ పత్రే బలిందత్వా । ప్రార్థయేత్।

భో క్షేత్రపాలక। దిశం రక్ష। బలిం భక్ష।

అస్మాకం సహకుటుంబానాం పరివారాణాంచ అస్మిన్ క్షేత్రే ఆయుః కర్తా క్షేమకర్తా తుష్టికర్తా పుష్టికర్తా వరదోభవ । ఆచమ్య ।

ఈశానోత్తర యోర్మధ్యే । క్షేత్రపాలో మహాబలః ।
భీమనామా మహాదంష్ట్రః । సర్వేగృహ్ణన్త్విమం బలిం॥
క్షేత్ర పాలక నమస్తుభ్యం। సర్వకామ ఫలప్రద।
మమాత్ర విఘ్న శాన్త్యర్థం। గృహాణత్వమిమం బలిం॥

ఓం క్షేత్రపాలకాయనమః। ఇతి నమస్కుర్యాత్।

పాదౌ ప్రక్షాళ్య ఆచమ్య।

దంపతీ మార్జనమ్

ఆచార్యః పూర్వార్చిత వరుణ కలశోదకేన దంపతీ మార్జనం కుర్యాత్ ।

ఓం దేవా స్త్వేంద్ర జ్యేష్ఠా వరుణరాజానః......తేన ప్రోక్షితః ।
సురాస్త్వామభిషించన్తు । బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వరాః ।
వాసుదేవో జగన్నాథ । స్తథా సంకర్షణో విభుః ॥
ప్రద్యుమ్నశ్చానిరుద్ధశ్చ । భవంతు విజయాయతే ।
అఖండలోఽగ్నిర్భగవా । న్యమోవై నిరృతి స్తథా ॥
వరుణః పవనశ్చైవ । ధనాధ్యక్ష స్తథా శివః ।
బ్రహ్మణా సహితాస్సర్వే । దిక్పాలాః పాంతు తే సదా ॥
కీ ర్తిర్లక్ష్మీర్ధృతిర్మేధా । పుష్టిః శ్రద్ధా క్రియామతిః ।
బుద్ధిర్లజ్జావపుశ్శాంతి । స్తుష్టిః కాంతిశ్చమాతరః ॥
ఏతాస్త్వామభిషించంతు । దేవ పత్న్యస్సమాగతాః ।
ఆదిత్యశ్చంద్రమాభౌమో । బుధజీవ సితార్కజాః ॥
గ్రహాస్త్వామభిషించంతు । రాహు కేతూ చతర్పితాః ।
దేవదానవ గంధర్వా । యక్షరాక్షస పన్నగాః ॥
ఋషయో మనవోగావో । దేవమాతర ఏవచ ।
దేవపత్న్యః ద్రుమానాగా । దైత్యాశ్చాప్సరసాంగణః ॥
అస్త్రాణి సర్వశస్త్రాణి । రాజానో వాహనాని చ।
ఔషధాని చ రత్నాని । కాలస్యావయవాశ్చయే ॥
సరితస్సాగరాః శైలా। స్తీర్థాని జలదానదాః ।
ఏతాస్త్వామభిషించంతు । సర్వకామార్థ సిద్ధయే ॥
ఆదిత్యా వసవోరుద్రా । విశ్వేదేవా మరుద్గణాః ।
అభిషించంతు తే సర్వే । ధర్మకామార్థసిద్ధయే ॥
ఇతి మార్జయేత్ ।

ఫలప్రదానమ్

యజమానః ప్రాణానాయమ్య । ఏవం...ప్రీత్యర్థం సకల శ్రేయోభి వృద్ధ్యర్థం ఫలప్రదానాని కరిష్యే॥

ఫలాని మధురాణీహ । ద్విజదేవ ప్రియాణితు ।
అతస్తేషాం ప్రదానేన । శాన్తి వస్తు సదామమ ॥
యాః ఫలినీర్యా.......హసః ।

ఫలదానం తుభ్యమహం సంప్రదదేనమమ। ఇతి ఫలదానాని దద్యాత్। అథ నూతన వస్త్రాణి ధృత్వా। ఆచమ్య। ఆశీర్వచనం గృహ్ణీయాత్।

మంటపోద్వాసనమ్

యాంతుదేవ గణాస్సర్వే। పూజామాదాయ మామకీం।
ఇష్టకామ సమృద్ధ్యర్థం। పునరాగమనాయచ॥
ఇతి మంటప సమీపే సాక్షతోదకం విసృజ్య ।
ఓం యజ్ఞేనయజ్ఞ మయజంత......దేవాః।
ఇతి మంటప ముద్వాస్య। మయార్చిత మంటపం తుభ్యమహం సంప్రదదే నమమ। ఇతి మంటపమాచార్యాయ దద్యాత్।
తతః అగ్నిముద్వాస్య।*
మంగళనీరాజనం గృహీత్వా। సర్వేషాం తాంబూలాని దద్యాత్ । తదనంతరం సర్వేషాం ముఖ్య వృద్ధానాం నమస్కారాణి కృత్వా। బంధుభిస్సహ భుంజీయాత్ ।

---

* వేదోక్తిముగ హోమము చేసిన వారు అగ్నిహోత్రమును ఇప్పుడు ఉద్వాసన చేయవలెను.

అగ్న్యుద్వాసనం :- గచ్ఛ గచ్ఛ సురశ్రేష్ఠ। స్వస్థానే పరమేశ్వర ।
యత్ర బ్రహ్మాదయో దేవాః । తత్ర గచ్ఛ హుతాశన॥
ఓం యజ్ఞేన యజ్ఞ మయజంత.......దేవాః ।
యజ్ఞేశ్వరాయనమః । యథాస్థానం ప్రవేశయామి । శోభనార్థం పునరాగమనాయచ ।

ఏవం ప్రథమేహ్ని వాస్తుశాన్తిం విధాయ । ద్వితీయేహ్ని గృహ ప్రవేశం కార్యం ।

ఇతివాస్తు శాన్తి ప్రయోగః

* * *

ఫలశ్రుతిః

అథాతో గృహ వృద్ధి మైచ్ఛన్మాసిమాస్యనావృతా సంవత్సరేవాఽ పూర్యమాణ పక్షే పుణ్యే నక్షత్రే గృహశాంతి మారభేత.........
ఏవం ప్రయుంజానో మహాంతం పోషం పుష్యంతి బహవః పుత్రా భవంతి నైవ బాలాః ప్రమీయంతే నైవగ్రహావ్యాధయోగృహ్ణంతి న దంష్ట్రిణోప ఘాతయేయుః న తస్కర సర్ప రాక్షస పిశాచా బాధంతే యదిగావః ప్రతప్యేరన్ గవాం మధ్యే ఆహూతి సహస్రం జుహుయాద్గవాం శాన్తిరిత్యా చక్షతే ద్విపశ్చతుష్పదాం చైత దేవవ్యా చక్షతే వాసో దక్షిణే త్యాహ భగవాన్బోధాయనః ।

—బోధాయన సూత్రే

శ్రీరస్తు

అథ గృహ ప్రవేశ ప్రయోగః

సపత్నీకో యజమాన శ్శుచిర్భూత్వా।
శ్రీమహాగణాధిపతయే నమః। ఇతి గణపతిం ధ్యాత్వా।

జలపూర్ణపల్లవోపేతం దూర్వాయుతం సుగంధాదిలిప్తం గంధ పుష్పాద్యర్చితం నూతన కలశం హస్తాభ్యాం గృహీత్వా। [1]గో[బ్రా]హ్మణ కుమారీ పురస్సరః సపత్నీకః పుత్ర భ్రాత్రాది పరివారైః పరివృతః। మంగళ ద్రవ్యాణి గృహీత్వాఽనుగమనాభిస్సువాసినీభిస్సహ తూర్య ఘోషేణ వేద ఘోషేణ చ గృహం త్రిః ప్రదక్షిణీ కృత్య[2]। ప్రధాన ద్వార దేశే కలశం సంస్థాప్య। పత్న్యా సహ ప్రాణానాయమ్య। ఏవం... ప్రీత్యర్థం అస్మిన్పుణ్యాహే సంస్కారానేక భోగైశ్వర్యాది వివిధ మంగళోదయ సిద్ధయే। ఏతన్నవీన గృహప్రవేశ మహం కరిష్యే। ఆదౌ ప్రధాన ద్వార పూజాం కరిష్యే।

---

[1] శ్లో. స్రజం కుంభం పురస్కృత్య। ధేనుం విప్రం కుమారికాం।
ప్రదక్షిణం విధాయాథ। ప్రవిశేన్నూతనం గృహం॥

[2] ఇంటి చుట్టు ప్రదక్షిణము చేయవీలులేనిచో సింహద్వారమునకు ఎదురుగ దంపతులు మాత్రమే ఆత్మ ప్రదక్షిణము మూడు పర్యాయములు చేయవలెను.

పూర్వ సింహద్వార పూజా*

ఆయాహి వజ్ర సంఘాత। పూర్వ ద్వారం కృతాధిప।
ఋగ్వేదాధిపతేనామ్నా। సుశోభన నమోఽస్తుతే॥

సుశోభన నామ్నే ఇంద్రాయ పూర్వాధిష్ఠితాయనమః

ఇతి ద్వారం నమస్కృత్య ।

ద్వారదక్షిణశాఖాయాం : (కుడి నిలువు కమ్మి)

ధ్రువాయనమః । గంగాయైనమః । భూర్లోకాయనమః । ఆదిత్యాయ నమః ।

స్థాపితేయం మయాశాఖా। శుభదాబుద్ధిదాఽస్తుమే ।
సుపూజితా మయాశాఖా । సర్వదా సుస్థిరాఽస్తుమే ॥

యో ధారయతి సర్వేశో । జగన్త్స్థావరాణిచ ।
ధాతా దక్షిణ శాఖాయాం। పూజితో వరదోఽస్తుమే ॥

ఓం ధాత్రే నమః । ఇతి దక్షిణ శాఖాయాం పుష్పాక్షతాన్ వికీర్య ।

నమస్కుర్యాత్ ।

ద్వారవామశాఖాయాం : (ఎడమ నిలువు కమ్మి)

అధ్వరాయనమః । యమునాయైనమః । భువర్లోకాయ నమః ।
సోమాయ నమః ।

యస్సముత్పాద్య విశ్వేశో । భువనాని చతుర్దశ ।
విధాతా వామశాఖాయాం। స్థిరోభవతి పూజితః ॥

---

* ఇంటికి ఏదిక్కు సింహద్వారమైన ఆ దిక్కు సింహ ద్వార పూజ మాత్రమే చేయవలెను.

ఓం విధాత్రే నమః । ఇతి వామశాఖాయాం పుష్పాక్షతాన్ వికీర్య।
నమస్కుర్యాత్ ।

ద్వారోత్తరాంగే : (పై అడ్డకమ్మి)

ఋగ్వేదాయ నమః।
గజవక్త్ర గణాధ్యక్ష । హే హేరంబాంబికాత్మజ।
విఘ్నాన్నివారయా శత్వ । మూర్ధ్వోదుంబర సంస్థితః ॥

ఓం శ్రీ గణపతయే నమః। ఇతి ఊర్ధ్వ శాఖాయాం పుష్పాక్షతాన్ వికీర్య।
నమస్కుర్యాత్ ।

ద్వారాధో దేహళ్యాం : (గడప లేక మండిగము)

యస్యాః ప్రసాదాత్సుఖినో । దేవాస్సేంద్రాస్సహోరగాః ।
సావై శ్రీర్దేహళీ సంస్థా । పూజితా బుద్ధి దాతుమే ॥

ఓం ద్వారశ్రియై నమః। దేహళ్యాం మధ్యే వాస్తు పురుషాయ నమః।
ఇతి దేహళ్యాం పుష్పాక్షతాన్ వికీర్య । నమస్కుర్యాత్ ।

ఓం పరివార సమేత ఇంద్రాయ నమః । ధ్యానావాహనాది షోడశోపచార పూజాస్సమర్పయామి ।

ఓం వాస్తు పురుషాయనమః। కూష్మాండ బలిం* నివేదయామి ।
ఇతి పూర్వసింహద్వార పూజా।

---

* మంచి గుమ్మడి కాయను పగులకొట్టి గడప (మండిగము) నుందుంచి, 'ఓం వాస్తు పురుషాయనమః। ఇదం బలిం నివేదయామి' అని ఆ ముక్కలపై కుంకుమ, నీళ్ళు విడువవలెను. తరువాత ఆ ముక్కలను సింహద్వారమునకు రెండు ప్రక్కల నుంచవలెను. (ఏ సింహ ద్వార పూజ యందైనను గుమ్మడి కాయ నిట్లే నివేదన చేయవలెను).

దక్షిణ సింహద్వార పూజా

నమస్తే ధర్మరాజాయ । త్రేతాయుగాధి పాయచ ।
యజుర్వేదాధి దేవాయ । సుభద్ర ద్వార రక్షణే ॥

ధర్మిష్ఠాభిధానాయ శ్రీ ధాత్ర్యాధిష్ఠితాయ దక్షిణద్వారాయ నమః ।
ఇతి ద్వారం నమస్కృత్య ।

ద్వారదక్షిణశాఖాయాం :

వామనాయనమః । గోదావర్యై నమః। మహర్లోకాయ నమః ।భౌమాయనమః । చండాయ నమః ।

స్థాపితేయం మయాశాఖా । శుభదా బుద్ధిదాఽస్తుమే ।
సుపూజితా మయాశాఖా । సర్వదా సుస్థిరాఽస్తుమే ॥

యో ధారయతి సర్వేశో । జగన్తి స్థావరాణిచ ।
ధాతా దక్షిణ శాఖాయాం। పూజితో వరదోఽస్తుమే ॥

ఓం ధాత్రే నమః । ఇతి దక్షిణ శాఖాయాం పుష్పాక్షతాన్ వికీర్య ।
నమస్కుర్యాత్ ।

ద్వార వామ శాఖాయాం:

రుద్రాయ నమః। కృష్ణాయై నమః। బుధాయ నమః। ప్రచండాయ నమః।

యస్సముత్పాద్య విశ్వేశో। భువనాని చతుర్దశ।
విధాతా వామ శాఖాయాం। స్థిరో భవతి పూజితః॥

ఓం విధాత్రే నమః। ఇతి వామశాఖాయాం పుష్పాక్షతాన్ వికీర్య।
నమస్కుర్యాత్।

ద్వారోత్తరాంగే:

యజుర్వేదాయ నమః।

గజవక్త్ర గణాధ్యక్ష। హే హేరంబామ్బికాత్మజ।
విఘ్నాన్నివారయాశుత్వ। మూర్ధ్వోదుంబర సంస్థితః॥

ఓం శ్రీగణపతయే నమః। ఇతి ఊర్ధ్వశాఖాయాం పుష్పాక్షతాన్ వికీర్య।
నమస్కుర్యాత్।

ద్వారాధోదేహళ్యాం:

యస్యాః ప్రసాదాత్సుఖినో। దేవా స్సేంద్రా స్సహోరగాః।
సావై శ్రీ ర్దేహళీసంస్థా। పూజితా బుద్ధిదాతుమే॥

ఓం ద్వార శ్రియై నమః। దేహళ్యాం మధ్యే వాస్తుపురుషాయ నమః।
ఇతి దేహళ్యాం పుష్పాక్షతాన్ వికీర్య। నమస్కుర్యాత్।

ఓం పరివార సమేత యమాయ నమః। ధ్యానావాహనాది షోడశోపచార
పూజా స్సమర్పయామి।

ఓం వాస్తు పురుషాయ నమః। కూష్మాండ బలిం నివేదయామి।

ఇతి దక్షిణ సింహద్వార పూజా।

పశ్చిమ సింహద్వార పూజా

నమోஉస్తు కామరూపాయ। పశ్చిమ ద్వారపాయచ।
సామ వేదాధిప త్వాం హి। నామ్నా కళ్యాణ కారకః।

జపసాభిధాయ అచ్యుతాధిష్ఠాయ పశ్చిమద్వారాయ నమః।
ఇతి ద్వారం నమస్కృత్య।

ద్వార దక్షిణ శాఖాయాం:

అనిలాయ నమః। కిరీటినే నమః। జనలోకాయ నమః। బృహస్పతయే నమః। నర్మదాయై నమః।

స్థాపితేయం మయాశాఖా। శుభదా బుద్ధిదాఽస్తుమే।
సుపూజితా మయా శాఖా। సర్వదా సుస్థిరాఽస్తుమే॥
యోధారయతి సర్వేశో। జగన్తి స్థావరాణి చ।
ధాతా దక్షిణ శాఖాయాం। పూజితోవరదోఽస్తుమే॥

ఓం ధాత్రే నమః। ఇతి దక్షిణ శాఖాయాం పుష్పాక్షతాన్ వికీర్య। నమస్కుర్యాత్।

ద్వార వామశాఖాయాం:

అనలాయ నమః। స్కందాయ నమః। తపోలోకాయ నమః। గోదావర్యై నమః।

యస్సముత్పాద్య విశ్వేశో। భువనాని చతుర్దశ।
విధాతా వామ శాఖాయాం। స్థిరోభవతి పూజితః॥

ఓం విధాత్రే నమః। ఇతి వామ శాఖాయాం పుష్పాక్షతాన్ వికీర్య। నమస్కుర్యాత్।

ద్వారోత్తరాంగే:

సామవేదాయ నమః।

గజవక్త్రి గణాధ్యక్ష। హే హేరంబామ్బికాత్మజ।
విఘ్నాన్నివారయా శుత్వ। మూర్ధ్వో దుంబర సంస్థితః॥

ఓం శ్రీగణపతయే నమః। ఇతి ఊర్ధ్వశాఖాయాం పుష్పాక్షతాన్ వికీర్య। నమస్కుర్యాత్।

ద్వారాధోదేహళ్యాం:

యస్యాః ప్రసాదా త్సుఖినో। దేవా స్సేంద్రా స్సహోరగాః।
సావై శ్రీ ర్దేహళీ సంస్థా। పూజితా బుద్ధిదాతుమే॥

ఓం ద్వారశ్రియై నమః। దేహళ్యాం మధ్యే వాస్తు పురుషాయ నమః।
ఇతి దేహళ్యాం పుష్పాక్షతాన్ వికీర్య। నమస్కుర్యాత్।

ఓం పరివార సమేత వరుణాయ నమః। ధ్యానావాహనాది షోడశోపచార పూజాస్సమర్పయామి।

ఓం వాస్తు పురుషాయ నమః। కూష్మాండ బలిం నివేదయామి।

ఇతి పశ్చిమ సింహ ద్వారపూజా।

ఉత్తర సింహద్వార పూజా

నమస్తే దివ్యరూపాయ। త్వధర్వాధిపతే ప్రభో।
కలేరధిపతే ర్నామ్నా। మంగళశ్చోత్తరాననః॥

కళ్యాణాభిధాయ ప్రద్యుమ్నాధిష్ఠితాయ ఉత్తర ద్వారాయ నమః।
ఇతి ద్వారం నమస్కృత్య।

ద్వార దక్షిణ శాఖాయాం:

ప్రత్యూషాయ నమః। జయాయ నమః। సత్యలోకాయ నమః।
శనైశ్చరాయ నమః। వేణ్యై నమః। పార్వతీశాయ నమః।

స్థాపితేఽయం మయాశాఖా। శుభదా బుద్ధిదాఽస్తుమే।
సుపూజితా మయా శాఖా। సర్వదా సుస్థిరాఽస్తుమే॥

యోధారయతి సర్వేశో। జగన్తి స్థావరాణిచ।
ధాతా దక్షిణ శాఖాయాం। పూజితో వరదోఽస్తుమే॥

ఓం ధాత్రే నమః। ఇతి దక్షిణ శాఖాయాం పుష్పాక్షతాన్ వికీర్య। నమస్కుర్యాత్।

ద్వారవామ శాఖాయాం:

ప్రభాసాయ నమః। విజయాయ నమః ధ్రువలోకాయ నమః। రాహవే నమః। పయోష్ణ్యై నమః। చండీశ్వరాయ నమః।

యస్సముత్పాద్య విశ్వేశో। భువనాని చతుర్దశ।
విధాతా వామ శాఖాయాం। స్థిరో భవతి పూజితః॥

ఓం విధాత్రే నమః। ఇతివామ శాఖాయాంపుష్పాక్షతాన్ వికీర్య। నమస్కుర్యాత్।

ద్వారోత్తరాంగే:

అధర్వవేదాయ నమః।

గజవక్త్ర గణాధ్యక్ష। హే హేరంబామ్బికాత్మజ।
విఘ్నాన్నివారయాశుత్వ। మూర్ధ్వోదుంబర సంస్థితః॥

ఓం శ్రీగణపతయే నమః। ఇతి ఊర్ధ్వ శాఖాయాం పుష్పాక్షతాన్ వికీర్యః నమస్కుర్యాత్।

ద్వారాధోదేహళ్యాం:

యస్యాః ప్రసాదా త్సుఖినో। దేవా స్సేంద్రా స్సహోరగాః।
సావై శ్రీ ర్దేహళీ సంస్థా। పూజితా బుద్ధిదా తుమే॥

ఓం ద్వార శ్రియై నమః। దేహళ్యాం మధ్యే వాస్తుపురుషాయ నమః।
ఇతి దేహళ్యాం పుష్పాక్షతాన్ వికీర్య। నమస్కుర్యాత్।

ఓం పరివార సమేత కుబేరాయనమః। ధ్యానావాహనాది షోడశోపచార పూజాస్సమర్పయామి।

ఓం వాస్తు పురుషాయనమః। కూష్మాండ బలిం నివేదయామి।
ఇతి ఉత్తరసింహద్వార పూజా।

ద్వార ప్రార్థనా

యజమానః ధర్మపత్నీ సమేతః బద్ధాంజలిపుటః ద్వారాభిముఖ స్తిష్ఠన్। "బ్రహ్మన్ ప్రవిశామి। ఇతి బ్రాహ్మణం పృచ్ఛేత్"। "ఓం ప్రవిశ"। ఇతి బ్రాహ్మణానుజ్ఞాతః।

పూజయామీహ దేవేశ। శివోభవ వరప్రద।
రిపూన్నివారయాశుత్వం। గృహరక్షా కరోభవ॥
ధర్మార్థకామ సిద్ధ్యర్థం। పుత్ర పౌత్రాభి వృద్ధయే।
త్వా మహం ప్రవిశామ్యద్య। భగో మందిర తే నమః ॥
యావచ్చంద్రశ్చ సూర్యశ్చ। యావత్తిష్ఠ తిమేదినీ।
తావత్వం మమవంశస్య। మంగళాభ్యుదయం కురు ॥

ఇతి సంప్రార్థయేత్। ఆచార్యః సుముహూర్తకాలే చూర్ణికాం పఠేత్। స్వస్త్యష్టాశీత సహస్రాణాం ద్విజ గురు దైవత్యానాం ...... శుభ ఏకాదశ స్థాన ఫలదా స్సుముహూర్తా స్సుప్రసన్నావరదా భవన్తు। (మంగళ వాయిద్యములున్న మ్రోగించవలెను). యజమానః పునః కలశం హస్తాభ్యాం గృహీత్వా। దేహళీ మస్పృశన్ దక్షిణపాద పురస్సర మంతః ప్రవిశ్య। ప్రధాన గృహస్య ఈశాన్యభాగే తండుల పూర్ణపాత్రే కలశం సంస్థాప్య। తత్సమీపేదీపం ప్రజ్వాల్య।

భోదీప బ్రహ్మరూపేణ। సర్వేషాం హృది సంస్థితః।
అతస్త్వాం స్థాపయా మ్యద్య। మదజ్ఞాన మపాకురు ॥

ఇతి దీపమాలే పుష్పాక్షతాన్నిక్షిప్య । నమస్కుర్యాత్ ।
తత స్సర్వాణి ద్వారాణి 'ఓం ద్వారాయ నమః।'ఇతి సంపూజయేత్,

(ప్రతిద్వారము ముందు కొబ్బరికాయ కొట్టి తలుపులు తెఱువ వలెను). యజమానః కలశస్య పశ్చాత్ సపత్నీకః ।ప్రాఙ్ముఖఉపవిశ్య। ఆచమ్య ।

యశ్శివో నామ రూపాభ్యాం...... సర్వేభ్యో మహాజనేభ్యో నమః। ప్రాణానాయమ్య । ఏవం.......ప్రీత్యర్థం శ్రీమాన్....గోత్రః... నామధేయః ధర్మపత్నీ సమేతః శ్రీమతః.......సమేతస్య శ్రీ పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం నిత్య నైమిత్తిక కామ్య కర్మానుష్ఠాన సంపూర్ణ సకల ఫలా వాప్త్యర్థం సంస్కారానేక భోగైశ్వర్యాది వివిధ మంగళోదయ సిద్ధయే మమ నూతన గృహే వృద్ధ్యర్థం మహాజనై స్సహ స్వస్తి పుణ్యాహవాచనం కరిష్యే। ఆదౌ నిర్విఘ్న పరిసమాప్త్యర్థం శ్రీ మహాగణాధిపతి పూజాం కరిష్యే। గణాధిపతి పూజాం కృత్వా। పుణ్యాహంవాచయేత్ ।

ఓం పుణ్యాహం దీర్ఘమాయురస్తు......శుభగ్ం శుభమ్ ।

కూష్మాండపూజా

పునః ప్రాణానాయమ్య। ఏవం...ప్రీత్యర్థం గృహ బహిరావరణ రక్షణార్థం సకల దృష్టి దోష నివారణార్థం కూష్మాండ పూజాం కరిష్యే । అలంకృతకూష్మాండం తండులపూర్ణపాత్రే నిధాయ । ఓం భూతేశాయ నమః। ఇతి షోడశోపచారై రభ్యర్చ్య ।

ఓం పిశంగ భృష్టిమం భృణం పిశాచ మింద్ర సంభృణ।
సర్వం రక్షో నిబర్హయ। — ఋ-౨-౧-౨౨

కూష్మాండ రూపో భూతేశః । భూతేభ్యః పరిరక్షతు ।
సర్వేషాం పాప దృష్టీనాం । చక్షుర్బధ్నాతి కేశవః ॥

ఓం భూతేశాయ నమః । ఓం కేశవాయనమః ।

ఇతితత్కూష్మాండం శిక్యే (ఉ) నిక్షిప్య, కూష్మాండేన సహ గృహం ప్రదక్షిణీ కృత్య। గృహాద్బహిః ప్రధానద్వారోపరి బధ్నీయాత్ ।

పునః ప్రాణానాయమ్య । ఏవం...ప్రీత్యర్థం మహానసే (వంట గదిలో) నూతనాధిశ్రయణ్యాం (పొయ్యి) అగ్ని ప్రతిష్ఠాపనం కరిష్యే ।

మహానస ఇతిఖ్యాతో । దేవ యజ్ఞాది సిద్ధి కృత్ ।
అన్నాది సాధనం స్థానం । ధర్మమూలం శుభప్రదం ॥

ఇతి మహానసే సమంతం అక్షతాన్ వికీర్య । నమస్కుర్యాత్ ।

అగ్నయే నమ ఇతి అధిశ్రయణ్యాం అగ్నిం ప్రతిష్ఠాప్య । తస్యోపరి పాయసం పచేత్ । (పాలు పొంగించిన వారిని వస్త్రాదులచే సత్కరించవలెను.)

తతో విప్ర, కుమారీ, గోపూజాం కుర్యాత్।

విప్రపూజా

విప్రమలంకృత్య।

యేషాం దేహో స్థితావేదాః। పావయన్తి జగత్రయం।
రక్షంతు సతతం తేమాం। తాన్ విప్రాన్ పూజయామ్యహం॥

శ్రీ మహావిష్ణు స్వరూపాయ బ్రాహ్మణాయ ఫలదక్షిణాతాంబూలం తుభ్యమహం సంప్రదదే నమమ। ఇతి తాంబూలం బ్రాహ్మణాయ దద్యాత్।

శతమానం భవతి......తిష్ఠతి। ఇత్యాశీర్వాదః।

కుమారీపూజా

* కుమారీమలంకృత్య।

మంత్రాక్షర మయీం లక్ష్మీం మాతౄణాం రూపధారిణీం।
సర్వ శక్త్యాత్మికాం సాక్షా త్కుమారీం పూజయామ్యహం॥

కంచుకాది యథాశక్తి వస్త్రఫలదక్షిణాసహిత తాంబూలం కుమార్యై దద్యాత్।

శతమానం భవతి..... తిష్ఠతి। ఇత్యాశీర్వాదః।

సవత్సగోపూజా

ప్రాణానాయమ్య।

ఏవం.......ప్రీత్యర్థం అస్మాకం.......సిద్ధ్యర్థం సకలదేవతా ప్రీత్యర్థం గృహప్రవేశాంగ సవత్స గోపూజాం కరిష్యే। ప్రాఙ్ముఖీం సవత్సాంగామవస్థాప్య। యజమానః ఉదఙ్ముఖో భూత్వా। పూజయేత్।

ధ్యానమ్

పంచగావస్సముత్పన్నా । మథ్య మానే మహోదధౌ ।
తాసాం మధ్యే తు యా శ్రేష్ఠా। తస్యై ధేన్వై నమో నమః ॥

---

* ద్వివర్షా ద్వాదశాబ్దాంతాః కుమారీః పరి పూజయేత్।

(రెండు నుండి పది సంవత్సరములలోపు బాలికను మాత్రమే పూజించవలెను).

బ్రహ్మణోత్పాదితే దేవి । సర్వ పాప ప్రణాశిని ।
సంసారార్ణవ మగ్నానాం। గోమాతస్త్రాతు మర్హసి ॥

ఓం ఆయం గౌః పృశ్నిః......సువః ।
శ్రీగోమాత్రే నమః। ధ్యాయామి। ధ్యానం సమర్పయామి ।

ఆవాహనమ్

ఆగచ్ఛ దేవి కళ్యాణి । శుభాం పూజాం గృహాణచ ।
వత్సేన సహితాం త్వాఽహం । దేవీ మావాహయామ్యహం ॥

శ్రీగోమాత్రే నమః। ఆవాహయామి। ఆవాహనం సమర్పయామి।

అథ గవి దేవతాహ్వానమ్

పృష్ఠే - బ్రహ్మాణ మావాహయామి ।
గళే - విష్ణు మావాహయామి ।
ముఖే - రుద్ర మావాహయామి ।
రోమకూపేషు - సర్వమహర్షీ నావాహయామి ।
పుచ్ఛే - నాగా నావాహయామి ।
స్తనేషు - చతుస్సముద్రా నావాహయామి ।
ఖురేషు - అష్టకులపర్వతా నావాహయామి ।
నేత్రయోః - శశిభాస్కరా వావాహయామి ।
శృంగయోర్మధ్యే - సర్వతీర్థా న్యావాహయామి ।
మూత్రక్షేత్రే - గంగాది సర్వనదీః ఆవాహయామి ।
గోమయే - లక్ష్మి మావాహయామి ।
కర్ణయోః - అశ్వినీ కుమారా వావాహయామి।
జిహ్వాయాం - సరస్వతీ మావాహయామి ।
నాసికాయాం - సుముఖ మావాహయామి ।

ఉదరే - పృథివీ మావాహయామి ।
దక్షిణపార్శ్వే - కుబేర మావాహయామి ।
వామపార్శ్వే - వరుణ మావాహయామి ।
హుంకారే - సర్వదేవా నావాహయామి ।
ఇతి ధేన్వంగేషు సర్వ దేవానావాహ్య ।

ఆసనమ్

నానారత్న సమాయుక్తం। కార్త స్వర విభూషితం।
ఆసనం తే మయాదత్తం। గృహాణ సురనందిని॥
శ్రీ గోమాత్రే నమః। ఆసనం సమర్పయామి।

పాద్యమ్

సర్వవంద్యే సౌరభేయి। పవిత్రే పాపనాశని।
గృహాణై తన్మయాదత్తం। పాద్యం త్రైలోక్య వన్దితే॥
శ్రీ గోమాత్రే నమః। పాదయోః పాద్యం సమర్పయామి।
(వెనుక కాళ్ళు కడుగవలెను)

అర్ఘ్యమ్

సర్వదేవమయే దేవి। సర్వతీర్థమయే శుభే।
గృహాణార్ఘ్యం మయాదత్తం। సౌరభేయి నమోఽస్తుతే॥
శ్రీ గోమాత్రే నమః। అర్ఘ్యం సమర్పయామి।
(ముందు కాళ్ళు కడుగవలెను).

ఆచమనమ్

దేహస్థితాసి రుద్రాణి। శంకరస్య సదాప్రియా।
ధేను రూపేణ సాదేవి। మమపాపం వ్యపోహతు॥
శ్రీ గోమాత్రే నమః। ముఖే ఆచమనం సమర్పయామి।

స్నానమ్

లక్ష్మీస్సర్వలోకేషు। యాచ దేవేష్వవస్థితా।
రూపేణ సాదేవీ। మమ పాపం వ్యపోహతు॥
నమః। స్నానం సమర్పయామి।
రం శుద్ధ ఆచమనీయం సమర్పయామి।
సూక్తమును పఠించుచు మార్జన చేయవలెను.)
: ఓం ఆగావో అగ్మన్నుత భద్ర మక్రన్.....త్వమగ్నే
రాజానమ్।

వస్త్రమ్

చ్ఛదనం గవేదద్యా। త్స్వయం శుద్ధం సునిర్మలం।
భి ర్వస్త్ర దానేన। ప్రీయతాం పరమేశ్వరి॥
తేనమః। వస్త్రం సమర్పయామి।
స్త్రము నాచ్ఛాదించవలెను).

గంధమ్

వ్యదేవ మయేదేవి । చందనం చంద్ర సన్నిభం ।
స్తూరీ కుంకుమాఢ్యంచ । చందనం ప్రతిగృహ్యతాం ॥
తేనమః । దివ్య శ్రీచందనం సమర్పయామి ।

అక్షతాన్

లీయాం శ్చంద్ర వర్ణాంశ్చ। హరిద్రా కుంకుమాన్వితాన్।
క్షతా నర్పయే తుభ్యం। గృహాణ ముదితాభవ॥
తేనమః । అక్షతాన్ సమర్పయామి ।

హరిద్రామ్

హరిద్రాంచ మయానీతం । దేవి కళ్యాణదాయిని ।
సౌభాగ్యవర్ధనం దేహి। గృహాణ కరుణామయి ॥

శ్రీ గోమాత్రేనమః। హరిద్రా చూర్ణం సమర్పయామి ।
(కాళ్ళకు, ముఖమునకు పసుపు పూయవలెను).

కుంకుమమ్

కుంకుమం శోభనం దివ్యం। సర్వదా మంగళప్రదం।
మయానీతం మహాదేవి। తుభ్యం దాస్యామి సుందరి॥

శ్రీ గోమాత్రేనమః। కుంకుమం సమర్పయామి।
(కుంకుమ బొట్లు పెట్టవలెను).

పరిమళ ద్రవ్యాణి

సుగంధం శీతలం శుభ్రం। నానా గంధసమన్వితం।
ప్రీత్యర్థం తవదేవేశి। త్వయాద్య ప్రతిగృహ్యతాం॥

శ్రీ గోమాత్రేనమః। పరిమళద్రవ్యాణి సమర్పయామి।

పుష్పమాలా

తులసీ కుందమందార। పారిజాతాం బుజైర్యుతాం।
పుష్పమాలాం ప్రదాస్యామి। గృహాణ జగదీశ్వరి॥

శ్రీ గోమాత్రే నమః। పుష్పమాలాం సమర్పయామి।
పుష్పైః పూజయామి।

అంగపూజా

ఓం బ్రహ్మణే నమః। - పృష్ఠం పూజయామి।
" విష్ణవే నమః। - గళం పూజయామి।
" రుద్రాయ నమః। - ముఖం పూజయామి।
" సర్వమహర్షిభ్యో నమః। - రోమకూపాన్ పూజయామి।
" సర్వనాగేభ్యో నమః। - పుచ్ఛం పూజయామి।
" చతుస్సముద్రేభ్యో నమః। - స్తనా న్పూజయామి।
" కులపర్వతేభ్యో నమః। - ఖురాన్ పూజయామి।
" శశిభాస్కరాభ్యాం నమః। - నేత్రే పూజయామి।
,, సర్వతీర్థేభ్యో నమః। - శృంగమధ్యం పూజయామి।
,, సర్వనదీభ్యో నమః। - మూత్రస్థానం పూజయామి।
,, లక్ష్మ్యై నమః। - గోమయం పూజయామి।
,, అశ్వనీకుమారాభ్యాం నమః। - కర్ణౌపూజయామి।
,, సరస్వత్యై నమః। - జిహ్వాం పూజయామి।
,, సుముఖాయై నమః। - నాసికాం పూజయామి।
,, పృథివ్యై నమః। - ఉదరం పూజయామి।
,, కుబేరాయ నమః। - దక్షిణపార్శ్వం పూజయామి।
,, వరుణాయ నమః। - వామపార్శ్వం పూజయామి।
,, సర్వదేవేభ్యో నమః। - హుంకారం పూజయామి।
,, గోమాత్రే నమః। - సర్వాణ్యంగాని పూజయామి।

ఏవం సంపూజ్య ఘంటాద్యాభరణాని దద్యాత్।
(గోవు మెడలో ఘంట నలంకరించ వలెను).

శ్రీరస్తు

శ్రీ ధేన్వష్టోత్తర శతనామావళిః

ఓం శ్రీకృష్ణవల్లభాయై నమః ।
" కృష్ణాయై నమః ।
" శ్రీకృష్ణపారిజాతాయై నమః ।
" కృష్ణ ప్రియాయై నమః ।
" కృష్ణరూపాయై నమః ।
" కృష్ణప్రేమవివర్ధిన్యై నమః ।
" కమనీయాయై నమః ।
" కామధేనవే నమః ।
" కళ్యాణ్యై నమః ।
" కల్యవందితాయై నమః । 10

" కల్పవృక్షస్వరూపాయై నమః ।
" దివ్య కల్పసమలంకృతాయై నమః ।
" క్షీరార్ణవ సుసంభూతాయై నమః ।
" క్షీరదాయై నమః ।
" క్షీర రూపిణ్యై నమః ।
" నందాది గోప వినుతాయై నమః।
" నందిన్యై నమః।
" నందన ప్రదాయై నమః।
" బ్రహ్మాది దేవ వినుతాయై నమః।
" బ్రహ్మానంద విధాయిన్యై నమః। 20

ఓం సర్వదేవగణస్తుత్యాయై నమః।
" సర్వధర్మ స్వరూపిణ్యై నమః।
" సర్వభూతావనరతాయై నమః।
" సర్వదాయై నమః।
" సర్వమోదదాయై నమః।
" శిష్టేష్టాయై నమః।
" శిష్టవరదాయై నమః
" సృష్టిస్థితిలయాత్మికాయై నమః।
" సురభ్యై నమః।
" సౌరభేయ్యై నమః। 30
" సురాసుర నమస్కృతాయై నమః।
" సిద్ధి ప్రదాయై నమః।
" సిద్ధవిద్యాయై నమః।
" అభీష్టసిద్ధిప్రవర్షిణ్యై నమః।
" జగద్ధితాయై నమః।
" బ్రహ్మపుత్ర్యై నమః।
" గాయత్ర్యై నమః।
" ఏకహాయన్యై నమః।
" గంధర్వాది సమారాధ్యాయై నమః।
" రాధా హస్తోప లాలితాయై నమః। 40
" యజ్ఞాంగాయై నమః।
" యజ్ఞఫలదాయై నమః।
" యజ్ఞేశ్యై నమః।
" యజ్ఞరూపిణ్యై నమః।

ఓం హవ్యకవ్యప్రదాయై నమః।
,, శ్రీదాయై నమః।
,, స్త్రవ్య భవ్య క్రమోజ్జ్వలాయై నమః।
,, బుద్ధిదాయై నమః।
,, బుద్ధిదాయై నమః ।
,, బుద్ధ్యై నమః । 50
,, ధన ధాన్య వివర్ధిన్యై నమః ।
,, యశోదాయై నమః ।
,, సుయశః పూర్ణాయై నమః ।
,, యశోదానంద వర్థిన్యై నమః ।
,, ధర్మ జ్ఞాయై నమః ।
,, ధర్మ విభవాయై నమః ।
,, ధర్మరూప తనూరుహాయై నమః ।
,, విష్ణుపాదోద్భ వైన్యైనమః ।
,, ప్రఖ్యాయై నమః । 60
,, వైష్ణవ్యై నమః ।
,, విష్ణురూపిణ్యై నమః ।
,, వశిష్ఠ పూజితాయై నమః ।
,, శిష్టాయై నమః ।
,, శిష్టేష్టాయై నమః ।
,, శిష్ట కామదుహే నమః ।
,, దిలీప సేవితాయై నమః ।
,, దివ్యాయై నమః ।
,, ఖుర పావిత విష్టపాయై నమః ।

ఓం రత్నాకర సముద్భూతాయై నమః ।
,, రత్నదాయై నమః । 70
,, శక్ర పూజితాయై నమః ।
,, పీయూష వర్షిణ్యై నమః ।
,, పుణ్యాయై నమః ।
,, పుణ్యాపుణ్యఫలప్రదాయై నమః ।
,, పయఃప్రదాయై నమః ।
,, పరమోదాయై నమః ।
,, ఘృతదాయై నమః ।
,, ఘృత సంభవాయై నమః ।
" కార్తవీర్యార్జున మృతిహేతవే నమః।
" హేతుక సన్నుతాయై నమః। 80
" జమదగ్ని కృతాజస్ర సేవాయై నమః।
" సంతుష్ట మానసాయై నమః।
" రేణుకా వినుతాయై నమః।
" పాదరేణు పాలితభూతలాయై నమః।
" సవత్సాయై నమః।
" వత్సకారాతిపాలితాయై నమః।
" భక్తవత్సలాయై నమః।
" వృషదాయై నమః।
" కృషిదాయై నమః।
" హేమ శృఙ్గాగ్రతల శోభనాయై నమః। 90
" త్రైలోక్య వందితాయై నమః।
" భవ్యాయై నమః।

ఓం భావితాయై నమః।
,, భవనాశిన్యై నమః।
" భుక్తి ముక్తి ప్రదాయై నమః।
" కాంతాయై నమః।
" కాంతాజన శుభంకర్యై నమః।
" సురూపాయై నమః।
" బహురూపాయై నమః।
" అచ్ఛాయై నమః। 100
" కర్బురాయై నమః।
" కపిలాయై నమః।
" అమలాయై నమః।
" సాధుశీలాయై నమః।
" సాధు రూపాయై నమః।
" సాధుబృంద నిషేవితాయై నమః।
" సర్వవేదమయ్యై నమః।
" సర్వదేవ రూపాయై నమః।
" ప్రభావత్యై నమః।
" వసూనాం దుహిత్రే నమః। 110
" రుద్రమాత్రే నమః।
" ఆదిత్య సహోదర్యై నమః।
" తుష్ట్యై నమః।
" పుష్ట్యై నమః।
" స్వధాయై నమః।

ఓం మేధాయై నమః।
" బుద్ధ్యై నమః।
" సిద్ధ్యై నమః।
" స్మృత్యై నమః।
" ధృత్యై నమః। 120
" కాంత్యై నమః।
" లక్ష్మ్యై నమః।
" మహామాయాయై నమః।
" మహాదేవాది వందితాయై నమః।
" తీర్థస్వరూపాయై నమః।
" దేవేశ్యై నమః।
" లోకానాం మలహారిణ్యై నమః।
" జాహ్నవ్యై నమః।
" యమునాయై నమః।
" గోదాయై నమః। 130
" సూర్యపుత్ర్యై నమః।
" సరస్వత్యై నమః।
" యోగానందాయై నమః।
" యోగిసిద్ధి ప్రదాయై నమః।
" యోగి నిషేవితాయై నమః।
" శ్రీకర్యై నమః।
" శ్రీ మత్యై నమః।
" శ్రీదాయై నమః।
" శ్రీ మద్గోలోక వల్లభాయై నమః। 139

శ్రీ గోమాత్రే నమః । నానావిధ పరిమళ పత్ర పుష్పాక్షతాన్ సమర్ప యామి ।

ధూపమ్

చందనాగరు కస్తూరీ । కర్పూరేణ సమన్వితః ।
కపిలాఘృత సంయుక్తో । గౌర్ధూపః ప్రతిగృహ్యతాం ॥

శ్రీ గోమాత్రేనమః । ధూపమాఘ్రాపయామి ।

దీపమ్

ఆనంద కృత్సర్వలోకే। దేవానాంచ సదా ప్రియే ।
గౌ_స్త్వం పాహిజగన్మాతః। దీపోయం ప్రతిగృహ్యతాం ॥

శ్రీ గోమాత్రే నమః। దీపం దర్శయామి ।
ధూపదీపానన్తరం శుద్ధ ఆచమనీయం సమర్పయామి ।

నైవేద్యమ్*

సురభిత్వం జగన్మాతః । నిత్యం విష్ణుపదే స్థితా ।
గ్రాసం గృహాణ మర్దత్తం। గోమాతస్త్రాతుమర్హసి ॥
శాలీ తండుల ముద్గాద్యైః । సఘృతం కృసరం శుభం ।
సుపక్వం చణకాద్యైశ్చ । నైవేద్యం ప్రతిగృహ్యతాం ॥

ఓం భూర్భు......అమృతోపస్తరణమసి ।

శ్రీగోమాత్రే నమః । నారికేళ శకల కదళీఫల నవధాన్యాని నివేదయామి।
ఓంప్రాణా....స్వాహా।'అమృతాపిధానమసి....ఆచమనీయం సమర్పయామి।

---

* నవధాన్యములు, ఒక్కొక్కటి పావుకిలో చొప్పున తెచ్చి బాగుచేసి, నానబెట్టి, వడవేయవలెను. వానిలో ప్రత్తిగింజలు కలిపి, ఆవుకు నివేదన చేసి తినిపించవలెను.

గోగ్రాసః

తేజః పుష్టి బలారోగ్యం । సౌభాగ్యం చ సురూపతా ।
సంపదాయుష్య వృద్ధ్యర్థం । గోగ్రాసః ప్రతిగృహ్యతాం ॥
జీవంత్యతి మహాభాగే । సర్వదేవ నమస్కృతే ।
గృహాణేదం మయాదత్తం । కబళం తృణ సంజ్ఞితం ॥

శ్రీ గోమాత్రేనమః । గ్రాసం సమర్పయామి ।
(గడ్డిని తినిపించ వలెను).

తాంబూలమ్

పూగీఫలం సకర్పూరం। నాగవల్లి దళైర్యుతం।
సౌరభేయి నమస్తుభ్యం। తాంబూలం ప్రతి గృహ్యతాం॥

శ్రీ గోమాత్రేనమః। తాంబూలం సమర్పయామి।

నీరాజనమ్

మంగళం లోకజనని। మంగళం కృష్ణపాలితే।
మంగళం తవ దేవేశి। సర్వదా మంగళం కురు॥

శ్రీ గోమాత్రేనమః। కర్పూర నీరాజనం దర్శయామి।
నీరాజనానన్తరం శుద్ధఆచమనీయం సమర్పయామి।

మంత్రపుష్పమ్

నమో గోభ్య శ్రీమతీభ్యః। సౌరభేయీభ్య ఏవచ।
నమో బ్రహ్మసుతాభ్యశ్చ। పవిత్రాభ్యో నమో నమః॥
గావో మమాగ్రత స్సన్తు। గావో మే సన్తుపృష్ఠతః।
గావోమే హృదయే నిత్యం। గవాంమధ్యే వసామ్యహం॥

సర్వదేవ మయేదేవి। సర్వదేవై రలంకృతే।
మాత ర్మమాభిలషితం। సఫలం కురు నందిని॥

శ్రీ గోమాత్రే నమః। మంత్రపుష్పం సమర్పయామి।

ప్రదక్షిణా

గాం దృష్ట్వాతు నమస్కృత్య। కుర్యా చ్చైవ ప్రదక్షిణం।
ప్రదక్షిణీ కృతానేన। స ప్తద్వీపా వసుంధరా॥
మాతగ స్సర్వభూతానాం। గావ స్సర్వ సుఖప్రదాః।
వృద్ధి మాకాంక్షతా నిత్యం। గావః కార్యాః ప్రదక్షిణాం॥

శ్రీ గోమాత్రే నమః। ఆత్మ ప్రదక్షిణ నమస్కారాన్ సమర్పయామి।

పునరర్ఘ్యమ్

పత్రం పుష్పం ఫలం తోయం। ఫలాని వివిధానిచ।
గృహాణార్ఘ్యం మయాద త్తం। దేహిమే వాంఛితం ఫలం॥

శ్రీ గోమాత్రేనమః। పునరర్ఘ్యం సమర్పయామి।

ప్రార్థనా

రూపందేహి జయం దేహి। భాగ్యం దేహి యశశ్చ మే।
పుత్రాన్ దేహి ధనం దేహి। సర్వాన్కామాంశ్చ దేహిమే॥
దర్శనాజ్జాయతే పుణ్యం। స్పర్శనా త్స్వర్గమాప్నుయాత్।
ప్రదక్షిణేన కపిలాం। సర్వపాపైః ప్రముచ్యతే॥
నమస్తే కపిలే భద్రే। నమస్తే లోక పావని।
సర్వదేవ ప్రియేనిత్యం। జగత్పూజ్యై నమోనమః॥

నమస్తే సువ్రతే వన్ద్యే। నమస్తే విష్ణురూపిణి।
సర్వ లక్ష్మీ మయీ గౌస్త్వాం। నమస్కుర్యాం స్థిరాభవ॥

శ్రీ గోమాత్రే నమః। ఇతి సంప్రార్థ్య।
పుష్పాక్షతాన్ పాదయోః నిక్షిప్య। నమస్కుర్యాత్।

సమర్పణమ్

యస్యస్మృత్యాచనామోక్త్యా......పరిపూర్ణంతదస్తుతే॥
అనయాధ్యానావాహనాది.........శ్రీగోమాతా సుప్రీతా సుప్రసన్నా వరదా భవతు। ఏతత్ఫలం శ్రీ పరమేశ్వరీ చరణార విందార్పణమస్తు।

ఇతి సవత్సగోపూజా

* * *

తతః సపత్నీకో యజమానః దేవపూజాస్థానే (పూజాగృహములో) దీపం ప్రజ్వాల్య ।

తిమిరస్య తిరస్కర్తా । జ్యోతి రూప స్సువిశ్రుతః ।
విఘ్నాంధకార నాశాయ । పూజయామి సుసిద్ధిదం ॥

ఓం దీపాయ నమః । ఇతి దీపమూలే పుష్పాక్షతాన్నిక్షిప్య । నమస్కుర్యాత్।

సమ్మార్జనీస్థానే

పూతనా శుభదా జ్యేష్ఠా। సదా సంధాన సంస్థితా ।
స్థానం చోత్కర సంపత్తే। రస్తుమే సర్వసిద్ధిదం॥

ఓం జ్యేష్ఠాయై నమః। ఇతి సమ్మార్జనీస్థానే పుష్పాక్షతాన్నిక్షిప్య । నమస్కుర్యాత్ ।

జలస్థానే (నీరు నిలువ చేయు చోటు)

శంఖ స్ఫటిక వర్ణాభ । శ్వేత హారాంబరా వృత ।
పాశహస్త మహాబాహో । దయాం కురు దయానిధే ॥

ఓం వరుణాయ నమః । ఇతి జలస్థానే పుష్పాక్షతాన్నిక్షిప్య।నమస్కుర

పేషణ్యాం (తిరుగలి)

సౌభాగ్యం సుభగే దేహి । పేషణీ సంస్థితా సదా ।
పిష్ట నిష్పాదనార్థం త్వం । పూజితా శుభదాస్తుమే ॥

ఓం సుభగాయై నమః । ఇతి పేషణ్యాం పుష్పాక్షతాన్నిక్షిప్య
నమస్కుర్యాత్ ।

ఉలూఖలే (రోలు)

వ్రీహీణాం ఖండనం యచ్చ। తుషాణాంచ విమోచనం।
త్వదధీన మతః పూజాం। కరోమి తవసిద్ధయే॥

ఓం రౌద్ర పీఠాయై నమః। ఇతి ఉలూఖలే పుష్పాక్షతాన్నిక్షిప్య।
నమస్కుర్యాత్।

శయ్యాయాం (పడకగదిలోను మరియు మంచేముపైన)

కామః కామప్రదో మేఽస్తు। శయనీయే సుపూజిత।
పూజాం గృహాణ సుముఖ। ధన ధాన్య సమృద్ధయే॥

ఓం కామాయ నమః। ఇతి శయ్యాగృహే శయ్యాయాంచ పుష్పాక్ష
క్షిప్య। నమస్కుర్యాత్।

గృహమధ్యే

మధ్యే సుపూజితా దేవాః। సన్తుమే సర్వసిద్ధిదాః।
నశ్యన్తు సర్వ విఘ్నాని। దేవానాం పూజనాదిహ॥

ఓం సర్వ దేవేభ్యోనమః। ఇతి గృహమధ్యే పుష్పాక్షతాన్నిక్షిప్య।
నమస్కుర్యాత్।

పశుస్థానే

సర్వాధిపో మహాదేవ। ఈశాన శ్శుక్ల శంకరః।
పశూనాంపతి రస్మాకం। పూజిత శ్శుభదస్సదా॥

ఓం పశుపతయే నమః। ఇతిపశుశాలాయాం ఈశాన్యే పుష్పాక్షతా న్నిక్షిప్య।
నమస్కుర్యాత్।

శ్రీ మహాలక్ష్మీపూజా*

ప్రాణానాయమ్య । ఏవం....ప్రీత్యర్థం శ్రీమాన్ ... ధర్మపత్నీ సమేతస్య మమోపాత్త దురిత క్షయద్వారా శ్రీ పరమేశ్వరీ ప్రీత్యర్థం ... మమగృహే మయాకరిష్యమాణ సకల నిత్యనైమిత్తిక కామ్య కర్మసు శృతి స్మృతి పురాణోక్తఫల ప్రాప్త్యర్థం, ఐశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం,

*గృహప్రవేశానన్తరము నూతన గృహము నందు ముందుగా ఏదైనా ఒక శుభకార్యము జరుపుట శ్రేయస్కరమను ఉద్దేశ్యముతో కొన్ని కొన్ని ప్రాంతములలో శ్రీమహాలక్ష్మీ పూజను లేక శ్రీసత్యనారాయణ వ్రతమును లేక శ్రీవాస్తు కళ్యాణమును చేయుచున్నారు. కావున ఎవరి ఆచారము ప్రకారము వారు దానిని జరుపుకొనవచ్చును

'వాస్తు ప్రతిష్ఠా' అను గ్రంథము నందుమాత్రము—

శ్లో. నవగేహం ప్రవిశ్యాథ । సర్వ సంపత్సమృద్ధయే ।
అలక్ష్మీ నిస్సరణార్థం । మహాలక్ష్మీం ప్రపూజయేత్ ॥

నూతన గృహ ప్రవేశానన్తరము సకల సంపదలు వృద్ధియగుటకు, దారిద్ర్యము పోవుటకు, శ్రీమహాలక్ష్మీపూజ శేయవలెనని గలదు. కావున పై గ్రంథానుసారముగ శ్రీమహాలక్ష్మీ పూజను ఇక్కడ చేర్చడమైనది.

అప్రాప్త లక్ష్మీ ప్రాప్త్యర్థం, ప్రాప్తలక్ష్మ్యాశ్చిరకాల సంరక్షణార్థం, సకల మనీషిత కామనా సిద్ధ్యర్థం, లోకేవా, సభాయాం, రాజద్వారే, సర్వత్ర యశోవిజయ లాభాది ప్రాప్త్యర్థం, ఇహజన్మని, జన్మాంతరేవా సకల దురితోపశమనార్థంచ శ్రీమహాలక్ష్మీ పూజాం కరిష్యే । గృహ ప్రవేశ సమయే యజమానానీత కలశే శ్రీమహాలక్ష్మ్యై నమః। ఇహాగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ। ఇతి ప్రతిష్ఠాప్య ।

ధ్యానమ్

యా సా పద్మాసనస్థా విపుల కటితటీ పద్మ పత్రాయతాక్షీ ।
గంభీరా వర్తనాభి స్తనభరనమితా శుభ్ర వస్త్రోత్తరీయా ॥

లక్ష్మీ ర్దివ్యై ర్గజేంద్రై ర్మణిగణఖచితై స్నాపితా హేమ కుంభైః।
నిత్యం సా పద్మహస్తా మమ వసతుగృహే సర్వమాంగళ్యయుక్తా ॥

శ్రీమహాలక్ష్మ్యై నమః । ధ్యాయామి । ధ్యానం సమర్పయామి ।

ఆవాహనమ్

ఆలయం తే హి కథితం । కమలం కమలాలయే ।
విమలే కమలే హ్యస్మిన్ । స్థితిం త్వం కృపయా కురు ॥

శ్రీమహాలక్ష్మ్యై నమః । ఆవాహయామి । ఆవాహనం సమర్పయామి ।

ఆసనమ్

కమలే పాహి మే దేవి। స్వర్ణసింహాసనం శుభమ్।
గృహాణేదం మయాదత్తం। భక్తియుక్తేన చేతసా॥

శ్రీ మహాలక్ష్మ్యై నమః। ఆసనం సమర్పయామి।

పాద్యమ్

గంగాది సలిలాధారం। తీర్థం మన్త్రాభి మంత్రితమ్।
దూరయాత్రా శ్రమహరం। పాద్యం మే ప్రతిగృహ్యతామ్॥

శ్రీ మహాలక్ష్మ్యై నమః। పాదయోః పాద్యం సమర్పయామి।

అర్ఘ్యమ్

గంగాది సర్వతీర్థేభ్యః। ఆహృతై రమలై ర్జలైః।
అర్ఘ్యం గృహాణ శ్రీదేవి। మహాలక్ష్మి నమోఽస్తుతే॥

శ్రీ మహాలక్ష్మ్యై నమః। హస్తయోరర్ఘ్యం సమర్పయామి।

ఆచమనమ్

ఆచామ జగదాధారే। సిద్ధి లక్ష్మి జగత్ప్రియే।
చపలే దేవితే దత్తం। తోయం గృహ్ణ నమోఽస్తుతే॥

శ్రీ మహాలక్ష్మ్యై నమః। ముఖే ఆచమనం సమర్పయామి।

పంచామృత స్నానమ్

పయోదధిఘృతం క్షౌద్రం। సితయాచ సమర్పితం।
స్నానం పంచామృతే నాద్య। కురుదేవి దయానిధే॥

శ్రీ మహాలక్ష్మ్యై నమః। పంచామృత స్నానం సమర్పయామి।

స్నానమ్

ఇదం తవ మహాలక్ష్మ్యః। కర్పూరా గరువాసితం।
తీర్థేభ్య స్సుసమానీతం। స్నానార్థం ప్రతిగృహ్యతాం॥

శ్రీ మహాలక్ష్మ్యై నమః। శుద్ధోదక స్నానం సమర్పయామి।
స్నానానన్తరం శుద్ధఆచమనీయం సమర్పయామి।

వస్త్రమ్

సూక్ష్మ తంతూద్భవం వస్త్రం। నిర్మితం విశ్వకర్మణా।
లోక లజ్జాహరం దేవి। గృహాణ సురస త్తమే॥

శ్రీ మహాలక్ష్మ్యై నమః। వస్త్రం సమర్పయామి।
కంచుకీం నానాసౌభాగ్య ద్రవ్యంచ సమర్పయామి।

గంధమ్

మలయాచల సంభూతం। ఘనసారం మనోహరం।
శీతలం బహులా మోదం। చందనం ప్రతి గృహ్యతాం॥

శ్రీమహాలక్ష్మ్యై నమః। దివ్య శ్రీచందనం సమర్పయామి।

పుష్పాణి

నీలోత్పల మహామోదం। మత్తాళి కుల సంకులం।
ఆనన్ద నన్దనోత్పన్నం। పద్మం గృహ్ణ నమోఽస్తుతే॥

శ్రీ మహాలక్ష్మ్యై నమః। పుష్పాణి పూజయామి।

శ్రీరస్తు

శ్రీ లక్ష్మ్యష్టోత్తర శతనామావళిః

ఓం ప్రకృత్యై నమః
" వికృత్యై నమః
" విద్యాయై నమః
" సర్వభూత హితప్రదాయై నమః
" శ్రద్ధాయై నమః
" విభూత్యై నమః
" సురభ్యై నమః
" పరమాత్మికాయై నమః
" వాచే నమః
" పద్మాలయాయై నమః 10
" పద్మాయై నమః
" శుచయే నమః
" స్వాహాయై నమః
" స్వధాయై నమః
" సుధాయై నమః
" ధన్యాయై నమః
" హిరణ్మయ్యై నమః
" లక్ష్మ్యై నమః
" నిత్యపుష్టాయై నమః
" విభావర్యై నమః 20
" ఆదిత్యై నమః
" దిత్యై నమః
" దీప్తాయై నమః

ఓం వసుధాయై నమః
" వసుధారిణ్యై నమః
" కమలాయై నమః
" కాంతాయై నమః
" కామాక్ష్యై నమః
" క్రోధ సంభవాయై నమః
" అనుగ్రహ (ప్ర) పదాయై నమః
" బుద్ధయే నమః
" అనఘాయై నమః
" హరివల్లభాయై నమః
" అశోకాయై నమః
" అమృతాయై నమః
" దీప్తాయై నమః
" లోకశోక వినాశిన్యై నమః
" ధర్మనిలయాయై నమః
" కరుణాయై నమః
" లోకమాత్రే నమః 40
" పద్మప్రియాయై నమః
" పద్మహస్తాయై నమః
,, పద్మాక్ష్యై నమః
,, పద్మసుందర్యై నమః

ఓం పద్మోద్భవాయై నమః
,, పద్మముఖ్యై నమః
,, పద్మనాభ ప్రియాయై నమః
,, రమాయై నమః
,, పద్మమాలా ధరాయై నమః
,, దేవ్యై నమః 50
,, పద్మిన్యై నమః
,, పద్మగంధిన్యై నమః
,, పుణ్య గంధాయై నమః
,, సుప్రసన్నాయై నమః
,, ప్రసాదాభిముఖ్యై నమః
,, ప్రభాయై నమః
,, చంద్రవదనాయై నమః
,, చంద్రాయై నమః
,, చంద్రసహోదర్యై నమః
,, చతుర్భుజాయై నమః 60
,, చంద్రరూపాయై నమః
,, ఇందిరాయై నమః
,, ఇందుశీతలాయై నమః
,, ఆహ్లాదజనన్యై నమః
,, పుష్ట్యై నమః
,, శివాయై నమః
,, శివకర్యై నమః
,, సత్యై నమః
" విమలాయై నమః
" విశ్వజనన్యై నమః 70

ఓం పుష్టయే నమః
" దారిద్ర్యనాశిన్యై నమః
,, ప్రీతపుష్కరిణ్యై నమః
,, శాంతాయై నమః
,, శుక్లమాల్యాంబరాయై నమః
,, శ్రియై నమః
,, భాస్కర్యై నమః
,, బిల్వనిలయాయై నమః
,, వరారోహాయై నమః
,, యశస్విన్యై నమః 80
,, వసుంధరాయై నమః
,, ఉదారాంగాయై నమః
,, హరిణ్యై నమః
,, హేమమాలిన్యై నమః
,, ధనధాన్యకర్యై నమః
,, సిద్ధయే నమః
,, స్త్రైణసౌమ్యాయై నమః
,, శుభప్రదాయై నమః
,, నృపవేశ్మ గతానందాయై నమః
,, వరలక్ష్మ్యై నమః 90
,, వసుప్రదాయై నమః
,, శుభాయై నమః
,, హిరణ్యప్రాకారాయై నమః
,, సముద్ర తనయాయై నమః
,, జయాయై నమః
" మంగళాదేవ్యై నమః

ఓం విష్ణువక్షస్థల స్థితాయై నమః ,, సర్వోపద్రవవారిణ్యై నమః
,, విష్ణుపత్న్యై నమః ,, నవదుర్గాయై నమః
,, ప్రసన్నాక్ష్యై నమః ,, మహాకాళ్యై నమః
" నారాయణ సమాశ్రితాయై నమః ,, బ్రహ్మవిష్ణు శివాత్మికాయై నమః
,, దారిద్ర్య ధ్వంసిన్యై నమః ,, త్రికాలజ్ఞాన సంపన్నాయై నమః
,, దేవ్యై నమః ,, భువనేశ్వర్యై నమః 108

శ్రీ మహాలక్ష్మ్యై నమః । నానావిధ పరిమళ పత్ర పుష్పాక్షతాన్సమర్ప యామి ।

ధూపమ్

గంధ సంభార సన్నద్ధ । కస్తూరీ మోద సంభవమ్ ।
సురాసుర నరానన్ది । ధూపం దేవి గృహాణ మే ॥

శ్రీ మహాలక్ష్మ్యై నమః । ధూప మాఘ్రాపయామి ।

దీపమ్

మార్తాండ మండలాఖండ । చంద్రబింబాగ్ని తేజసాం ।
నిధానం దేవి దీపోఽయం । నిర్మిత స్తవ భక్తితః ॥

శ్రీ మహాలక్ష్మ్యై నమః । సాక్షాద్దీపం దర్శయామి ।
ధూప దీపానన్తరం శుద్ధఆచమనీయం సమర్పయామి ।

నైవేద్యమ్

దేవతాలయ పాతాళ । భూతలాధర ధాన్యజం ।
షోడశాకార సంభారం । నైవేద్యం తే నమ స్సదా ॥

ఓం భూర్భు......అమృతోప స్తరణమసి ।
శ్రీ మహాలక్ష్మ్యై నమః । నారికేళ శకల కదళీ ఫలాని నివేదయామి ।
ఓం ప్రాణా........స్వాహా । అమృతా పిధానమసి.......పాదౌ ప్రక్షాళ యామి ।

ఆచమనమ్

స్నానాదికం విధీయేత । యత శ్శుద్ధిః ప్రజాయతే ।
ఏతదాచమనీయంచ । మహాలక్ష్మి విధీయతాం ॥

శ్రీ మహాలక్ష్మ్యై నమః । శుద్ధఆచమనీయం సమర్పయామి ।

తాంబూలమ్

పాతాళతల సంభూతం । వదనాంభోజ భూషణం ।
నానాగుణ సమాకీర్ణం । తాంబూలం ప్రతిగృహ్యతాం ॥

శ్రీ మహాలక్ష్మ్యై నమః । తాంబూలం సమర్పయామి ।

నీరాజనమ్

నీరాజనం సమానీతం। కర్పూరేణ సమన్వితం।
తుభ్యం దాస్యామ్య హం దేవి। గృహ్యతాం విష్ణువల్లభే॥

శ్రీ మహాలక్ష్మ్యై నమః। కర్పూర నీరాజనం దర్శయామి।
నీరాజనానన్తరం శుద్ధఆచమనీయం సమర్పయామి ।

మంత్ర పుష్పమ్

శారదేందు కళాకాంతిః। స్నిగ్ధనేత్రా చతుర్భుజా ।
పద్మయుగ్మా చాభయదా । కరవ్యగ్ర కరాంబుజా॥

శ్రీ మహాలక్ష్మ్యై నమః। మంత్ర పుష్పం సమర్పయామి।

ప్రదక్షిణా

యాని కానిచ పాపాని । జన్మాంతర కృతానిచ।
తాని తాని ప్రణశ్యన్తి। ప్రదక్షిణ పదేపదే॥

శ్రీ మహాలక్ష్మ్యై నమః। ఆత్మప్రదక్షిణ నమస్కారాన్సమర్పయామి।

ప్రార్థనా

సపత్నీకో యజమానః పుష్పాక్షతాన్ గృహీత్వా।
విష్ణోర్వక్షసి పద్మేచ। శంఖే చక్రే గదాంబరే।
లక్ష్మి దేవి యథాసి త్వం। మయి నిత్యం తథా తవ॥

పంకజం దేవి సన్త్యజ్య । మమ వేశ్మని సంవిశ।
యథాసపుత్ర భృత్యోహం। సుఖీస్యాం త్వత్ప్రసాదతః॥
శ్రీ మహాలక్ష్మ్యై నమః। ఇతి సంప్రార్థ్య। పుష్పాక్షతాన్నిక్షిప్య।
నమస్కుర్యాత్।

సమర్పణమ్

యస్యస్మృత్యాచనామోక్త్యా......పరిపూర్ణం తదస్తుతే ॥

అనయాధ్యానావాహనాది....శ్రీమహాలక్ష్మీదేవతా సుప్రీతా సుప్రసన్నా వరదాభవతు । ఏతత్ఫలం శ్రీ పరమేశ్వరీ చరణార విందార్పణమస్తు । శ్రీ మహాలక్ష్మీ ప్రసాదం శిరసాగృహ్ణామి । యజ్ఞేనయజ్ఞమయజంత....దేవాః । శ్రీమహాలక్ష్మ్యై నమః । యథాస్థానం ప్రవేశయామి । ఇతికలశ ముద్వాస యేత్ ।

ఇతి శ్రీ మహాలక్ష్మీపూజా

* * *

తత స్సపత్నీకో యజమానః ప్రథమతః ఆచార్యం (పురోహితం) సంభావ్య । నూతన వస్త్రాణిభృత్వా । (అత్తవారి కట్నాలు). ఆచమ్య ।

(తరువాత, వడ్రంగిని, తాపీమేస్త్రి మొదలైనవారిని సన్మానించవలెను). అనంతరము బంధు మిత్రుల కట్నాలు

ఫలప్రదానమ్

ప్రాణానాయమ్య । ఏవం....ప్రీత్యర్థం సకల శ్రేయోభివృద్ధ్యర్థం ఫల ప్రదానాని కరిష్యే।

ఫలాని మధురాణీహ । ద్విజ దేవ ప్రియాణితు ।
అతస్తేషాం ప్రదానేన । శాన్తిరస్తు సదా మమ ॥
ఓం యాః ఫలినీర్యాః...త్వాగ్ంహసః ।

ఫల ప్రదానం తుభ్యమహం సంప్రదదే నమమ ॥

తత ఆశీర్వచనం । మంగళహారతి ।

సర్వేషాం ఫల తాంబూలాని దత్వా । వృద్ధాన్ నమస్కృత్య । బంధుభిస్సహ భుంజీయాత్ ।

మంగళమ్—మహత్

శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ

ఇతి శ్రీ శారదాంబాకరుణాకటాక్షలబ్ధ విద్యాప్రసిద్ధ
ఖండ్రిక వంశ పవిత్ర కౌండిన్యస గోత్ర
ఆశ్వలాయన సూత్ర వేంకటనరసింహ
కామేశ్వరీ జ్యేష్ఠ పుత్ర సుజన
మిత్ర వేంకటసుబ్రహ్మణ్యశర్మ
సిద్ధాన్తినా సంగ్రథితః వాస్తు
శాన్తిసహిత నూతన
గృహప్రవేశ
ప్రయోగ
స్సమాప్తః

శ్రీశ్రీశ్రీ

శ్రీరస్తు

అనుబంధము

వాస్తుహోమవిధిః[1]

తత ఆచార్యః గృహమధ్యే[2] హస్త ప్రవిస్తరం త్ర్యంగుళోన్నతం చతుగశ్రం[3] స్థండిలం సికతైః కల్పయిత్వా। యజమానః తత్పశ్చిమే ప్రాఙ్ముఖో దక్షిణత ఆసీనః। పత్న్యాసహ ప్రాణానాయమ్య। ఏవం...... ప్రీత్యర్థం మమ నూతన గృహేన్యూనాధికాంగతాది వాస్తుదోష సంసూచిత సర్వారిష్ట నిబర్హణార్థం, వాస్తుప్రతిష్ఠా సిద్ధ్యర్థం, శిఖ్యాది దేవతా ప్రసాద సిద్ధ్యర్థం, సమస్త మంగళావాప్త్యర్థం గృహప్రవేశాంగ వాస్తుహోమం కరిష్యే। స్వగృహ్యోక్త విధినా స్థండిలోల్లేఖనాద్యాజ్యభాగాంతే యథోప దేశం ప్రధానాహుతీ ర్జుహుయాత్।

---

[1] ఈ గ్రంథము నందంతట యజుర్వేద మంత్రములు ఉటంకించ బడినవి. మిగిలిన వేదముల వారు యజుర్వేద మంత్రములకు బదులు సరియైన వారి వారి వేదమంత్రములతో ప్రయోగమును; వారి వారి గృహ్య సూత్రముల ప్రకారము షట్పాత్ర ప్రయోగమును, హోమాదులను జరుపు కొనవలెను.

[2] తతో గృహమధ్యే నిర్మితే కుండే స్థండిలేవా అగ్నిం ప్రతిష్ఠాప్య।

— బృహద్వాస్తుమాలా

[3] నిత్యం నైమిత్తికం కామ్యం। స్థండిలేవా సమాచరేత్।
హస్తమాత్రేణ తత్కుర్యా। ద్వాలుకాభి స్సశోభనమ్॥
శుద్ధదేశోత్థ సికతై। రనార్ద్రై ర్హస్తవిస్తృతమ్।
అంగుళత్రయమానోచ్చం। నిమ్న నిమ్నోన్నతం నచ॥
అగ్నికార్యం తు సికతా। భావే పాంసు మృదాపి వా।
గోమయూఽలేపనం కృత్వా। చతురశ్ర సమన్వితం॥

తతోఽత్రవాస్తోష్పతేః ప్రధానత్వాత్ ప్రధానాన్తర స్యైవ ఆదౌ హోమః।
[1]వాస్తోష్పతేచతస్యాణాం వసిష్ఠో వాస్తోష్పతి త్రిష్టుప్ అంత్యా గాయత్రీ హోమే వినియోగః।

ఓం వాస్తోష్పతే ప్రతి జానీహి....శంచతుష్పదే స్వాహా।
వాస్తోష్పతయ ఇదం। ౧
ఓం వాస్తోష్పతే శగ్మయా...స్వ స్తిభి స్సదాన స్స్వాహా।
వాస్తోష్పతయ ఇదం। ౨
ఓం వాస్తోష్పతే ప్రతరణోన ఏధి...జుషస్వస్వాహా।
వాస్తోష్పతయ ఇదం। ౩
ఓం అమీవహా వాస్తోష్పతే... ఏధిన స్స్వాహా।
వాస్తోష్పతయ ఇదం। ౪

వాస్తోష్పతే ధృవాస్థూణా మితి బహిర్వాస్తోష్పతి ర్బృహతిహోమే వినియోగః।
[2]ఓం వాస్తోష్పతే ధ్రువాస్థూణాం...ఇంద్రో మునీనాం సఖాస్వాహా।
వాస్తోష్పతయ ఇదం।

(ఈ మంత్రమును 25వ పేజీయందు పూర్తిగా ఇవ్వడమైనది)

ఇతి మంత్రేణ ఘృతాక్త పంచ బిల్వాహుతీభి స్తద్బీజాహుతిభిర్వా జుహుయాత్।

[3] అఘోరేభ్య ఇతి మంత్రేణ అష్టోత్తరశతసంఖ్యయా ఆజ్యేన జుహుయాత్।

శ్లో. [1]వాస్తోష్ప త్యనువాకైశ్చ। చతుర్భి స్సర్పిషా హువేత్।
[2]ధ్రువాస్థూణేతి మంత్రేణ। జుహుయా ద్బిల్వపంచకమ్॥
[3]అఘోరేణాథ మంత్రేణ। ఘృతేనాష్టోత్తరం శతం।
జుహుయాద్వాస్తు పుంసోఽపి। సంధానార్థం తు ధర్మణాం॥
—గృహ్యకారికా

ఓం అఘోరేభ్యో ......రుద్రరూపేభ్యస్స్వాహా। అఘోరాయేదం,

* వాస్తుమంటప దేవతా హోమం

స్రువేణాజ్య మాదాయ।

1. ఓం నమ శ్శంభవేచ...శివతరాయచ స్వాహా। శిఖిన ఇదం।
2. పర్జన్యాయ ప్రగాయత.. స్వరాజే స్వాహా। పర్జన్యా యేదం।
3. గోత్రభిదం గోవిదం...రభధ్వం స్వాహా। జయన్తా యేదం।
4. ఇంద్రస్య వజ్రో మరుతాం...గృభాయ స్వాహా। ఇంద్రా యేదం।
5. తరణి ర్విశ్వ దర్శతో....రోచనగ్గ్స్వాహా। సూర్యా యేదం।
6 ఋతగ్ం సత్యం...విశ్వరూపాయవై నమోనమ స్స్వాహా।సత్యాయేదం।
7. ఆత్వాహార్షం...రాష్ట్రమధి భ్రశత్స్వాహా। భృశాయేదం।
8. యదంతరిక్షం....మామనేనసం స్వాహా। ఆకాశా యేదం।
9. తవవాయ వృధస్పతే ....వృణీమహే స్వాహా। వాయవ ఇదం।
10. దేవస్యత్వా సవితుః...మాదదే స్వాహా। పూషణ ఇదం।
11. తత్సూర్యస్య...సిమస్మై స్వాహా। వితథా యేదం।
12. గృహాన్భద్రాన్....సంవిశామి స్వాహా। గృహక్షతా యేదం।
13. యమాయ సోమగ్ం...అరంకృత స్స్వాహా। యమా యేదం।
14. గంధర్వో విశ్వావసుః....వసతి స్వాహా। గంధర్వా యేదం।
15. సుగన్నః పంథాం......దేవా స్స్వాహా। భృంగరాజా యేదం।
16. మృగోనభీమః...మాపరస్యా స్స్వాహా। మృగా యేదం।

---

*మంటపస్థిత దేవానాం। వాస్తోరపి తథైవచ ।
యోగినీ క్షేత్రపాలానాం । సకృద్ధోమో విధీయతే ॥ -చం॥యా॥ప॥

17. ఆయంతునః పితరః....అవంత్వస్మా త్స్వాహా। పితృభ్య ఇదం।
(అపఉపస్పృశ్య)*
18. దౌర్యాతైర్యై స్వాహా ద్రైవీభ్య స్తమాభ్య స్స్వాహా। దౌవారికా యేదం।
19. నీలగ్రీవా శ్శితికంఠాశ్శర్వా........ఉపశ్రితా స్స్వాహా।సుగ్రీవా యేదం।
20. నమో గణేభ్యో......విశ్వరూపేభ్యశ్చ వో నమ స్స్వాహా। పుష్ప దన్తా యేదం।
21. యచ్ఛిద్ధితే విశోయథా...ద్యవి ద్యవి స్వాహా । వరుణా యేదం ।
22. అసురానజయన్... ప్రతిరథత్వం స్వాహా । అసురా యేదం ।
23. నమో అస్తు సర్పేభ్యో...నమ స్స్వాహా। శేషా యేదం।
24. ఏషతేరుద్రభాగః...కృత్తివాసా స్స్వాహా । పాపయక్ష్మణ ఇదం। ।
25. క్షుధేస్వాహా సితిమ్నే స్వాహా రోగాయ స్వాహా। రోగా యేదం।
26. కృధీస్వస్మాగ్ం అదితేః...విష్వ గగ్నే స్వాహా। అహిర్బుధ్న్యాయేదం।
27. అవతత్యధను స్త్వం...సుమనాభవ స్వాహా। ముఖ్యా యేదం।
28. ఇమాగ్ం రుద్రాయ...అనాతురం స్వాహా। భల్లాటా యేదం,
29. సోమో ధేనుగ్ం....యోదదాశ దస్మై స్వాహా । సోమా యేదం ।
30. అగ్నిమీళే పురోహితం ...ధాతమం స్వాహా। సర్పా యేదం।
31. అదితిర్దేవాగంధర్వాః....వసిష్ఠ స్స్వాహా । అదిత ఇదం ।
32. అదితిర్ద్యౌ రదితిః...అదితిర్జనిత్వం స్వాహా। దిత్యా ఇదం।
33. ఆపోవాఇదగ్ం సర్వం...భూర్భువస్సువరాప ఓం స్వాహా । అద్భ్య ఇదం ।
34. ఆపోవా ఇదమాసన్....సమభవ త్స్వాహా। ఆపవత్సా యేదం।
35. అర్యమణం బృహస్పతి మింద్రం...వాజినం స్వాహా। అర్యమణఇదం।

---

*నైరృతే రాక్షసే రౌద్రే । పైత్రృకే వాప్యదీరితే।
ఛేద భేదే నిరసనే । కృత ఆత్మాభిమర్శనే ॥
అమేధ్య కేశ లోమాది। స్పర్శేచా ప ఉపస్పృశేత్।—గృహ్యారత్నే

36. య స్సావిత్రం వేద...చక్రం స్వాహా। సావిత్రా యేదం।
37. విశ్వాని దేవ సవితః...ఆసువస్వాహా। సవిత్ర ఇదం।
38. వివస్వంతగ్ం హువేయః...నిషద్య స్వాహా। వివస్వంతా యేదం।
39. ఇంద్ర ఆసాన్నేతా...యంత్వగ్రే స్వాహా । విబుధాదిపా యేదం।
40. అస్మాక మింద్రః...జయన్తు స్వాహా జయన్తాయేదం ।
41. బుధ్యాస్మ హవ్యైః...అస్తు స్వాహా । మిత్రా యేదం ।
42. అభిగోత్రాణి సహసాగాహమానః...అవతు ప్రయుత్సు స్వాహా । రాజయక్ష్మణ ఇదం ।
43. తత్పురుషాయ....యాత్స్వాహా । రుద్రా యేదం । (అపఉపస్పృశ్య ।)
44. మహీద్యౌః పృథివీచన...భరీమభి స్స్వాహా । పృథ్వీధరా యేదం ।
45. బ్రహ్మ దేవానాం...మత్యేతి రేభ న్స్వాహా। బ్రహ్మణ ఇదం ।
46. దుష్కృతాయ చరకాచార్యం । అధ్వనే బ్రహ్మచారిణంస్వాహా । చరక్యాఇదం ।
47. ఛాయై దార్వాహారం । ప్రభాయా ఆగ్నేంధం స్వాహా । విదార్యాఇదం,
48. ఆపః పునన్తు పృథివీం...పునాతు మాం స్వాహా। పూతనాయాఇదం।
49. సర్వం వాఏతేన పాప్మానం...తరతి స్వాహా। పాపరాక్షస్యా ఇదం।
50. ద్రప్సశ్చ స్కంద పృథివీం...సప్తహోత్రా స్స్వాహా । స్కందా యేదం ।
51. అర్యమాయాతి వృషభః....ద్రవిణం దథాతుస్వాహా । అర్యమణఇదం।
52. విశ్వభ్రాడ్భ్రాజో....అచ్యుతం స్వాహా । జృంభకా యేదం ।
53. ద్యౌరాశీ త్పూర్వచిత్తిః....పిలిప్పిలా స్వాహా । పిలిపించాయేదం ।

నవగ్రహ హోమమ్

సూర్యః (జిల్లేడు)

ఓం ఆకృష్ణేన...నిపశ్య న్స్వాహా । సూర్యగ్రహాయేదం ।
,, అగ్నిం దూతం...సుక్రతుగ్ం స్వాహా । అగ్నయ ఇదం ।
,, కద్రుద్రాయ...హృదే స్వాహా । రుద్రాయేదం ।

చంద్రః (మోదుగ)

ఓం ఆప్యాయస్వ...సంగథే స్వాహా। చంద్రగ్రహాయేదం।
,, అప్సు మే...భేషజీ స్వాహా। అద్భ్య ఇదం।
,, గౌరీమిమాయ....వ్యోమన్ త్స్వాహా। గౌర్యా ఇదం।

అంగారకః (చంద్ర)

ఓంఅగ్నిర్మూర్ధా...జిన్వతి స్వాహా। అంగారకగ్రహా యేదం।
,, స్యోనాపృథివి...సప్రథాస్వాహా। పృథివ్యా ఇదం।
,, క్షేత్రస్య పతినా....దృశే స్వాహా। క్షేత్రపాలకాయేదం।

బుధః (ఉత్తరేణి)

ఓం ఉద్బుధ్యస్వాగ్నే...మేతగ్గ్ స్వాహా। బుధగ్రహాయేదం।
,, ఇదం విష్ణు ర్విచక్రమే...సురే స్వాహా।విష్ణవ ఇదం।
,, సహస్ర శీర్షా పురుషః.. దశాంగులంస్వాహా।నారాయణాయేదం।

బృహస్పతిః (రావి)

ఓం బృహస్పతే...చిత్రం స్వాహా। బృహస్పతిగ్రహా యేదం।
,, బ్రహ్మజజ్ఞానం....వివ స్వాహా। బ్రహ్మణ ఇదం।
,, ఇంద్రంవోవిశ్వ... కేవల స్వాహా।ఇంద్రా యేదం।

శుక్రః (మేడి)

ఓం శుక్రంతే అన్యత్...రస్తు స్వాహా। శుక్రగ్రహా యేదం।
,, ఇంద్రాణీమాసు...పతి స్వాహా। ఇంద్రాణ్యా ఇదం।
,, ఇంద్రమరుత్వ...యజ్ఞా స్వాహా। ఇంద్రమరుత్వ ఇదం।

శనిః (జమ్మి)

ఓం శమగ్ని రగ్నిభిః...అపస్రిధ స్స్వాహా । శనిగ్రహా యేదం ।
,, యమాయసోమగ్ం...అరంకృత స్స్వాహా । యమా యేదం ।
,, ప్రజాపతే....రయీణాగ్ స్వాహా । ప్రజాపతయ ఇదం ।

రాహుః (గరిక)

ఓం కయానశ్చిత్ర...శచిష్ఠయావృతా స్వాహా । రాహుగ్రహా యేదం ।
,, ఆయంగౌః...ప్రయంత్సువ స్స్వాహా । గవ ఇదం ।
,, నమో అస్తు సర్పేభ్యః...సర్పేభ్యో నమస్స్వాహా । సర్పేభ్య ఇదం ।

కేతుః (దర్భ)

ఓం కేతుం కృణ్వన్...రజాయథా స్స్వాహా। కేతుగణా యేదం ।
,, సచిత్ర చిత్రం...దువస్వ స్వాహా । చిత్రగుప్తా యేదం ।
,, బ్రహ్మదేవానాం...రేభన్ త్స్వాహా । బ్రహ్మణ ఇదం ।

దిక్పాలకహోమం

ఓం ఇంద్రంవో ... కేవల స్స్వాహా । ఇంద్రా యేదం ।
,, అగ్నిం దూతం....సుక్రతుం స్వాహా । అగ్నయ ఇదం ।
,, యమాయసోమగ్ం....అరంకృత స్స్వాహా । యమా యేదం ।
,, మోషుణఃపరా...సహస్వాహా। నిర్ర్ఋత ఇదం।
,, ఇమంమేవరుణ....రాచకే స్వాహా। వరుణా యేదం ।
,, తవవాయ వృధస్పతే....వృణీమహే స్వాహా । వాయవ ఇదం ।
,, సోమో ధేనుం... యోదదాశదస్మై స్వాహా। కుబేరా యేదం ।
,, తమీశానం...స్వస్తయే స్వాహా। ఈశానా యేదం।

జయాభ్యాతానాం రాష్ట్రభృతః ప్రాజాపత్యాం వ్యాహృతీర్వ్యహృతా స్స్విష్ట కృత మిత్యుప జుహోతి ।

ఇధ్మసన్నహనా న్యద్భిస్సగ్స్పృశ్యాగ్నౌ ప్రహరతి । రుద్రాయ తంతిచరా యేదం । అపఉపస్పృశ్య । అస్య వాస్తుశాన్తి కర్మణః హోమ ప్రతిష్ఠా సిద్ధ్యర్థం వృద్ధికామః జయాదిహోమం కరిష్యే ।

స్రువేణాజ్యమాదాయ* ।

జయాదిహోమమ్

ఓం చిత్తంచ స్వాహా—చిత్తా యేదం । చిత్తిశ్చ । ఆకూతంచ । ఆకూతిశ్చ । విజ్ఞాతంచ । విజ్ఞానంచ । మనశ్చ । శక్వరీశ్చ । దర్శశ్చ । పూర్ణమాసశ్చ । బృహచ్చ । రథంతరంచ ।

ఓం ప్రజాపతిర్జయానింద్రాయ... బభూవస్వాహా ।
,, అగ్నిర్భూతానామధిపతిస్సమావత్వస్మిన్... స్వాహా ।
,, ఇంద్రో జ్యేష్ఠానామధిపతి స్సమావత్వస్మిన్... స్వాహా ।
,, యమః పృథివ్యా అధిపతి స్సమావత్వస్మిన్... స్వాహా ।
,, వాయురంతరిక్ష స్యాధిపతి స్సమావత్వస్మిన్... స్వాహా ।
,, సూర్యోదివోధిపతి స్సమావత్వస్మిన్... స్వాహా ।
,, చంద్రమా నక్షత్రాణామధిపతి స్సమావత్వస్మిన్... స్వాహా ।
,, బృహస్పతిర్బ్రహ్మణోఽధిపతి స్సమావత్వస్మిన్... స్వాహా ।
,, మిత్రస్సత్యానామధిపతి స్సమావత్వస్మిన్... స్వాహా ।
,, వరుణోఽపామధిపతి స్సమావత్వస్మిన్... స్వాహా ।
,, సముద్రశ్స్రోత్యానామధిపతి స్సమావత్వస్మిన్... స్వాహా ।
,, అన్నగ్ం సామ్రాజ్యానామధిపతి తన్మావత్వస్మిన్... స్వాహా ।
,, సోమఓషధీనామధిపతి స్సమావత్వస్మిన్... స్వాహా ।

---

*ప్రథమాఘారహోమశ్చ । ప్రధానాహుత్యనంతరం ।
యద్భోత వ్యంతుతత్సర్వం । నిశ్చిత్యోక్తం కపర్దినా ॥

ఓం సవితా ప్రసవానామధి పతిస్సమా వత్వస్మిన్...స్వాహా।
,, రుద్రః పశూనామధిపతిస్సమా వత్వస్మిన్...స్వాహా। అపఉపస్పృశ్య।
,, త్వష్టారూపాణా మధిపతిస్సమా వత్వస్మిన్...స్వాహా।
,, విష్ణుః పర్వతానామధిపతి స్సమావత్వస్మిన్...స్వాహా।
,, మరుతో గణానామధిపతయ స్తేమా వంత్వస్మిన్... స్వాహా।

మృతపితృకశ్చేత్ :

ఓం పితరః పితామహా పరేవరే తతా స్తతామహా ఇహమావతఅస్మిన్ .... స్వాహా।

జీవపితృకశ్చేత్ :

ఓం పితామహాఅవరే తతామహా ఇహమావత అస్మిన్...స్వాహా।

జీవపితామహశ్చేత్ :

ఓం పితరః పరేతతా ఇహమావత అస్మిన్.... స్వాహా। పితృభ్యః పరేభ్యః స్తతేభ్య ఇదం। పితృపితామహయో ర్జీవతో స్సతోర్లప ఏవ కర్తవ్యః। మంత్రోక్త దేవతాభ్య ఇదం। అపఉపస్పృశ్య।

ఓం ఋతాషాడ్రు తథామాగ్ని ర్గంధర్వ స్త స్యౌషధయోప్సరస ఊర్జోనామ సఇదం బ్రహ్మ క్షత్రం పాతు తా ఇదం బ్రహ్మక్షత్రంపాంతు తస్మై స్వాహా। ఋతాసాహే ఋతథామ్నేగ్నయే గంధర్వా యేదం। తాభ్యస్స్వాహా। ఓషధీభ్యోఽప్సరోభ్య ఊర్గ్భ్యఇదం।

ఓం సగ్ంహితో విశ్వసామా సూర్యోగంధర్వ స్తస్యమరీచయోఽప్సరస ఆయువోనామ స ఇదం బ్రహ్మ...స్వాహా।సగ్ంహితాయ విశ్వసామ్నే సూర్యాయ గంధర్వా యేదం। తాభ్య స్స్వాహా। మరీచిభ్యోఽప్సరోభ్య ఆయుభ్య ఇదం।

ఓం సుషుమ్న స్సూర్యరశ్మి శ్చంద్రమా గంధర్వ స్తస్య నక్షత్రాణ్య ప్సరసో బేకురయో నామస ఇదం బ్రహ్మ... స్వాహా। సుషుమ్నాయ సూర్యరశ్మయే చంద్రమసే గంధర్వా యేదం। తాభ్య స్స్వాహా। నక్షత్రేభ్యోఽప్సరోభ్యో బేకురిభ్య ఇదం।

ఓం భుజ్యుస్సుపర్ణో యజ్ఞో గంధర్వ స్తస్య దక్షిణా అప్సరస స్తవానామ స ఇదం బ్రహ్మ... స్వాహా। భుజ్యవే సుపర్ణాయ యజ్ఞాయ గంధర్వా యేదం। తాభ్యస్స్వాహా। దక్షిణాభ్యోఽప్సరోభ్య స్తవాభ్య ఇదం।

ఓం ప్రజాపతి ర్విశ్వకర్మా మనో గంధర్వ స్తస్యర్క్సామాన్య ప్సరసో వహ్నయో నామ స ఇదం బ్రహ్మ... స్వాహా। ప్రజాపతయే విశ్వకర్మణే మనసే గంధర్వాయేదం। తాభ్యస్స్వాహా। ఋక్సామేభ్యో ప్సరోభ్యో వహ్నిభ్య ఇదం।

ఓం ఇషిరో విశ్వవ్యచావాతో గంధర్వ స్తస్యాపోఽప్సరసోముదా నామ స ఇదం బ్రహ్మ... స్వాహా। ఇషిరాయ విశ్వవ్యచసే వాతాయగంధర్వా యేదం। తాభ్యస్స్వాహా। అద్భ్యోఽప్సరోభ్యో ముదాభ్య ఇదం।

ఓం భువనస్య పతే యస్యత ఉపరి గృహా ఇహచ। సనో రాశ్వాజ్యానిం।.... స్వస్తిగ్గ్స్వాహా। భువనస్య పతయ ఇదం।

ఓం పరమేష్ఠ్యధిపతి ర్మృత్యు ర్గంధర్వ స్తస్య విశ్వమప్సరసో భువో నామ స ఇదం బ్రహ్మ.... స్వాహా।

పరమేష్ఠినే అధిపతయే మృత్యవే గంధర్వాయేదం। తాభ్యస్స్వాహా। విశ్వస్మా ఽప్సరోభ్యో భూభ్య ఇదం।

ఓం సుక్షితి స్సుభూతిర్భద్రకృత్సువర్వాన్పర్జన్యో గంధర్వ స్తస్య విద్యుతో ప్సరసో రుచో నామ స ఇదం బ్రహ్మ.. స్వాహా ।
సుక్షితయే సుభూతయే భద్రకృతే సువర్వతే పర్జన్యాయగంధర్వా యేదం। తాభ్యస్స్వాహా। విద్యుద్భ్యో ఉప్సరోభ్య ఋగ్భ్య ఇదం।

ఓం దూరే హేతిరమృడయో మృత్యుర్గంధర్వ స్తస్య ప్రజా అప్సరసో భీరవో నామ సఇదంబ్రహ్మ...స్వాహా। దూరే హేతయేఅమృడయాయ మృత్యవే గంధర్వాయేదం। తాభ్యస్స్వాహా । ప్రజాభ్యోఉప్సరోభ్యో భీరుభ్య ఇదం।

ఓం చారుః కృపణ కాశీకామో గంధర్వ స్తస్యాఉధయో ఉప్సరసశ్శో చయంతీర్నామ స ఇదం బ్రహ్మ...స్వాహా।
చారవే కృపణ కాశినే కామాయ గంధర్వాయేదం। తాభ్య స్స్వాహా ।
ఆధిభ్యో ప్సరోభ్య శ్శోచయంతీభ్య ఇదం।

ఓం సనోభువనస్యపతే యస్యత ఉపరిగృహా ఇహచ। ఉరుబ్రహ్మణేస్మై క్షత్రాయ మహిశర్మయచ్ఛస్వాహా। భువనస్య పతయే బ్రహ్మణ ఇదం।

ప్రజాపతిం మనసాధ్యాయన్ ।

ఓం ప్రజాపతేనత్వదేతాన్....రయిణాగ్ స్వాహా। ప్రజాపతయ ఇదం।
భూ స్స్వాహా । అగ్నయ ఇదం । భువ స్స్వాహా । వాయవ ఇదం । సువ స్స్వాహా ।సూర్యా యేదం ।

ఓం యదస్యకర్మణో త్యరీరిచం.. సుహుతం కరోతు స్వాహా । అగ్నయే స్విష్ట కృత ఇదం।

(యదస్యకర్మణ ఇతిబహిః పరిధయః।*శమ్యా ఆపోహ్య। మధ్యమ పరిధిం విసృజ్య । యుగపదితరౌ విసృజేత్।)

---

*కామ్య కర్మసు శమ్యాః తదితరత్ర పరిధిరితి సత్సంప్రదాయః ।

యదస్యకర్మణఇతి బహిః పరిధయః। మధ్యమ పరిధిం ప్రహృత్య। యుగప దితరౌ ప్రహరన్। ఉత్తరార్ధ్యస్యాగ్ర మంగారే షూపోహతి। పరిధీ నభిమంత్ర్య । ఆఘారసమిథౌ ప్రహరతి । తనుభ్య ఇదం। దర్వ్యామి తర దర్వ్యాగ్రమవధాయసగ్గ్ స్రావేణాఽభిజుహోతి। వసుభ్యోరుద్రేభ్యఆదిత్యేభ్య స్సగ్గ్స్రావభాగేభ్య ఇదం ।

అస్మిన్ప్రకృతేకర్మణి జ్ఞాతాజ్ఞాతాది సకల దోష నిర్హరణార్థ మనాజ్ఞాతత్రయం। కర్మాంతరిత కర్మవి పర్యాస ప్రాయశ్చిత్తార్థం త్వన్నో అగ్నే సత్వన్నో అగ్నఇతి । స్వరాక్షర పదవృత్త వర్ణలోప ప్రాయశ్చిత్తార్థ మాభిర్గీర్భిరితి । వాఙ్నియమలోప ప్రాయశ్చిత్తార్థ మిదం విష్ణు త్ర్యంబక మిత్యృగ్ద్వయం। ఆర్త్విజ్యాధ్య ప్రాయశ్చిత్తార్థం యద్విద్వాగ్ం సఇతి । స్కన్నాది దోష ప్రాయశ్చిత్తార్థ మస్కాంద్యౌరితి । మిన్నాది దోష ప్రాయశ్చిత్తార్థం యన్మ ఆత్మన ఇతి । సమస్త భయాద్యు పద్రవ దోష నిర్హరణార్థం పునరగ్నిశ్చక్షురితి అగ్న్యుపఘాత ప్రాయశ్చిత్తార్థం పునస్త్వాదిత్యా ఇతి। సర్వప్రాయశ్చిత్తార్థం । భూర్భువస్సువ రిత్యేతైర్మంత్రైర్హిరాజ్యాహుతీర్హో ష్యామి।

ప్రాయశ్చిత్తహోమాః

ఓం అనాజ్ఞాతం యదాజ్ఞాతం ...తథం స్వాహా। అగ్నయ ఇదం।
,, పురుషసమ్మితో యజ్ఞః...తథం స్వాహా। అగ్నయ ఇదం।
,, యత్పాకత్రా మనసా.. యజాతి స్వాహా। అగ్నయ ఇదం।
,, త్వన్నోఅగ్నేవరుణస్య... ముముగ్ధ్యస్మత్స్వాహా। అగ్నీవరుణాభ్యా మిదం।
,, సత్వన్నోఅగ్నే....ఏధి స్వాహా। అగ్నీవరుణాభ్యా మిదం।
,, అభిర్గీర్భిః.. అదితే స్యామ స్వాహా। ఇంద్రాయ హరివత ఇదం।
,, ఇదం విష్ణుర్విచక్రమే...సురే స్వాహా । శ్రీమహావిష్ణవ ఇదం।

ఓం త్ర్యంబకం యజామహే....యమామృతాత్స్వాహా। త్ర్యంబకా యేదం।
,, యద్విద్వాగ్ంసః....ముంచతాగ్స్వాహా। అగ్నయే శ్రద్ధాదేవ్యా ఇదం।
,, అస్మాంద్యౌః పృథివీ .... ప్రజనిష్మహీ స్వాహా।
స్కాన్నాదిభ్యో దేవతాభ్య ఇదం।
,, యన్మ ఆత్మనో మిందాభూత్ .... విచర్షణి స్వాహా।
మిందాదిభ్యో దేవతాభ్య ఇదం।
,, పునరగ్ని శ్చక్షురదాత్....మక్ష్యోస్వాహా। అగ్నీంద్రబృహస్పత్యశ్విభ్య ఇదం।

, పునస్త్వాదిత్యారుద్రా...కామాస్స్వాహా। అగ్నయే వసునీథా యేదం।
హస్తం ప్రక్షాళ్య। ఆతమితోః ప్రాణానాయమ్య। ఏవం....ప్రీత్యర్థం ఏతావత్పర్యన్తం నానాప్రకారేణ। సంభావిత సకల దోష నిర్హరణార్థం సర్వ ప్రాయశ్చిత్తం కరిష్యే। ఓం భూర్భువస్సువస్స్వాహా। ప్రజాపతయ ఇదం।

పూర్ణాహుతిః

ద్వాదశ గృహీతే నాజ్యేన స్రుచం పూరయిత్వా।

ఓం సప్తతే అగ్నే సమిధః....ఘృతేనస్వాహా। అగ్నయే సప్తహోత్ర ఇదం। సుగంధద్రవ్య నారికేళాది పూర్ణాహుతి వస్త్రాన్ పాత్రే సంస్థాప్య। మూర్ధానమితి పూర్ణాహుతిం జుహుయాత్। చతుర్గృహీతే నాజ్యేన స్రుచం పూరయిత్వా।

మూర్ధానందివో భారద్వాజో వైశ్వానర త్రిష్టుప్। హోమే వినియోగః
ఓం మూర్ధానం దివోఅరతిం పృథివ్యావైశ్వానరం...జనయంతదేవాః।
ఓం పూర్ణాహుతి ముత్తమాం జుహోతి...వసోర్ధారా కామా నేవావ రుంధే
పూర్ణాహుతిముహూర్త స్సుముహూర్తోఽస్తు। అదితేన్వమగ్గ్‌స్థాః .. ప్రాసావీః

ప్రణీతాస్వప ఆనీయ సదసి సన్మే భూయాః....మామేక్షేష్ఠాః ఏన దేవాః...పునాతు । ప్రాచ్యాం దిశిదేవా.. యజ్ఞపతిర్మార్జయంతాం। సముద్రం వః ప్రహిణోమి...ముఖం విమృష్టే। అవభృథ స్యైవ రూపంకృత్వో త్తిష్ఠతి। అక్షతాన్ శిరసి ధారయేత్ । బ్రహ్మాణం పూజయామి । బ్రహ్మణే వరం దదామి। భవత్కృత బ్రహ్మత్వదక్షిణాం మనసోత్సాహపరిమిత హిరణ్యం తుభ్యమహం సంప్రదదే నమమ।అగ్నే స్తృణా న్యపచినోతి తేజస్వీ యశస్వీ బ్రహ్మవర్చసీ భవతీతి విజాయతే। ప్రాగాది పరి స్తరణము త్తరేవిసృజేత్ । అగ్నిమలంకృత్య। అగ్నయేనమః....జాతవేదసే నమః।

అగ్నిప్రదక్షిణం

అగ్నేనయేత్యాది ప్రదక్షిణ నమస్కారాన్ కుర్యాత్ । అగ్నేనయ సుపథారాయే...నమఉ క్తిం విధేమ । ప్రవశ్యుక్రాయభానవే...అగ్నయే ఘృతాచీ। సకృ త్తే అగ్నేనమః...మామాహిగ్ం సీః ।

శ్లో॥ నమస్తే గార్హపత్యాయ...దేవ్యై నమోనమః। కాండద్వయో పపాద్యాయ।...యజ్ఞేశాయ నమోనమః। యజ్ఞేశాచ్యుత...నమోఽస్తుతే। అహం పరస్తాదహ మవస్తాత్...ఉ త్తమస్సమానానాం । యజ్ఞేశ్వరాయ నమః । ఆత్మ ప్రదక్షిణ నమస్కారా న్సమర్పయామి ।

నీరాజనం

ఓం సర్వప్రజాంమే గోపాయ...మానగ్ం సృజామసి । ఓం హిరణ్యపాత్రం...సతతం దీర్ఘమాయుః ।సంతత శ్రీరస్తు। సమ స్త సన్మంగళాని భవన్తు । నిత్య శ్రీరస్తు । నిత్యమంగళాని భవన్తు. ।

శ్లో. మత్కర్మ కుర్వతాం పుంసాం...బ్రహ్మకర్మ సమాధినా ।

ఓం అనృణా అస్మిన్...అనృణా ఆక్షీయేమ ।

విష్ణు ర్విష్ణు ర్విష్ణు ర్విష్ణుః

ఇతి వాస్తు హోమః

శ్రీరస్తు

దేవాలయే వాస్తు శాన్తిః*

మనోరమే ప్రాసాదాగ్రే వాస్తుపూజాస్థానం పరికల్ప్య । హస్తమాత్రాం చతురశ్రాం వేదికాం ప్రకల్ప్య । ఆదౌ కల్పోక్తవిధానేన ఆచార్యవరణం, సర్షప వికిరణం, పుణ్యాహవాచనం, పంచగవ్యం, దిగ్రక్షణం, ఋత్విగ్వరణంచ కృత్వా।

పునః ప్రాణానాయమ్య । ఏవం...ప్రీత్యర్థందేవాలయ ప్రాకారాన్తరే బ్రహ్మఘ్నాది మహాపతిత జనప్రవేశ నిరసనార్థం, దైవికరాజ విడ్వరేణ సుప్త మూత్ర పరిషోత్సర్జన దోష పరిహారార్ధం, శ్వాన కుక్కుట వరాహాది ప్రవేశదోష పరిహారార్ధం, అజ్ఞానతో జ్ఞానతో వా జాతాశౌచ మృతాశౌచ జనప్రవేశదోషపరిహారార్థం, రజస్వలాస్త్రీ ప్రవేశ దోష పరిహారార్థం, దేవాలయస్థల శుద్ధ్యర్థం, ద్రవ్యశుద్ధ్యర్థం, బింబశుద్ధ్యర్ధంవాస్తుశాన్తింకరిష్యే। వాస్తుమండల నవగ్రహావాహనం కృత్వా। షోడశోపచార పూజాం కుర్యాత్। తతః వాస్తుహోమం,స్థండిలోల్లేఖనాది అగ్నిప్రదక్షిణాన్తం కుర్యాత్ ।

---

*ధ్వజ, శిఖరములులేని ఆలయములయందు, మందిరములయందు ప్రతి సంవత్సరము ఈ వాస్తుశాన్తిని విధిగ చేయవలెను.

శ్రీరస్తు

గృహే వాయసాది ప్రవేశశాన్తిః*

గృహమునందు-గుడ్లగూబ గాని, పావురముగాని, సర్పముగాని ప్రవేశించినను, కాకి ఏడుదినములు నివసించినను, తేనె తుట్టెలు పట్టినను, ఆవరణలో మొండిచెయ్యి మొలచినను. ఇంటిపై గ్రద్ద వ్రాలినను, గృహయజమానికి, కుటుంబమునకు అశుభ సూచకము. కావున ముందుగ వానిని గృహమునుండి తొలగించి. గృహమును పరిశుద్ధము చేసి, పంచగవ్యముగాని. లేక ఆవు పంచితముగాని లేక పసుపునీళ్ళుగాని గృహమంతటను జల్లవలెను.

తరువాత దంపతులు శిరస్స్నానము చేసి, శుభ్రవస్త్రములను, తిలకమును ధరించి, ఇనుప పాత్రయందు నువ్వులనూనెతో దీపారాధనచేసి 'ఇంద్రాయ నమః యమాయనమః మృత్యుంజయాయ నమః' అని నమస్కరించవలెను.

తరువాత యజమాని నెలలోపల వాస్తుశాన్తిని చేయించవలెను. ఈకల్పమునను సరించి వాస్తుశాన్తిని చేయించినచో - గణపతి పూజ, పుణ్యాహవాచనము, శిఖ్యాది దేవాతావాహన, నవగ్రహ, దిక్పాల్పకా వాహన చేసి, షోడశోపచార పూజలు మాత్రము చేయవలెను.

తరువాత ఇంతకుముందు దీపారాధన చేసిన ఇనుప పాత్రలోనెయ్యిగాని, నువ్వులనూనెగాని పోసి, అందు దంపతులు తమముఖములనుచూచుకొని, ఆ పాత్రను నూనెతోసహా బ్రాహ్మణునకు దానముచేసి, దక్షిణతాంబూలాదులనిచ్చి, ఆశీర్వచనము పొందవలెను.

పిమ్మట దంపతులు కాళ్ళు కడిగికొని అద్దములో ముఖము చూచుకొనవలెను. ఇట్లు చేసిన సర్వారిష్ట నివృత్తి కలిగి, ఆయురారోగ్యైశ్వర్యాదులు కలుగును.

ఇతి వాయసాది ప్రవేశాది శాన్తి విధానమ్.

---

*ప్రమాణము కొఱకు 'నూతన గృహారంభ ప్రయోగ' పీఠిక (పుట 7)యందు చూడవలెను.

కావలసిన వస్తువులు

పసుపు, కుంకుమ, మామిడి మండలు, కొబ్బరికాయలు తమల పాకులు-200, వక్కలు, అరటిపండ్లు, అగరవత్తులు, కర్పూరము, పువ్వులు,గంధపుపొడి, దీపారాధన కుంది, వత్తులు, నూనె,అగ్గిపెట్టె బియ్యము, పీటలు-3, బిందెతో నీరు, ఆచమన పాత్రలు.

వాస్తుశాంతికి

పంచగవ్యము, (ఆవుపాలు, ఆవు పెరుగు, ఆవు నెయ్యి, ఆవు పంచితము, ఆవుపేడ)సప్తధాన్యములు(గోధుమలు, వడ్లు, నువ్వులు, కొఱ్ఱలు, పెసలు, చామలు, శనగలు,-అన్నీ కలిపిచారెడు),తెల్ల ఆవాలు, మినుములు, పెరుగు, ఎండు కొబ్బరిచిప్పలు, దారపు బంతులు-3 వృష-వాస్తుప్రతిమ, పళ్ళెములు-5,గ్లాసులు, 3,చెంబు, కలశమునకు క్రొత్త చెంబు, ప్రమిదలు 3-మంటపారాధన వస్త్రములు-2, రవికల చీటీ.

గృహప్రవేశమునకు

దేవుని పటములు లేక విగ్రహములు, తులసి చెట్టు, ఆవు-దూడ, కుమారి (2సం॥ల మొదలు 10 సం॥ల లోపు),అలంకరించిన క్రొత్త కలశము, ఉట్టి, మంచిగుమ్మడికాయ, బూడిదగుమ్మడికాయ, ఆవుకు నివేదన చేయుటకు నవధాన్యములు, (గోధుమలు, వడ్లు, కందులు, పెసలు, శనగలు, అలచందలు, నువ్వులు, మినుములు, ఉలవలు- ఒక్కొక్కటి పావు కిలో చొప్పున తెచ్చి బాగుచేసి, నానబెట్టి వడవేయవలెను, పూలదండలు) పొంగలి వస్తువులు (పాలు, బియ్యము, బెల్లము),పాలు పొంగించుటకు ఇత్తడిగిన్నె, మూత, గరిటె, ఇటుకలు (పొయ్యికి), ఆవుకు - దూడకు-కుమారికి - పాలు పొంగించిన వారికి -వస్త్రములు.

[హోమమున్నచో : సుగంధద్రవ్యములు, సమిధలు (జిల్లేడు మోదుగ,చంద్ర,ఉత్తరేణి, రావి, మేడి, జమ్మి, గరిక, దర్భ) మారేడు కాయలు-5,వరిపిండి,నెయ్యి, ప్రమిదలు-6,ఇసుక లేక మన్ను, ఇటుకలు నలిపేళ్ళు, కట్టెలు,విసనకఱ్ఱ, పట్టు వస్త్రము.]

మా గ్రంథములు

శ్రీ ఆదిలక్ష్మి కామేశ్వరీ వ్రత కల్పము
(కోలను పాట సహితము)

గృహారంభ ప్రయోగః
(వాస్తు పూజా సహితః)

ప్రతులకు :

కె. వి. ఎస్. సిద్ధాన్తి
1-8-16 చిక్కడపల్లి
ఆంధ్రా బుక్ హౌస్ సమీపమున
హైదరాబాద్ - 500 020